

Obsah:

Kocúr v čižmách (nemecká rozprávka)
Starček a jeho dcéry (nemecká rozprávka)
V pekle (nemecká rozprávka)
Tri labutie panny (nemecká rozprávka)
Rybí rytieri – diel prvý (španielska rozprávka)
Rybí rytieri – diel druhý (španielska rozprávka)
Osol z Montastrucu (francúzska rozprávka)
Žena Siréna (talianska rozprávka)
Pavúk a mucha (lotyšská rozprávka)
Faraón a rybárka (egyptská rozprávka):
Orol a kura (africká rozprávka)
Lakomý pavúk Anansi (africká rozprávka)
Prečo prasa chodí po kolenách (africká rozprávka)
Prečo mačky lovia myši (africká rozprávka)
Korytnačka a slon (africká rozprávka)
Chorý lev (africká rozprávka)
Prečo je zebra pruhovaná (africká rozprávka)
Prečo sa ľudia smejú hyene (africká rozprávka)
Chlapec kúzelník (americká rozprávka)
Puma a dievča (argentínska rozprávka)
Ako tiger prišiel k pruhom (brazílska rozprávka)
Ako ropucha prišla k modrinám (brazílska rozprávka)
Ako vznikla noc (brazílska rozprávka)
Prečo sa tiger a jeleň boja jeden druhého (brazílska rozprávka)
Skadiaľ majú chrobáčky dúhový kabát (brazílska rozprávka)
Sararuma a veľký požiar (bolívijská rozprávka)
Žabka a kondor (peruánska rozprávka)
Ako sa korytnačka a opica rozdelili (filipínska rozprávka)
Opička a hrášok (indická rozprávka)
Kráľ džungle (indická rozprávka)
Kídeľ (indická rozprávka)
Pavúčia tkáčka (japonská rozprávka)
Králik na Mesiaci (japonská rozprávka)
Broskyňový chlapec (japonská rozprávka)
Figliar Abunuvas (saudsko-arabská rozprávka)
Cena hrdosti (saudsko-arabská rozprávka)
Prečo žije pes s človekom (sibírska rozprávka)

Kocúr v čižmách (nemecká rozprávka)

Jeden mlynár mal troch synov, mlyn, somára a kocúra. Synovia mleli, somár donášal obilie a odnášal múku a kocúr chytal myši. Keď mlynár zomrel, synovia si takto rozdelili dedičstvo: najstarší dostal mlyn, stredný somára a najmladší kocúra; viacej sa mu neušlo. Bol preto smutný a takto si vrazil: - Ja som predsa dostal to najhoršie. Môj najstarší brat môže mlieť, druhý sa môže nosiť na somárovi, ale čože si počať s kocúrom? Dám si z jeho kože urobiť rukavice a budem mať pokoj.

- Počuj, - začal kocúr, ktorý rozumel všetkému, čo vrazil najmladší syn, - nezabíjaj ma pre pár ledajakých rukavíc, radšej mi daj ušiť čižmy, aby som sa v nich mohol ukázať medzi ľuďmi. Uvidíš, že ti budem skoro na dobrej pomoci.

Mlynárov syn sa takej kocúrovej reči začudoval, ale keďže práve vtedy šiel okolo obuvníka, zavolať ho, aby kocúrovi odmeral čižmy. Keď boli čižmy hotové, kocúr si ich obul, vzal si vrece, naspodok doň nasypal obilie, navrch priviazal šnúru, aby mal čím ťahať, prehodil si vrece na chrbát a na zadných nohách vyšiel z domu do sveta, celkom ako človek.

V tom čase vládol v krajine kráľ, ktorý veľmi rád jedával prepelice. Iba po biede sa človek dostal čo len k jednej. V lese ich síce bolo plno, ale boli také plaché, že z nich neukoristil ani jeden poľovník. Kocúr to vedel a hútal, ako by si pomohol. Keď prišiel do hory, otvoril vrece, porozhľáňal v ňom zrná, šnúru pustil do trávy a jej koniec pretiahol za krovie. Obišiel krovie, učupil sa a striehol. Čoskoro prileteli prepelice, zbadali zrná a jedna za druhou skackali do vreca. Keď ich dnu bolo už hodne, kocúr potiahol šnúru, pribehol k vrecu a prepeliciam povykrúcal krky. Potom si prehodil vrece cez chrbát a šiel rovno do kráľovského zámku.

Stráž zvolala: - Stoj! Kdeže!?

- Ku kráľovi, - krátko odvetil kocúr.

- Máš ty zdravý rozum? Kocúr, a ku kráľovi?

- Nech len ide, - povedal druhý. - Kráľovi je aj tak často dlhá chvíľa, možno ho kocúr rozveselí mňaukaním a pradením.

Keď kocúr prišiel pred kráľa, poklonil sa mu a riekol: - Môj pán, urodzený gróf, - a pritom vyslovil dlhé a vznešené meno, - sa pánu kráľovi porúča a posielá mu prepelice, ktoré práve chytil do slučky. - Kráľ sa začudoval pekným tučným prepeliciam, bol od radosti celý bez seba a rozkázal, aby dali kocúrovi z pokladnice do vreca toľko zlata, koľko len unesie: - Toto daj svojmu pánovi, a že mu za jeho dar veľmi pekne ďakujem.

Úbohý mlynársky syn sedel zatiaľ doma pri obloku a s hlavou v dlaniach myslel na to, že na kocúrove čižmy dal posledný groš a že čo mu kocúr za to môže doniesť. Vtom vošiel kocúr do izby, zhodil z chrbta vrece, rozviazal ho a pred mlynára vysypal číre zlato. - Tu máš za čižmy, a kráľ ťa dáva aj pozdravovať a pekne sa ti poďakúva.

Mlynár sa nad tým bohatstvom zaradoval a nijako nemohol prísť na to, kde sa vzalo. Ale kocúr, zatiaľ čo si vyzúval čižmy, mu všetko vyrozprával a nakoniec povedal: - Už máš dosť peňazí, ale zajtra si zase obujem čižmy, lebo musíš byť ešte bohatší.

Druhé ráno šiel kocúr zase na poľovačku a prišiel ku kráľovi s bohatým úlovkom. Tak to šlo deň čo deň a kráľ si kocúra tak obľúbil, že sa po kráľovskom zámku mohol prechádzať, kde len chcel. Raz bol kocúr v kráľovskej kuchyni pri sporáku a zohrieval sa. Tu vošiel kočiš a kľal: - Bodaj by kráľa aj s princeznou parom vzal. Chcel som ísť do hostinca zahrať si v karty a vypiť si, a tu ich musím povoziť okolo jazerá.

Keď to kocúr počul, odplazil sa domov a povedal svojmu pánovi: - Ak sa chceš stať grófom a byť bohatý, poď so mnou k jazeru a kúp sa v ňom.

Mlynár kocúra poslúchol a šiel s ním k jazeru. Tu kocúr vzal jeho šaty, odniesol ich preč a skryl. Práve vtedy prichádzal na koči kráľ. Vtom kocúr začal úpenlivo lamentovať: - Ach, najvznešenejší kráľ! Kým sa môj pán kúpal v jazere, akýsi zlodej mu ukradol šaty. Teraz je pán gróf vo vode a nemôže vyjsť von, a ak tam ostane dlhšie, prechladne a umrie.

Keď to kráľ počul, kázal zastaviť koč a jeden z jeho sluhov musel uháňať po šaty. Pán gróf si obliekol nádherné šaty, a pretože mu kráľ aj tak bol za prepelice zaviazaný, musel si prisadnúť k nemu do koča. Princezná sa tiež nenahnevala, lebo gróf sa jej celkom páčil.

Kocúr bežal vopred, pribehol na veľkú lúku, kde robilo okolo sto ľudí. - Čia je to lúka, ľudkovia? - opýtal sa kocúr. - Veľkého čarodejníka, - znela odpoveď. - Počujte, teraz prejde tadiaľto na koči kráľ, a keď sa opýta, čia je to lúka, odpovedzte: grófova. Ak tak nepoviete, budete všetci synmi smrti.

Potom šiel kocúr ďalej a prišiel k poľu s obilím, za ktorým bola hora. Boli tam ženci a drevorubači a s nimi sa dohodol takisto. Všetci sa za ním obzerali, a že vyzeral tak čudne a chodil v čižmách ako človek, báli sa ho. Čoskoro prišiel k čarodejníkovmu zámku, vošiel bezočivo dnu a podľahol rovno pred čarodejníka. Čarodejník si ho nedôverčivo obzeral a spýtal sa ho, čo chce. Kocúr sa mu poklonil a povedal: - Počul som, že sa môžeš premeniť na hocikaké zviera, na psa, líšku alebo vlka. To by som aj uveril, ale premeniť sa na slona, to sa mi vidí celkom nemožné. Nuž prišiel som sa o tom presvedčiť.

Čarodejník pyšne odpovedal: - To je pre mňa maličkosť. - A v tej chvíli premenil sa na slona. - To je už dačo, ale či sa premeníš aj na leva? - To je pre mňa tiež nič, - povedal čarodejník a už stál pred kocúrom ako lev. Kocúr sa tváril veľmi začudovane a volal: - Neuveriteľné, neslýchané, ale ešte neslýchanejšie by bolo, keby si sa premenil na celkom malé zviera, ako je napríklad myš. Ty iste dokážeš viac ako hociktorý čarodejník na svete, ale toto by bolo predsa len priveľa.

Čarodejník bol celý uveličený po takých sladkých slovách a riekol: - O, áno, milý kocúrik, aj to dokážem, - a už behal po izbe ako myš. Kocúr za ňou, jedným skokom ju chytil a zožral.

Za ten čas kráľ s grófom a princeznou prišli na koči k veľkej lúke.

- Čie je to seno? - opýtal sa kráľ.

- Pána grófovo! - kričali všetci, ako im kocúr prikázal.

- Máte tu pekný kus zeme, pán gróf, - povedal kráľ. Potom prišli k poľu s obilím. - Čie je to zbožie, ľudia?

- Pána grófovo.

- Ej, pán gróf, máte pekné role.

Potom prišli k hore. - Čie je to drevo, ľudia?

- Pána grófovo.

Kráľ sa čudoval ešte väčšmi a povedal: - Vy ste zaiste bohatý človek, pán gróf, myslím, že ani ja nemám takú peknú horu.

Konečne prišli do zámku. Kocúr stál na schodoch, a keď koč zastal, zoskočil dolu, otvoril dvere na koči a povedal: - Pán kráľ, došli ste do zámku môjho pána grófa a táto česť ho urobí šťastným na celý život. - Kráľ vyšiel z koča a obdivoval nádherný zámok, ktorý bol vari ešte krajší a väčší ako jeho kráľovské sídlo. Gróf zaviedol princeznú do sály, ktorá sa celá jagala od zlata a drahého kamenia.

Onedlho mal gróf s princeznou svadbu, a keď kráľ zomrel, kráľom bol gróf a kocúr v čižmách prvým ministrom.

Starček a jeho dcéry (nemecká rozprávka)

jednej osade žil starček s troma dcérami. Najmladšia z nich bola najkrajšia a najmúdrejšia. Žili veľmi biedne. Čum¹ mali deravý, chatrný, teplej odedze málo. Za veľkých mrazov sedával starček s dcérami pri ohni a zohrievali sa. Na noc oheň zahasili, ľahli si spať a do rána mrzli. Raz, bolo to dáko o polzime, strhla sa nad tundrou strašná fujavica. Duje deň, duje dva, duje tri... Vari všetko zaveje.

Ľudia nemôžu vyjsť z čumov, sedia lační.

Sedí v čume aj starček so svojimi troma dcérami a počúva, ako víchor zavýja.

Napokon povie:

- Neprečkáme my túto fujavicu. Poslal ju Kotura, pán vetrov.

Srdí sa, ako vidieť. Chce, aby sme mu poslali peknú ženu. Nože choď, ty moja najstaršia, ku Koturovi, lebo inak zahynie všetok náš ľud. Choď a popros ho, aby zastavil víchricu.

- Akože pôjdem, - vraví dievka, - cestu neviem.

- Dám ti malé sánky. Postrč ich proti vetru a choď za nimi.

Vietor ti bude rozväzovať šaty, ale ty sa nezastav a nezaväzuj ich. Sneh sa ti bude pchať do obuvi, ale ty ho nevytriasaj, nezdržuj sa.

V ceste ti bude stáť vysoký kopec, vyjdi naň. Tam sa už potom zastav, povytriasaj si sneh a pozapínaj šaty. Na kopci priletí k tebe vtáčik a sadne ti na plece; neодоžeň ho, ale ho pohľad a poláskaj.

Potom si sadni na sánky a spusť sa z kopca. Zavezú ťa rovno pred Koturov čum. Vojdi dnu, sadni si a ničoho sa nedotkni, len čakaj.

A keď príde Kotura, rob všetko, čo ti rozkáže...

Najstaršia dcéra sa obliekla, stala si za sánky a postrčila ich proti vetru.

Prešla na kuse, a tu jej víchrica rozviazala kacabajku, začalo jej byť zima. Nepočúvla otca a chytró si kacabajku zaviazala. A keď sa jej napchal sneh do obuvi, zastala a povytriasala si ho. Až potom išla ďalej, v ústrety víchrici. Šla dlho.

Zazrela vysoký kopec a vyšla naň.

Vtom priletel k nej vtáčik a chcel si jej sadnúť na plece.

Dievka zamávala rukami a vtáčika odohnala.

Vtáčik zakrúžil, zakrúžil - a uletel. Najstaršia dcéra sadla na sánky a spustila sa z kopca. Sánky zastali pred veľkým čumom.

Vošla dievka do čumu, obzerá sa a vidí tam kus pečeného sobieho mäsa. Rozložila oheň, zohriala sa a začala z mäsa odštipkávať. Odštipkáva a je, odštipkáva a je ... Veľa ho zjedla. Odrazu počuje, že ktosi zastal pred čumom. Zdvihla sa kožušina na vchode a vošiel dnu mladý velikán.

To bol Kotura. Pozrel na dievčinu a spytuje sa:

- Skade si prišla a čo tu hľadáš?

- Otec ma poslal...

- A načo?

- Aby si si ma vzal za ženu.

- V staň a uvar mäso, čo som doniesol z lovu!

Dievčina uvarila mäso.

Kotura jej, ho kázal vybrať a rozdeliť napoly.

- Jedna polovica bude pre nás, - povedal, - a druhú polož do korýtka a zanes do susedného čumu. Ale nevojdi dnu, počkaj pred vchodom, vyjde k tebe starenka. Ty jej mäso podaj a čakaj, kým ti nevráti korýtko.

Dievka vzala mäso a vyšla z čumu. A víchrica zavýja, sneh sa sype, nevidieť na krok. Čože nájdeš v tomto nečase...?

Dievčina zašla trochu nabok, zastala, pohútala a vyhodila mäso do snehu. Vrátila sa ku Koturovi s prázdnyim korýtkom.

Kotura na ňu pozrel a vraví:

¹ Čum – prenosné obydlie ázijských kočovných kmeňov

- No, či si zanesla?

- Zanesla.

- Nože mi ukáž korýtko, čo ti dali za mäso.

Dievka ukázala prázdne korýtko. Kotura nepovedal ani slovo, najedol sa a ľahol si spať.

Ráno vstal, doniesol do stanu surové sobie kože a hovorí:

- A nech je to hotové, kým sa vrátim z poľovačky. Tieto kože vyrob a uši z nich nový odev, kapce aj rukavice.

Kotura odišiel do tundry a najstaršia dcéra sa dala do roboty.

Vtom sa na vchode zdvihla kožušina a do čumu vošla šedivá starenka.

- Dievka moja, - vraví jej, - smietka mi spadla do oka. Nože mi ju vytiahni.

- Nezabávaj ma, - odvrkne dievka. - Nemám kedy.

Starká nepovedala viac ani slova, zvrtila sa a odišla. Najstaršia dcéra ostala v čume sama. Mädlí ona tie kože, vykrajuje nožom, náhli sa ušiť Koturovi odev. Šije len ako-tak, veď či sa dá za deň dobre ušiť odev? A ani poriadnej, ihly nemá...

Večer sa Kotura vrátil z lovu. Spytuje sa:

- Tak čo, odlev je hotový?

- Hotový.

Chytil Kotura odev - koža je tvrdá, zle vyrobená. Primeria si, ale odev mu nepadne, aj pozošívany je krivo, hocijako.

Nahneval sa Kotura a vyhodil dievku z čumu. Vyhodil ju ďaleko do záveja. A tam aj zamrzla.

Víchrica zavyla ešte zlostnejšie.

Sedí starček vo svojom čume, počúva, ako víchor hučí vo dne v noci, a vraví:

- Nedbala dcéra na moje slová. Nerobila, ako som kázal. Preto víchrica neprestáva, Kotura sa srdí. Vyber sa k nemu ty, dcéra moja prostredná.

Zhotovil jej stariec sánky, povedal všetko, ako má robiť, a vypravil ju ku Koturovi. A čaká aj s najmladšou dcérou, kedy víchor stíchne.

Postrčila prostredná dcéra sánky proti vetru. Cestou sa jej kacabajka rozviazala a sneh sa jej nabil do obuvi. Začalo ju oziabať.

Zabudla dievka na otcov príkaz, zaviazala si kacabajku a povytriasala sneh skôr, ako bolo treba.

Vyšla na kopec a zazrela vtáčika. Zamávala rukami a odohnala ho.

Sadla na sánky a spustila sa pod kopec, rovno pred Koturov čum.

Vošla dnu, rozložila oheň, najedla sa sobieho mäsa a čakala.

Vrátil sa Kotura z poľovačky, zočil dievčinu a spytuje sa:

- Čože si prišla?

- Otec ma poslal.

- A načo?

- Aby si si ma vzal za ženu.

- A čože teda sedíš? Lačný som, chytro uvar mäso!

Keď sa mäso uvarilo, Kotura ho kázal vybrať z kotla a rozdeliť napoly.

- Jedna polovica bude pre nás, - povedal, - druhú polož do korýtka a zanes do susedného čumu. Ale nechod' dnu, počkaj vonku, kým ti korýtko nevráti.

Dievka vzala mäso a vyšla z čumu. A víchor duje, sneh sa valí, na krok nevidieť... Odhodila dievka mäso do snehu, postála, postála a vrátila sa ku Koturovi.

- No, či si zanesla?

- Zanesla.

- Dáko veľmi chytro si sa vrátila. Nože ukáž korýtko, pozriem, čo ti dali za mäso.

Pozrel Kotura na prázdne korýtko, ale nepovedal nič. Ľahol si spať.

Ráno doniesol do čumu surové sobie kože a rozkázal dievke, tak ako jej sestre, aby mu z nich ušila do večera nový odev.

- Ši! Večer si obzriem, čo to bude za robota!

Odišiel Kotura na lov a dievka sa pustila do práce. Náhlí sa, aby do večera stihla ušiť aspoň ako-tak.

Vtom vošla do čumu šedivá starenka.

- Dievka moja, - vraví jej, - spadla mi do oka smietka. Nože mi ju vytiahni, samej sa mi nedá...

- Nemám ja kedy vyťahovať tvoju smietku. Aj bez toho mám veľa roboty. Chod' a nezabávaj ma!

Starká už nič nepovedala a odišla. Večer sa Kotura vrátil z lovu a spytuje sa:

- Nuž čo, hotový je môj odev?

- Hotový.

- Daj, primeriam si.

Začal si primeriavať. Lenže odev je iba tak zbúchaný, nakrivo zošitý a na postavu nepadne. Nahneval sa Kotura a vyhodil starcovu dcéru ta, kde i jej sestru.

Zamrzla aj ona.

A starký sedí vo svojom čume s najmladšou dcérou, nevie sa dočkať tichej pohody. Víchrica hviždí ešte divšie ako predtým, len-len že nezvalí čum.

- Nepočúvli ma moje dievky, - vraví starček. - Ba vykonali ešte horšie, lebo Koturu rozhnevali. Ty si moja posledná dcéra, a tak mi teraz prichodí poslať teba. Ak ťa nepošlem, všetok ľud pohynie od hladu. Pozbieraj sa a chod'!

A starček i jej povedal, ako má ísť a čo má robiť.

Vyšla dievčina z čumu, stala si za sánky a postrčila ich proti vetru.

A vietor duje, reve, z ňoh ide zvaliť, oči oslepiť, na krok nevidieť.

Ide dievčina v tej víchrici a ani na jedno otcovo slovo nezabúda.

Všetko robí tak, ako jej prikázal. Rozviaže sa jej kacabajka, nezaviaže ju. Sneh sa jej pchá do obuvi, nevytriasa ho. Zima jej je a ťažko sa ide proti vetru, ale ona sa nezastaví, len kráča a kráča.

Tu jej v ceste kopec. Vyškriabe sa ona na ten kopec, tam sa už zastaví, zaviaže si šaty a povytriasa sneh.

Odrazu priletí vtáčik a sadne si jej na plece. Ona ho neodoženie, ale ho pohladí, poláska. Vtáčik uletel.

Sadne dievka na sánky a spustí sa rovno pred Koturov čum.

Vojde dnu, sadne si a čaká.

Zrazu sa odhrnie na vchode kožušina a vojde dnu mladý velikán Kotura.

Zazrel dievčinu, zasmial sa a vraví:

- Čože si prišla ku mne?

- Otec ma poslal.

- A načo?

- Poprosiť ťa, aby si utíšil víchricu, inak všetci zahynú.

- A čože sedíš, nerozložíš oheň a neuvariš mäso? I ja som hladný: i ty si, ako vidím, ešte nič nejedla.

Dievčina uvarila mäso, vytiahla ho z kotla a podala Koturovi.

Najedol sa a polovicu kázal zaniest' do susedného čumu.

Dievčina vzala korýtko a vyšla. A vonku víchor duje, sneh sa valí, fujačí ešte horšie ako vo dne. Kade tu ísť? Kde hľadať čum?

Postála dievčina, pohútala a šla ďalej.

Ale kde ide, to ani sama nevie.

Vtom sa pri nej zjaví ten istý vtáčik, čo priletel k nej na kopci.

Popri samej tvári jej poletuje.

Dievka ide za vtáčikom. Kade vtáčik letí, tade aj ona kráča.

Šla a šla, až zrazu zbadala mihnúť sa iskru. Zaradovala sa dievka, myslela, že už našla čum. Podišla bližšie, ale tam nie je nijaký čum, len akýsi kopček. A z kopčeka sa vinie dym.

Obišla ona ten kopček, d'ubla doň nohou - a ukázal sa vchod.

Vykukla z neho šedivá starenka a spytuje sa:

- Kto si? A čo si prišla?

- Stará mati, doniesla som vám mäso. Kotura mi kázal.

- Kotura? Tak teda daj! A počkaj chvíľu.

Stojí dievčina pri kopčeku a čaká. Dlho čakala. Naostatok sa vchod poznove odkryl, vykukla z neho starenka a podala korýtko.

Čosi v ňom bolo. Dievča sa vrátilo ku Koturovi.

- Dáko dlho si chodila. Našla si čum?

- Našla.
- A mäso si dala?
- Dala.
- Nože mi podaj korýtka, pozriem, čo je v ňom.
Pozrel Kotura do korýtka - a tam nože, škrabáky i mädlíčky na vyrábanie koží, aj oceľové ihly.
Zasmial sa:
- Veľa užitočných vecí ti dali. Všetky sa ti zídu.
Ráno Kotura vstal, doniesol do čumu surové sobie kože a kázal si ušiť do večera nový odev, kapce aj rukavice.
- Ak to pekne ušiješ, vezmem si ťa za ženu.
Kotura odišiel a dievka sa dala do roboty. Veľmi sa jej pritom zišiel darček od stareny: bolo tam všetko, čo potrebovala. Ale koľkože sa dá spraviť za jeden deň? No ona veľa nemudruje, viac robí. Oškrabuje kožu, mädlí, vykrajuje a šije.
Vtom sa na vchode zdvihla kožušina a vošla dnu šedivá stareнка.
Dievka ju poznala: bola to tá istá, ktorej včera zanesla mäso.
- Pomôž mi, dievka moja, - vraví stareнка, - vyťahni mi z oka smietku, sama si nemôžem.
Dievča odložilo robotu a začalo vyťahovať smietku.
- Dobre, - vraví starká, - už je vonku. A teraz mi pozri do pravého ucha.
Dievča jej pozrelo do ucha a zľaklo sa.
- No, čo si tam videla?
- V tvojomuchu sedí dievka...
- A čože ju nezavoláš? Zavolaj ju, pomôže ti šiť odev pre Koturu.
Zaradovala sa starčekova dcéra a zavolala tú dievku.
Nato vyskočila zo stareňkinho ucha nie jedna, ale štyri dievčiny a chytili sa všetky do roboty: mädlia kože, vykrajujú a šijú.
Raz-dva odev ušili.
Potom ich stareňka zase schovala do ucha a odišla.
Večer sa Kotura vrátil z poľovačky a spytuje sa:
- No, či si urobila, čo som ti kázal?
- Urobila.
- Nože daj, obzriem si a primeriam.
Vzal Kotura oblek, pomädlil, koža bola na mäkučko vyrobená.
Oblekol sa, oblek mu je ani uliaty a pozošívany je pevne a krásne.
Zasmial sa Kotura a vraví:
- Páčiš sa mi! Aj mojej matke a mojim štyrom sestrám sa páčiš.
Dobre pracuješ a si aj smelá. Vybrala si sa proti strašnej víchrici, aby si pomohla vašim ľuďom.
Buď mojou ženou, ostaň v mojom čume.
A len čo to povedal, víchrica v tundre stíchla. Ľudia sa prestali schovávať, prestali mrznúť, vyšli všetci zo svojich čumov.

V pekle (nemecká rozprávka)

Bol raz jeden mocný kráľ a ten mal krásnu dcéru. Jedného dňa sa princezná prechádzala po zelenej lúke. Zrazu priletel strašný drak, uchytil na smrť preľaknuté dievča a odniesol ho preč, do pekla. Lebo drak nebol nikto iný ako sám čert.

Kráľ bol celý bez seba, keď sa dozvedel, že mu dcéru odniesol pekelný drak. Vyhlásil, že kto mu dcéru z pekla vyslobodí, dostane kráľovstvo a ruku jeho dcéry. Prišli mnohí a pokúšali sa dostať do pekla, ale čo ako sa namáhali, cestu do pekla nenašli.

Jedného dňa prišiel udatný syn jednej chudobnej vdovy, ktorá žila vo veľkej biede. Prihlásil sa u kráľa, že on sa pokúsi kráľovskú dcéru oslobodiť. Kráľ mu znova zopakoval svoj sľub a mládenec sa vybral na skusy.

Ako tak išiel a vypytoval sa všetkých, či ide do pekla dobre, prišiel k jednej starej, mrzkej ženičke, ktorá bola taká vetchá, že sa jej zabudol spýtať na cestu. Ale ona sa ho spýtala: - Kamže, kam, kam sa pobeáš? - Ach, mám ísť do pekla, - povedal, a neviem ta cestu. - To ti verím, priateľko, - vraví ženička, - keď sa ty chceš dostať do pekla, musíš si vziať tento prútik, čo nosím pod pazuchou. Cestou uvidíš pred jedným domom čierneho kohúta, toho musíš chytiť a vytrhnúť mu pero. Potom stretneš čierneho capa, ktorý bude veľmi kľaf. Ale ty mu musíš vytrhnúť z brady jednu štetinu. Ostatné už sám uvidíš.

Ženička mu dala prútik, mládenec sa jej chcel poďakovať, ale ona rýchlo odišla. A za ňou ísť nemohol, lebo prútik mu to nedovolil. Ukazoval mu, kadiaľ má ísť, až prišiel k sedliackemu domu, pred ktorým stál čierny kohút. Len čo zbadal počestného s prútikom, začal utekať, trepal krídlami a odletel. Ale náš šuhaj bol vrtkejší a kohút rýchlo dolapil. Mohol sa teraz kohút trepať, koľko chcel, mládenec mu čierne pero vytrhol.

Len čo odišiel niekoľko krokov ďalej a zastokol si čierne pero za klobúk, uvidel naprostred cesty čierneho capa, ako si zohol rohatú hlavu až k zemi, a kým sa hľadač pekla spamätal, cap ho prevrátil. No mládenec sa nedal odradiť, vstal, a keď cap znovu zaútočil, chytil ho za bradu, až mu z nej skoro polovica ostala v hrsti. Cap mekotajúc utekal domov. Hans si vybral z brady najkrajšiu štetinu a schoval si ju aj s čiernym pierkom do vrečka. Prútik si strčil do čižmy a veselo kráčal ďalej. Išiel, išiel, až prišiel k pekelnéj bráne, ale tá bola, na Hansov veľký žiaľ, zatvorená. Čo teraz robiť?

"Ach," pomyslel si, "skúsím to s prútikom," a zabúchal ním na bránu. Brána sa hneď otvorila dokorán a pod oblúkom dverí si zastal vrátnik.

- Čo chceš? - oslovil ho červený chlapík. - Tak silno si búchal na bránu. Máš priepustku?

Hans siahol do vrečka a podržal strážcovi pri nose pero z čierneho kohúta a štetinu z čierneho capa. Vrátnik zavrčal "dobré" a uvoľnil mu cestu. Ale kadiaľ ísť, keď do pekla vedú tri cesty? "Ona je princezná, tak hádam prostredná cesta bude tá pravá," myslel si Hans, a keď sa opýtal prútika, aj ten mu ukázal prostrednú cestu. Prišiel do akejsi komnaty a našiel v nej tri

dievčiny. Drak, s ktorým mal zápasíť, nebol doma. Hans povedal dievčinám: - Prišiel som vás oslobodiť. Teraz, keď drak odletel, je na to príhodný čas. - Ach nie, - povedala jedna, - teraz nie, lebo drak sa vráti každú chvíľu! - Mládenec povedal, že bude s drakom zápasíť, ale dievčiny mu riekli, že čas zápasu ešte nenadišiel. Napokon sa dohodli, že prvú noc prespí pod

postelou prvej dievčiny, druhú noc pod postelou druhej a tretiu noc pod postelou tretej dievčiny. Na štvrtý deň drak tak či tak odletí.

Keď sa drak večer vrátil a s veľkým hrmotom vkročil do izby, zaňuchal a zreval: - Cítim tu človečinu. - Ach, čo ti to len prišlo na um, - vravela prvá dievčina, - vykypela mi zapražená polievka, tú cítiť. - Drak sa dal učičíkať, položil si hlavu na laby a čoskoro zaspal. Na druhý deň ráno vyletel a zostal celý deň vonku, na zemi. Veselo ušiel Hansovi čas medzi troma dievkami, jednou krajšou ako druhou, a keď nastal večer, zaliezol pod posteľ druhej dievčiny. A už sa drak vracal a s veľkým hrmotom vkročil do izby. Aj tentoraz ňuchal a zareval: - Cítim tu, cítim človečinu! - Ach, čo ti to len prišlo na um, - odvetila druhá dievčina, - zarezala som teľa, a to tu cítiť. - Drak sa dal učičíkať, položil si hlavu na laby a čoskoro zaspal. Na druhý deň ráno znovu vyletel a ostal medzi ľuďmi.

Aj tento deň sa minul Hansovi s dievkami veľmi veselo, a keď sa schýlilo k večeru, vliezol pod posteľ tretej. O chvíľu prišiel s veľkým hrmotom drak, ňuchal dookola a zreval: - Cítim, cítim, cítim človečinu! - Ach, - zasmiala sa princezná, ktorú mal najradšej, - čo ti to prišlo na um. Zdochol mi kohút a visí teraz v komore. - Aj teraz sa dal drak učičíkať, položil si hlavu na laby a čoskoro zaspal. Na štvrtý deň ráno letel preč a reval, že sa vráti veľmi neskoro, lebo má veľa roboty.

Hans a dievčiny sa začali zberať na cestu. Dohodli sa, že na útek si zapriahnu pekelný koč. Pohoniča by mali, a chýrneho. Onedlho už aj čo najrýchlejšie odchádzali, Hans vpredu na kozlíku a dievčiny v koči. Tátoše uháňali jedna radosť.

Ale odrazu zastali a začali sa vzpínať. Uprostred cesty stál čierny cap s hlboko sklonenou hlavou a mekotal: - Dajte mi moju štetinu. - Hans rýchlo vytiahol vrečko, hodil mu štetinu a cap hneď odskočil nabok. Tátoše uháňali ďalej, keď im tu zrazu zletí na hlavu čierny kohút a kričí: - Kikirikí, dajte mi moje pero. - Hans mu rýchlo hodil pero a uháňali ďalej. Ešte im vstúpila do cesty vetchá ženička a vypýtala si svoj prútik. Potom už leteli tátoše až do mesta a na hrad. Starý kráľ si s jasotom privítal dcéru a vychystal veselú svadbu s bohatou hostinou. Bola tam aj Hansova matka a tá mi porozprávala, ako sa to všetko prihodilo. Druhé dve dievčiny ostali na zámku pri mladej kráľovnej. Choď ta a pozri, možno je niektorá na vydaj.

Tri labutie panny (nemecká rozprávka)

Jeden človek rok čo rok osieval pole hrachom, ale vždy po svätójánskej noci bolo pole také udupané, že nezviezol z neho jediný hrášok.

10

Mal troch synov, Pera, Povla a Hansa, a tí si zaumienili, že vystriehnu, kto im každý rok kántri úrodu. Pri hrachovom poli aj postavili malú búdku. Večer pred Jánom vošiel do búdky Per, aby vystriehol škodcu. Per bol najstarší, inak rúci šuhaj, a tak sa nazdal, že on si veru s tou nezdobou poradí.

Prvé dve hodiny sa mu čas pokojne miňal. Sedel s otvorenými očami, nič nezbadal. Ale keď sa chýlilo k polnoci, začal podriemkavať, až napokon tuho zaspal. Zobudil sa za bieleho dňa a hrach bol udupaný ako zvyčajne.

Na, najbližšiu svätójánsku noc skúsil šťastie Povel. Ale nevykonal viac než Per. Pred polnocou zaspal a ráno bolo hrachové pole udupané ako po minulé roky, takže ani teraz nezviezol otec jedinkého hrášku. Na tretí rok išiel na postriežku Hans. Per a Povel sa mu vysmievali, vraj o nič lepšie nepochodí ako oni. Ale Hans ich nepočúval. Nech si bratia vravia, čo chcú, on si sadol do búdky a striehol.

O polnoci začul zhora zvláštny šum a šuchot. A zrazu sa rovno pred búdkou spustili na zem tri čarokrásne devy, odeté do snehobieleho labutieho rúcha. Zhodia rúcha a Hans počuje, ako si vravia, že si ich môžu dať k búde pod striešku, lebo tam ich veru nikto nevezme. "Nuž, veď uvidíme," pomyslel si Hans. Tri labutie panny začali tancovať po poli z jedného konca na druhý a rozdupali všetok hrach.

Keď však chceli odletieť, nemohli nájsť labutie rúcha. Hans ich ukryl do svojej búdky.

- Ja som ich vzal, - ukázal sa im. - lebo môjmu otcovi nivočíte hrach.

- Ó, milý, drahý Hansík, - prosia ho, - ak nám vrátiš naše labutie rúcha, môžeš si niektorú z nás vybrať za ženu.

- Tak potom si vyberiem teba, - ukázal Hans na najmladšiu, zo všetkých najkrajšiu, a hneď im vrátil labutie rúcha.

- Prídeme zase o rok, - povie najmladšia, - a potom budeme mať svadbu. Prostred hrachového poľa nájdeš tri ploché kamene a pod každým sud zlata. Za to vystrojíš svadbu. Pozvi na svadbu celú krajinu, len kráľa nie. On nesmie prísť za nič na svete.

- A čo by sa stalo, keby aj on prišiel?

- Nikdy by sme neboli svoji. Sme v moci zlého ježibábeľa. Uniesol nás a zrovnal so zemou otcov kráľovský zámok, ktorý stál na tomto mieste. Len raz do roka, na svätójánsku noc, môžeme si navštíviť starý domov, a keď nám nebudeš verný, nikdy sa sem už nevrátíme.

Tri zakliate kráľovské dcéry v labutích rúchach odleteli a Hans za nimi pozeral, pokým sa mu neustratili z očí. Potom šiel domov za otcom a bratmi.

- Tak čo, chytil si škodcov? - spýtali sa Per a Povl. - Ba veru, chytil som tanečnice, - odvetil Hans a vyrozprával im o troch kráľovských dcérach v snehobielych labutích rúchach a o troch sudoch zlata pod plochými kameňmi na hrachovom poli.

- Ej, to sa ti len čosi prisnilo, - povedali Per a Povl. - Veď ty si celú noc prespal ako aj my.

- Nuž poďme, či nájdeme tie tri sudy zlata, - povedal otec. - Ak sú tam, potom iste aj to druhé bude pravda.

Vyšli teda všetci štyria na pole. Prostred poľa našli tri ploché kamene. Pod každým bol sud zlata, plný lesklých peňazí.

- Veru, teraz bude najlepšie, ak hneď začneme pozývať na svadbu, keď má byť na nej celá krajina, - povedal otec.

Na druhý deň ráno sa otec vybral z domu. Musel vojsť do každého dvora, do každého domu; na nikoho nechcel zabudnúť, lebo všetci mali byť na svadbe najmilšieho syna. Napokon prišiel do hlavného mesta a tak ako inde, i tu pozýval z domu do domu. Stalo sa však, že práve vtedy kráľ fajčil v obloku svoju dlhú, zlatom vybíjanú fajku z morskej peny a bol mu veľmi dlhý čas. Tu zazrie sedliaka, ako chodí z domu do domu hore-dolu ulicou. Kráľ bol zvedavý: "Čo tam len ten sedliak všade chce a prečo nepríde ku mne?" I zobral si starý kabát a vyčaptané dreváky, do úst vopchal vyčmudenú zapekačku, zišiel na ulicu a pustil sa do reči so sedliakom.

A ako sa tak zhovárajú, opýtal sa kráľ:

- Čo ty toľko beháš, vidí sa mi, že chodíš z domu do domu!

- Volám hostí na synovu svadbu. Okrem kráľa bude na nej celá krajina, - odvetí starý sedliak.

- Ach tak, potom teda iste aj mňa pozveš?

- Hej, ak ešte nie si pozvaný, nuž ťa pozývam. - A tak sa stalo, čo sa stať nemalo.

Čas plynul, až prišiel svadobný večer. V stodole i vo všetkých izbách prehýbali sa dlhé stoly pod vyberanými svadobnými jedlami, pivnica bola plná najvzácnejších vín. Všade hojnosť, veď sudy so zlatom vyprázdnil až do dna. A ľudia, veselí a spokojní, hrnuli sa zo všetkých strán; chudobní vo vyblýskaných drevákoch peši, bohatí v krásnych kočoch. Najkrajšia hola mladucha, ktorá prišla so svojimi sestrami v labuťom rúchu. Nikdy ešte nebolo v krajine takej slávnosti.

Keď boli v najlepšom, zrazu sa v plnom lesku zjavil kráľ. Len čo zazrel čarokrásnu mladuchu v snehobielym šate, hneď sa do nej zamiloval a zavolať na ženícha:

- To je nevesta pre mňa, a nie pre teba!

Nevesta vstala spolu so sestrami a kývla Hansovi, aby išiel za ňou. - Bol si nám neverný, - povedala, - už sa nikdy nevyslobodíme. Odteraz musíme navždy zostať v zámku zlého ježibábeľa, nikdy sa už nedostaneme na svätajánsku noc do svojho starého domova.

- A či by som nemohol prísť do ježibábeľovho zámku a vyslobodiť teba i tvoje sestry z jeho moci?

- Nie, to je nemožné, lebo bývame ďaleko, v zámku Silammen, čo je na juh od slnka, na východ od mesiaca, z druhej strany oceánu.

- Kto chce, pre toho nie je nič nemožné, - odvetil Hans. - Stoj čo stoj musím sa dostať na zámok Silammen, lebo ak sa mi nepodarí vyslobodiť ťa z moci ježibábeľa a dostať ťa za ženu, potom život nebude mať pre mňa cenu.

- Nuž ak mi prinesieš tento prsteň na zámok Silammen na druhej strane oceánu, - povedala najmladšia kráľovská dcéra a sňala si zlatý prsteň z dlhých zlatých vlasov, - potom zlomíš ježibábeľovu moc a všetky tri nás vyslobodíš. Ale škoda sa ti na to podobať, aj tak nič nevykonáš. - Potom tri kráľovské dcéry v labutích rúchach vzlietli na juh, k zámku Silammen, a o chvíľu sa mu stratili z očí.

Hans nechal svadbu svadbou a hneď sa vydal na cestu. Vzal si do batôžka jediva, vrecká si naplnil zlatými peniazmi a tak sa vypravil do šíreho sveta za labutími pannami. Nemal ani potuchy, kde nájde zámok Silammen, ale spoliehal sa na šťastie, na plné vrecká a na svoj uzlík s najvzácnejšími jedlami. Bol mladý a zdravý a na všetko mal čas. Ak nenájde svoju labutiu pannu na jednom konci sveta, skúsi šťastie na druhom konci.

Na tretí deň večer stretol prostred lesa dve staré baby. Hádali sa o staré topánky. - Ej, rozumu nemáte, - prihovoral sa im, - dosť ste už staré, a hádate sa o vyčaptané topánky, čo nestoja ani štyri groše!

- Ba veru stoja aj oveľa viac! - prekrikovali sa baby.

- Akože? - spýtal sa Hans.

- Pravdaže, lebo kto si tie topánky obuje a povie: "Čo mília, to krok, čo krok, to mília", ten potom naozaj robí míľové kroky.

"Také topánky by som práve potreboval," pomyslel si Hans a povedal babám: - Ukážte tie topánky, nech si ich vyrobujem. Potom vám poviem, ktorá z vás ich dostane. - Obul si topánky a rečie: - Či mi len pristanú.

- No, ktorá z nás ich dostane? - prekrikovali sa baby.

- Ani jedna, - odvetí Hans. - Čo mília, to krok, čo krok, to mília! - A hop! už bol na míľu od starých rozkričaných báb. A ženie sa ďalej s vetrom opretekou cez lesy a húštiny, a o chvíľu je ďaleko-ďaleko od rozhnevaných báb.

Teraz sa mu cesta rýchlo míňala. Na druhý deň večer uprostred veľkého lesa vidí dvoch chlapcov, ako sa bijú o starú hrdzavú pušku. - Ej, rozumu nemáte, - povie im Hans. - Dospelí ľudia, a oni sa tu ako chlapci bijú o starú pušku, čo nie je hodna ani štyri groše!

- Ba veru je hodna aj oveľa viac! - prekrikujú sa chlapi.

- Akože? - spýtal sa Hans.

- Pravdaže, lebo kto tou puškou namieri na niekoho, hoci aj na najmocnejšieho ježibábeľa, ten sa z miesta ani nepohne, pokiaľ naňho mieri.

"Takú pušku by som práve potreboval," pomyslel si Hans a povedal: - Ukážte, nech sa pozriem na tú pušku, potom vám poviem, kto ju dostane. - Namieri na nich pušku a chlapi ani keby skameneli, nemôžu sa pohnúť z miesta.

- No teda, kto dostane pušku? - prekrikujú sa chlapi.

- Ani jeden, - odvetí Hans. - Čo mília, to krok, čo krok, to mília! - A hneď bol na míľu od rozhnevaných chlapcov. Teraz sa mohli biť, koľko sa im len chcelo, keď Hans bol s puškou za horami za dolami.

Celý deň chodil v míľových topánkach, a keď prišiel večer, našiel sa v obrovskom lese. Hodinu za hodinou putuje medzi čiernymi stromami a nedozernými húštinami, ale nezazrie jediné ľudské obydlie. Napokon sa mu kdesi z diaľky mihne pred očami svetielko, vykročí, a hneď stojí pri biednej chyžke. "Tu iste nájdem ľudí, čo sa mi dajú najesť a vyspať," pomyslí si Hans, lebo jeho uzlík s jedlom bol už dávno prázdny. Zaklope na dvere a vojde do nízkej izby. Pri peci pradiť stará žena.

- Dobrý večer, mamka! Dali by ste počestnému trocha najesť a na túto noc strechu nad hlavu? Žena pokrúti hlavou a povie: - Jesť by som ti dala, ale na noc ťa nemôžem vziať. Môj muž je mocný strigôň, pán všetkých zvierat, ale ľudí nemôže vystáť. Ak by ťa tu našiel v noci, zle by sme pochodili, ty i ja.

- Ej, nič to, - odvetí Hans. - Ja ho premôžem, neublíži ani tebe, ani mne!

- Ak je tak, - povie starenka, - potom teda ostaň.

Hans si poriadne zajedol a ľahol si za pec, lebo po dlhej ceste bol veru unavený. S hukotom a hrmotom prišiel v noci strigôň. Už zďaleka zacítil Hansa a prskal od zúrivosti, že sa akýsi človek opovážil vojsť do jeho domu. Ale Hans na nebo len mieri puškou a strigôň ani keby skamenel, nemôže sa pohnúť z miesta. Strigôň sa veľmi naľakal a začal prosil Hansa, aby ho pustil, že mu ani vlások na hlave neskriví.

- Ak mi ukážeš cestu na zámok Silammen, čo je na juh od slnka, na východ od mesiaca, na druhej strane oceána, potom ťa hneď pustím.

- Nie, to ti neukážem, lebo o tom zámku som nikdy nepočul. Ale zajtra môžem zavolať všetky zvieratá, azda niektoré z nich počulo o zámku Silammen a pozná cestu k nemu.

Na druhý deň po raňajkách vyšiel strigôň z chyže a zapískal na písťalke. Hneď sa k nemu zbehli všetky zvieratá, od veľkého slona až po malú myšku. Strigôň sa ich všetkých povypytoval na zámok Silammen, ale ani jedno o ňom nikdy nepočulo, ani nepoznalo k nemu cestu.

- Nuž, potom ti neostáva iné, - povedal strigôň, - iba zájsť k môjmu bratovi, pánovi všetkých rýb. Možno niektorá ryba pozná zámok Silammen, veď ony sa dostanú trochu ďalej ako moje zvieratá. - Hans strigôňovi poďakoval, rozlúčil sa s ním a šiel do širého sveta.

Keď sa začalo stmievať, prišiel Hans zase do lesa, väčšieho, než kedy videl. Ako tak putuje v temnej puste hore, príde zrazu k malej biednej chyžke pri mori. "Tu bude azda bývať strigôňov brat," pomyslí si Hans. Potom otvorí nízke dvere a vojde dnu. Pri peci pradiť stará žena.

- Dobrý večer, mamka, - prihovoriť sa Hans, - či tu býva mocný strigôň, pán všetkých rýb?

- Býva veru, býva, - odvetí žena.

- Mám pre neho pozdrav a odkaz od jeho brata, pána všetkých zvierat, aby mi ukázal cestu na zámok Silammen.

- Čo robiť, môj muž nemôže vystáť ľudí ani toľko ako jeho brat. Ak ťa tu v noci pristihne, zle bude s nami.

- Ej, nič to, - odvetí Hans. - Premohol som jeho brata, premôžem aj jeho a neublíži ani tebe, ani mne.

- Ak je tak, - povie starenka, - potom leda zostať.

Hans si poriadne zajedol a ľahol si za pec. S hukotom a hrmotom prišiel v noci strigôň. Už zďaleka zacítil Hansa a prskal od zúrivosti, že sa akýsi človek odváži vojsť do jeho domu. Ale Hans na neho len namieri puškou a strigôň ani keby skamenel, nemôže sa pohnúť z miesta. Strigôň sa veľmi naľakal a začal prosiť Hansa, aby ho len pustil, že mu ani vlások na hlave neskriví.

- Mám pre teba pozdrav a odkaz od tvojho brata, pána nad všetkými zvieratami, aby si mi ukázal cestu na zámok Silammen, čo je na juh od slnka, na východ od mesiaca, na druhej strane oceána. Ak mi poradiš, hneď ťa pustím.

- Nie, to ti neukážem, lebo o tom zámku som nikdy nechyroval. Ale zajtra ráno môžem zvolať všetky ryby, čo plávajú v moci, možno niektorá z nich počula o zámku Silammen a pozná cestu k nemu.

Na druhý deň po raňajkách vyšiel strigôň na pobrežie a dva razy zapísal na písťalke.

Hneď priplávali k pobrežiu všetky ryby, od ozrutnej veľryby až po drobučké sleda. Strigôň sa ich všetkých povypytoval na zámok Silammen, ale ani jedna ryba o zámku nepočula, ani nevedela k nemu cestu.

- Nuž, potom ti neostáva inšie, - povedal strigôň, - ako zájsť k môjmu bratovi, pánovi nad všetkými vtákmi, čo lietajú vo vzduchu. Možno niektorý vták pozná cestu k zámku Silammen, veď ony sa dostanú trochu ďalej ako moje ryby.

Tak musel Hans putovať ďalej, ale na to už privykol. A v mliečových topánkach sa mu cesta veľmi rýchlo míňala, nad tým sa teda nemusel trápiť.

Popoludní prišiel Hans zasa do lesa, väčšieho a divšieho ako všetky lesy, cez ktoré kedy putoval. Po ľuďoch tu nebolo ani slychu, ani stopy. Hlboko v lese našiel biednu chyžku, do ktorej vošiel. Pri peci priadla stará žena.

- Dobrý večer, mamka, - prihovoriť sa. - Býva tu mocný strigôň, pán všetkých vtákov?

- Býva veru, býva, - odvetí starenka.

- Mám pre neho pozdrav a odkaz od jeho brata, pána všetkých rýb, aby mi ukázal cestu k zámku Silammen.

- Čo robiť, môj muž nemôže vystáť ľudí ani toľko ako jeho bratia. Ak ťa tu v noci pristihne, zle bude s nami.

- Ej, nič to, - odvetí Hans. - Premohol som jeho bratov, premôžem aj jeho a neublíži ani mne, ani tebe.

- Ak je tak, - povie starenka, - potom teda zostať.

Hans si poriadne zajedol a ľahol si za pec, že počká, pokiaľ strigôň nepríde domov. Už zďaleka zacítil Hansa a prskal od zúrivosti, že sa akýsi človek opovážil vojsť do jeho domu. Ale Hans na neho len namieril puškou a strigôň ani keby skamenel, nemôže sa pohnúť z miesta. Strigôň sa veľmi naľakal a prosí Hansa, aby ho len pustil, že mu ani vlások na hlave neskriví.

- Mám pre teba pozdrav a odkaz od tvojho brata, pána nad všetkými rybami, čo plávajú v mori, aby si mi ukázal cestu k zámku Silammen, čo je na juh od slnka, na východ od mesiaca, na druhej strane oceána. Ak mi poradiš, hneď ťa pustím.

- Nie, to ti neukážem, lebo o tom zámku som nikdy nepočul. Ale zajtra môžem zvolať všetkých vtákov, azda niektorý vie, kde je zámok Silammen, a pozná k nemu cestu.

Na druhý deň po raňajkách vyšiel strigôň z chyže a tri razy zapískal na písťalke. Hneď sa zleteli vtáci zo všetkých kútov sveta, od veľkého orla až po malého vrabčeka. Strigôň sa ich všetkých povypytoval na zámok Silammen, ale ani jeden z nich o zámku nepočul, ani nevedel cestu k nemu.

- A sú tu už naozaj všetci vtáci? - opýtal sa Hans.

- Nie, - odvelí malý vtáčik, - chýba ešte veľký sup, čo býva pri oceáne.

O chvíľu priletí veľký sup, šuštiac dlhými krídlami. - Prečo si neprišiel hneď, keď som zapískal? - zlostil sa strigôň.

- Ó, nesmieš sa na mňa hnevať, - prosí vták. - Hniezdo mám plné mladých, a kým som sa vydal na takú dlhú cestu, musel som ich najprv nakrmiť.

- No, ak nám povieš o zámku Silammen, - povie strigôň, - tak ťa nepotrescem.

- Hej, dobre viem, kde je zámok Silammen. Je na druhej strane oceána, práve naproti lesu. Mám tam na najvyššom strome hniezdo.

- Mohol by si tomuto človečikovi ukázať cestu k zámku? - opýta sa strigôň.

- K môjmu hniezdu v lese pri oceáne mu ľahko ukážem cestu. Ale cez oceán sa nedostane, keď nemá krídla ani perie.

- A nemohol by si ma preniesť k zámku Silammen? - opýtal sa Hans veľkého vtáka.

- Mohol by som, ak dostanem na cestu dosť jedla. Musíš zabiť sedem tučných volov, rozsekať ich a uložiť mi ich na chrbát. Potom mi musíš podať kus mäsa zakaždým, keď natiahnem zobák.

A tak musel strigôň vystanoviť sedem tučných volov. Rozštvrtené dal ich vtákovi na chrbát. Sup letel, Hans si vykračoval v mľofových topánkach, až sa dostali k supovmu hniezdu pri oceáne. Vták dal trochu mäsa mláďatám a potom si mu Hans sadol na chrbát. Veľký sup letel cez oceán dňom i nocou, a keď natiahol zobák, Hans mu podal mäso. Každý deň zhltol jedného vola. Napokon mu už neostal ani kúsok mäsa a ešte mali pred sebou nekonečnú hladinu oceána. Tu si Hans vyrezal kus mäsa z vlastného stehna a dal ho supovi do zobáka. Toto mäso bolo výživnejšie než mäso zo všetkých siedmich volov a vták nasýtený letel ďalej. Netrvalo dlho a zazreli žiaru zámku Silammen, čo bol na juh od slnka, na východ od mesiaca, a vták sa zniesol rovno k zámku. Hans mu zliezol z chrbta a poďakoval sa mu, že ho preniesol ponad ďaleký oceán.

Hans vošiel do zámku Silammen i s hrdzavou puškou, aby mu bola poruke, keby náhodou stretol zlého kráľa ježibábeľa. Stretol však najmladšiu kráľovskú dcéru, takú krásnu, ako mu zostala v pamäti. Ale ona ho nepoznala. Povedal jej svoje meno i odkiaľ ide, lež to jej nič nepripomenulo. Potom jej rozprával o svojom dlhom putovaní, ako navštívil pánov zvierat, rýb a vtákov a ako ho sup preniesol ponad oceán, ale ani to nepomohlo. Tu si Hans spomenul na zlatý prsteň, ktorý si pri rozlúčke vyňala z vlasov a darovala mu ho. Poprosil ju, aby mu dala pohár vína, kým pôjde ďalej. Ochotne mu ho doniesla, veď prešiel taký kus sveta. Hans vypil víno, položil prsteň do pohára a podal jej ho. Len čo kráľovská dcéra zazrela prsteň, hneď spoznala svojho ženicha, objala ho a pobožkala. Vtom sa celý zámok otriasol hrozným buchotom a hrnotom a zlý kráľ ježibábeľ sa rozletel na prach.

Na zámku Silammen bola potom veľká slávnosť, varilo sa a pražilo, hodovalo a tancovalo. Svadba, akej páru nebolo, slávila sa sedem dní. Na ôsmy deň dve staršie sestry v labutích rúchach odleteli do svojej vlasti a tam oznámili otcovi a bratom, ako Hans pochodil.

Ale Hans so svojou čarokrásnou ženou zostal na zámku Silammen, čo je na juh od slnka, na východ od mesiaca, na druhej strane oceána, a žili v pokoji a radošti. A ak nezomreli, žijú ešte podnes.

Rybí rytieri - diel prvý (španielska rozprávka)

15

Nebolo to ani tak dávno, čo sa tento príbeh naozaj stal. V kráľovstve, ktoré leží neďaleko, ľudia začali byť leniví. „Prečo by sme neboli leniví, môžeme si to dovoliť, jedla máme vďaka skvelej úrode na roky dopredu, nič nám nechýba.“ hovorili si. „Bohatí sme až až.“ A pretože už ani nechodili, chudáci krajčíri a opravári obuvi prišli o prácu. Žili v biede a prežívali zo dňa na deň.

Jeden z nich, volal sa Hurka, si za posledný dukát kúpil starú loďku. Deravú a len s jedným veslom, ale na lepšie nemal. Hovoril si, že to skúsi s rybolovom. „Niečo jesť musím, sieť si upletiem sám a keď bude dobrý úlovok, tak si snáď aj niečo zarobím.“

Vydal sa teda na more, ale nič nechytí. Snáď len úpal. Vlny boli vysoké, more rozbúrené. Druhý deň zase príliš pokojné a ryby sa schovávali na dne. Takto to šlo celé týždne. Zúfalý a bez nádeje sa chcel vrhnúť do mora. „Keď nechytím rybu na jedenie, nech si ma ryby zjedia!“, vykrikoval a chystal sa skočiť z loďky. Všimol si, ale že v sieti niečo uviazlo. Bola to ryba ktorej sa hovorí Petrova ryba. Mala na oboch bokoch dva okrúhle, čierne fľaky. „Tieto ryby sú veľmi chutné, nie je to veľa, ale je to dosť na večeru. Žena bude mať radosť.“ pomyslel si v duchu.

„Dobre ma počúvaj!“ povedala ryba. „Vezmi ma domov, rozdeľ ma na osem kúskov. Priprav ma na soli a korení. Pridaj škoricu a klinčeky. Ozdob ma mäťou. Daj dva kúsky zjesť tvojej žene, dva kúsky tvojej kobyly, dva tvojej fenke a zvyšné dva zakop v záhrade.“ pokračovala. Hurka zostal bez slov, ale splnil presne, čo ryba chcela. Po deviatich mesiacoch jeho žena porodila dvoch synov. Kobyla mu darovala dve žriebätá, fenka dva psy a v záhrade vyrástli dva mohutné stromy. Aj rybolovu sa začalo dariť. A ako plynuli roky, chlapci vyrástli v statných mládencov. Boli si navlas podobní, a často ich ani rodičia od seba nemohli rozoznať. Kone a psy boli tiež rovnaké.

Jedného dňa sa mládenci rozhodli vydať sa do sveta. Otec im vyrobil sedlá a vyrúbal stromy, z ktorých urobil kopije a štíty so znakom ryby. V zbroji a na koni vyzerali majestátne. Keď ich ľudia stretávali, hovorili im dvojité rytieri. „Braček, toto nie je dobré, musíme sa rozdeliť“, zhodli sa obaja. Objali sa a každý vyšiel na inú stranu - Noe na západ, Senon na východ.

Noe po niekoľkých dňoch dorazil až do kráľovského mesta Madridu. Celé bolo zahalené v čiernej a obyvatelia smútili.

„Čo sa to tu stalo?“ pýta sa Noe pocestného.

„Vyčíňa tu drak, syn samotnej čarodejnice, čo žije v hrôzostrašnom zámku. Každý rok musíme vylosovať jednu dievčinu, čo je predvedená drakovi. Tento rok padol žreb na krásnu a

dobrosrdečnú dcéru samotného kráľa. Práve ju vedú za hradby,“ odvetil pocestný a so smútkom v tvári pokračoval v ceste.

Noe popohнал svojho tátoša a onedlho prišiel na planinu pri lese, kde už čakala princezná na svoj osud.

„Utekaj, zachráň si svoj život. Či nevieš, že za chvíľu je tu drak?“ volá už z diaľky princezná.

„Viem a nemusíš sa strachovať, len mi povedz, je v meste nejaká zrkadlová dielňa a holubník?“ pýta sa Noe.

Princezná len kývla a Noe uháňal späť do mesta. Tam požiadal remeselníkov, nech mu dajú to najväčšie zrkadlo čo majú. U lovcov požiadal o jednu holubicu.

Dorazil späť ku princeznej a požiadal ju o jej závoj. Vyhliadol si mohutný dub, zrkadlo pripevnil k stromu a zakryl závojom. Požiadal ju, nech stojí pokojne pred zakrytým zrkadlom a keď drak priletí, nech strhne závoj a schová sa za kmeň stromu.

Vo chvíli keď drak už prilietal a dosadol pred princeznú, Noe vypustil holubicu. Drak sa obzrel. V tú chvíľu princezná strhla závoj zo zrkadla a sama sa schovala za strom. Drak to nepostrehol a akonáhle zbadal, že namiesto krásnej princeznej na neho civia dve ohnivé gule miesto očí, naježil každú jednu šupinu na svojom mohutnom tele. Dupal a penil na mieste. Protivník v zrkadle ale tiež nezostával pozadu. To draka našťvalo ešte viac a rozbehol sa priamo proti svojmu sokovi.

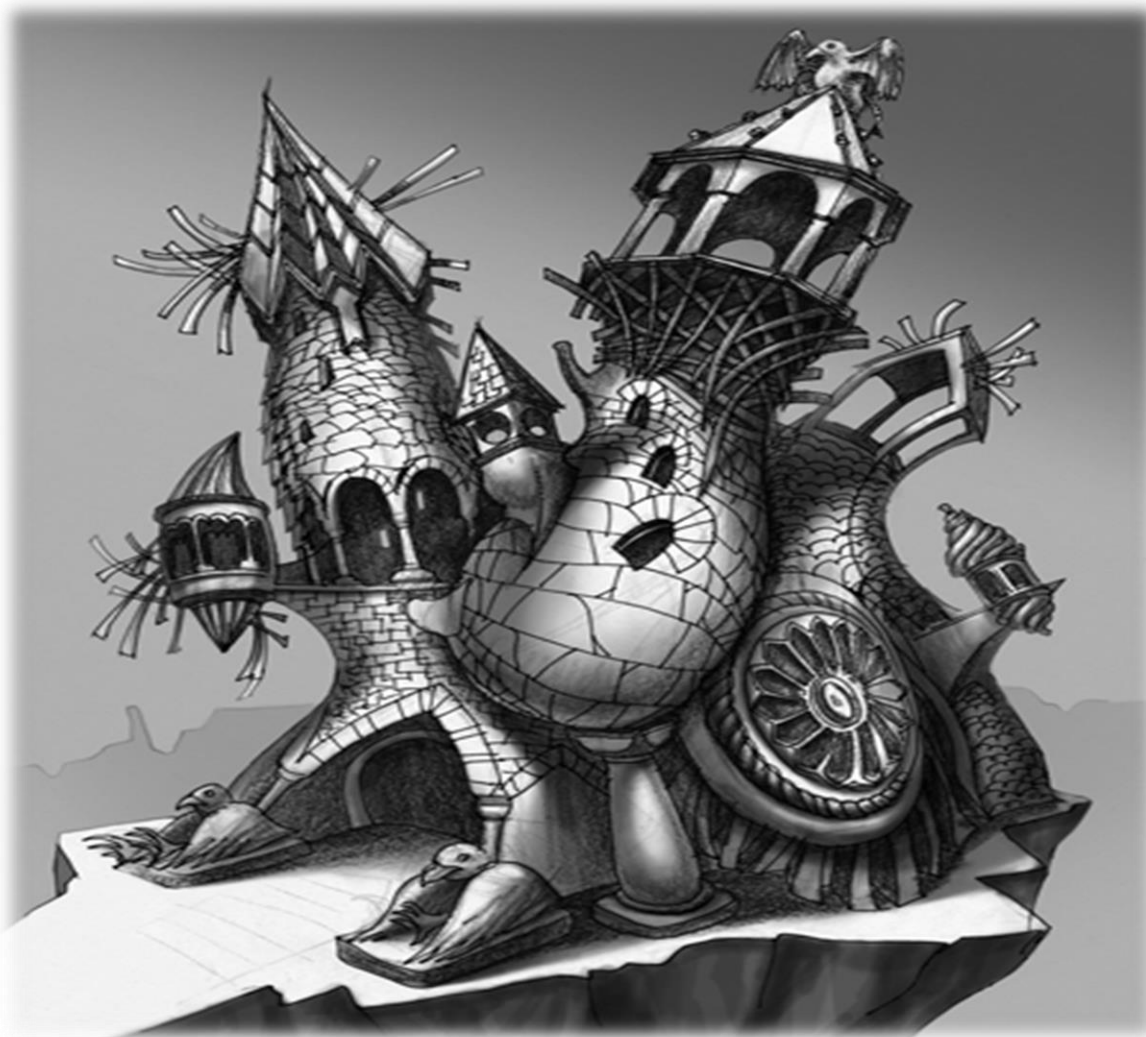
Zrkadlo sa roztrieštilo na stovky kúskov a drak sa poriadne uderil do hlavy. Omráčený a vďaka kúskom skla, odrážajúcim slnečné lúče, aj oslepený drak sa zvalil k zemi. Noe nezaváhal, vyrazil zo svojho úkrytu so svojim verným psom a drakovi prerazil srdce kopijou.

V meste zase zavládla radosť. Kráľ menoval Noeho rytierom z rodu ryby a ponúkol ruku svojej dcéry statočnému záchrancovi.

Čo sa stalo s druhým rytierom sa dozviete v ďalšom dieli ..

Rybí rytieri - diel druhý (španielska rozprávka)

17

Nejaký čas po svadbe s princeznou, Noa napadlo, že by sa mohol rozhliaďnuť po paláci. Spýtal sa svojej ženy, či by ho previedla. Tá súhlasila. Palác bol taký obrovský, že na terasu na druhom konci dorazili až po troch dňoch. Bol to krásny výhľad. Bolo vidieť celé Španielsko, dokonca aj Maroko, kde knieža oplakával osud svojho priateľa zlého draka.

"Čo je to za zámok tam vzadu, ktorý je tak temný a osamelý?" Opýtal sa princ. "Volá sa zámok hrôz a hlasov." Odpovedala princezná so strachom v hlase. "Je začarovaný a nikto, kto do neho vkročí sa viac nevráti. Sľub mi, že sa k nemu ani nepriblížiš. "Rytier zostal mlčať.

Druhý deň zavčas z rána, Noe vstal skôr ako sa ostatní zobudili, osedlal koňa, pripravil zbroj a vydal sa na cestu. Vydal sa smerom k zámku hrôz a hlasov. Budova vzbudzovala strach už z diaľky. Zámok bol čierny ako búrková noc. Všade okolo vládlo mŕtvolné ticho, ktoré len občas prerušil havraní krik. Noe bol dobrodruh a ničoho sa nebál. Prišiel pred obrovské železné dvere, zosadol z koňa a zabúchal.

Všetky ozveny v zámku sa prebudili a spozorneli. Nič sa, ale nedialo. Zabúchal druhýkrát a silnejšie. Niektoré z ozvien ľahko dvakrát klikli po stenách. Zabúchal po tretíkrát. Otvorilo sa malé okienko a z neho vykukla ohyzdná tvár starej čarodejnice. Bola to matka zlého draka. "Kto si, že sa opovažuješ rušiť môj pokoj?" Spýtala sa starena nevlúdne.

"Vpušť ma dnu, som pán tohto kraja." Rozkázal Noe a zložil helmu aby lepšie v tom šere videl. Starena, keď uvidela rytierovu pohľadnú tvár, bola hneď priateľskejšia a otvorila dvere.

"Poď ďalej, pánko môj, čo ťa k nám privádza? Som dedička a správkyňa tohto zámku. Volám sa Barbericsa."

RICS, RICS, Ricsa rozľahlo sa po zámku. V každej komnate, na chodbách, v pivnici. Smutné hlasy, ozveny.

"Budete už ticho, vy nezbední kriklúni!" zarevala, až Noovi stuhla krv v žilách.

Znovu pozrela na rytiera s výrazom v tvári, ktorý vzdialene pripomínal úsmev.

"Prišiel si si ma vziať za ženu?" spýtala sa.

Enu, enu, enu ... vykrikli ozveny.

"Nie, prišiel som prehľadať zámok." odpovedal Noe.

"Dobre teda, nasleduj ma." povedala zlostne, rozsvietila svietnik a ukázala na schody. Viedla ho z izby do izby, ktoré ukrývali úžasné poklady. Viedla ho po mnohých schodoch, chodbami zdobenými majestátnymi sochami. Nič z toho si nestačil poriadne prezrieť, babizňa ho neustále popoháňala, aby išiel rýchlejšie. Celú dobu pritom mlčala, bála sa, aby ju ozveny nepreznadili.

V najvyššom poschodí zámku prudko otvorila padacie dvere a nič netušiaci Noe spadol do hlbokkej priepasti. Spojil svoj hlas s ostatnými ozvenami, pretože ozveny neboli nič iného, než hlasy rovnako podvedených nešťastníkov.

Ale poďme sa teraz pozrieť, čo robil druhý rytier. Senon sa pretíkal svetom, až jedného dňa dorazil k bránam Madridu. Stráže ho nadšene privítali a naradostení služobníci hneď okolo neho utvorili kruh. Pribehla princezná, so slzami v očiach ho objala: "Tak som sa o teba bála."

"Určite ma majú za môjho brata," napadlo bystrého Senona. "Vyzerá to, že tu našiel svoje šťastie. Radšej sa nepreznadím, uvidíme čo sa stane."

Senona uviedli triumfálne do paláca.

"Povedz, kde si bol? Bol si v zámku hrôz a hlasov? Obávala som sa najhoršieho. Že sa nikdy nevrátiš. Rozprávaj, ako si sa zo zakliateho sídla dostal späť?" chcela vedieť princezná.

"Musím o tom mlčať, kým sa tam nevrátim druhýkrát." povedal druhý rytier.

"Druhýkrát? Nikto sa nevrátil doteraz živý späť a ty chceš ísť znova?" princezná sa takmer rozplakala.

"Musím."

Keď nastal večer, ľahol si s princeznou na lôžko. Položil do stredu postele meč. Vysvetlil jej, že zložil sľub, ale nemôže viac povedať ani slovo. Zarmútená princezná zaspala. Keď ráno otvorila oči, bol preč meč i rytier.

Senon hnal tryskom koňa k zámku hrôz a hlasov. Zabúchal na dvere, tak silno ako len vedel. Čarodejnica otvorila a zbledla ako krieda. Nenapadlo ju nič iné, než že je to príznak.

"Svätý Beelzebube, ochráň ma od tohto prízraku." s krikom utiekla.

Zebube, zebube, zebube ... pridali sa ozveny.

Senon vstúpil a mohutným hlasom zahrmel: "Čarodejnica, bol tu rytier mne na vlas podobný? Áno alebo nie?"

"Áno, áno, áno." Odpovedali ozveny.

"Je živý či mŕtvy?"

"Mŕtvy, mŕtvy, mŕtvy." na to ozveny.

Senon sa vydal za čarodejnicou. Prehľadával komnatu po komnate, až ju našiel v najvyššom poschodí, ako visí za ruky nad priepasťou. V tom zbesilom behu pred domnelým príznakom, zabudla na svoju pascu.

"Zachráň ma, poviem ti ako oživiť tvojho brata." prosila čarodejnica.

Senon tak urobil. Prezradila mu, že musí pripraviť v kotli kúzelný kúpeľ, ktorý dá život všetkému mŕtve. Pozbieral byliny, ktoré čarodejnica chcela, pridal do kotla dračiu krv a ďalšie ingrediencie. Priniesol pozostatky nielen brata, ale všetkých, ktorých na dne priepasti našiel. K veľkej nevôli čarodejnice. Tá sa Senona i jeho psa bála, preto len zlostne prizerala. Senon oživil najprv svojho brata, potom aj ostatných princov, rytierov a dobrodruhov. Všetci mu boli vďační. Radosti nebralo konca. Zlá babizňa pri pohľade na všetku tú radosť zlostou pukla.

Noe a Senon sa vrátili do Madridu, kde prekvapená princezná objala oboch hrdinov. Noe jej všetko vysvetlil. Usporiadali hostinu a slávnosť nemala konca. Medzi zachránenými bol aj princ Portugalský, ktorý z celého srdca Senonovi poďakoval, zároveň ho požiadal o pomoc v jeho krajine. Ale o tomto dobrodružstve až niekedy nabudúce.

Osol z Montastrucu (francúzska rozprávka)

19

3a kostolom v Montastrucu, dedinke ležiacej v kantóne Fleurance, je severne od kostola rybník. Tu pastieri napájajú svoje stáda, ženy perú bielizeň a deti sa hrajú.

Jedného večera, okolo siedmej hodiny večernej, v mŕtvom mesiaci - tak nazývajú december, sa Mesiac zrkadlil na rybníku obzvlášť jasne. V rovnakom okamihu prišiel aj muž, aby napojil svojho osla. Medzitým čo oslík pil, zdvihol sa vietor, privial mraky a tie zakryli Mesiac. Muž pozrel na hladinu a vykrikol: "Ó môj bože! Ó môj bože! Môj somárik vypil Mesiac."

Pri tomto kriku sa všetci obyvatelia Montastrucu zbehli dohromady. "Čo to tvrdíš ty nešťastník?"

"Môj somárik prehltol celý Mesiac."

Hneď sa zišla dedinská rada pred dverami kostola a začali sa dohadovať. "Prived'te toho osla, ktorý prehltol Mesiac!" Prikázala rada. A tak dedinčania priviedli oslíka.

"Osol, vypil si Mesiac?"

Oslík len zdvihol chvost a zahíkal.

"Tebe sa to hovorí, osol. Ale prehltol si Mesiac. To je vážne obvinenie. Ako teraz máme v noci vidieť?"

Oslík zase len zdvihol chvost a zahíkal.

"Tak ty si budeš robiť zo spravodlivosti srandu? Tak aby si vedel, odsudzujeme ťa na smrť obesením."

Ani nie za desať minút bol chudák osol zavesený na strom.

Vážený páni z dedinskej rady dostali ale strach.

"Páni, myslím že sme prekročili naše právomoci. Síce môžeme niekoho odsúdiť na smrť, ale rozsudok môže vykonať iba najvyšší sudca z Lectoure. Som si istý že túto udalosť poniesie veľmi zle."

"Musíme mu poslať dvadsať sliepok ako ospravedlnenie. A tiež osla. Najvyšší sudca bude určite vedieť ako získať Mesiac späť. Povolá chirurga, ktorý oslobodí Mesiac z brucha osla. Pozve zámočníkov s veľmi dlhými rebríkmi, aby Mesiac vyniesli na oblohu. Ak vyjdú na vrchol zvonice v Saint-Gervais, mali by na nebo dosiahnuť. Ďalej už kováč s pevnými skobami pripevní Mesiac späť a znovu uvidíme v noci na cestu." mudrovali.

Slovo dalo slovo a sprievod k sudcovi sa vydal na cestu. Dvanásť silných mužov naložilo nebohého osla na tyč, nezabudli ani na hydinu pre sudcov. Do vedľajšej dediny cesta prebiehala pokojne. Avšak v lesoch v okolí Ramieru začali počuť vlčie vytie. Ako sa zvuk svorky približoval bližšie a bližšie, vzali hromadne nohy na ramená a ponáhľali sa, akoby ich naháňal sám čert. Sliepky aj osla nechali napospas vlkom a boli sami radi, že sa im nič nestalo. Nasledujúcu noc svitol na oblohe Mesiac. Potešení dedinčania si hovorili: "Vlci z Ramierských lesov nám preukázali obrovskú službu, určite osla zjedli a oslobodili tak Mesiac. Ten bol dozaista múdrejší než akýkoľvek vlk a unikal im. A sám vedel najlepšie, ako sa dostať na oblohu. Hlavne, že sa o celej tejto príhode nedozvedel sudca."

Žena Siréna (talianska rozprávka)

Bol raz jeden námorník a celé roky sa plavil po ďalekých moriach a oceánoch. Za ženu mal krásnu mladú ženu. A stalo sa, že ženu zbadal kráľ tej krajiny, zamiloval sa a prehováral ju, aby s ním odišla. Nemala rada samotu a to dlhé odlúčenie od muža a tak odišla na zámok s kráľom. Keď sa námorník vrátil, našiel dom prázdny. Ako čas plynul, žena sa kráľovi omrzela a vyhnal ju.

Celá nešťastná sa vrátila domov, kľakla pred muža a prosila o odpustenie. Námorník svoju ženu veľmi miloval a aj teraz ju mal stále veľmi rád, ale zradu jej nemohol odpustiť. Rozhorčený sa k nej obrátil chrbtom a povedal:

"Neodpúšťam ti a nikdy ani neodpustím. Si nevernica a stihne ťa trest aký zasluhuješ. "

Žena nariekala, prosila a zaprisahala ho, avšak márne. Naložil ju na loď, rozvinul plachty a vyplával so svojou loďou na šíre more. Keď boli ďaleko od brehu, povedal žene:

"Udrela tvoja posledná hodina, priprav sa na smrť! "

Chytil ženu za vlasy a hodil ju cez palubu.

"Teraz som pomstýný," povedal nahlas smutným hlasom a otočil kormidlo k návratu do domovského prístavu.

Čo, ale námorník nevedel, bolo to, že svoju ženu vhodil do miest, kde sa schádzali Sirény. A ako sa ponárala čoraz hlbšie a hlbšie, Sirény ju zazreli.

"Pozrite čo nám more prináša, takú krásnu dievčinu. Aká by bola škoda nechať ju utopiť. Nechať ju napospas žralokom. Zachránime ju a prijmemo medzi seba. "

Sirény zachytili ženu a vdýchli jej späť život. Potom ju zaviedli do podmorského paláca, plného žiarivých svetiel, všemožných farieb. V jednej z izieb jej jedna zo Sirén začala česať jej dlhé, čierne vlasy, druhá jej navoňala hrud' prapodivným parfémom, tretia Siréna navliekla na krk perlový náhrdelník a ďalšie zase na ruky prstene zdobené drahými kameňmi. Žena len neveriac pozerala na všetku tú krásu.

"Pena, Pena! Pod' s nami! Pena!" počula ako na ňu volajú a pochopila, že to je jej nové meno. Nasledovala teda Sirény a vošla do veľkej sály. Bolo tam plno krásnych žien aj mládencov a všetci tancovali. Aj ona sa rada dala do tanca. V neustálom veselí a prepychu dni Pene ubiehali ani nevedela ako, ale s každou myšlienkou na svojho muža bola smutnejšia a smutnejšia.

Všimli si to aj Sirény. "Nie si s nami šťastná, Pena?" pýtali sa. "Prečo si zamknutá? Čo ťa trápi?"

"To nič, nič mi nie je," odvetila. Ale usmíť sa nedokázala.

"Pod'. naučíme ťa spevu Sirén. Spevu tak omamnému a krásnemu, že sa námorníci vrhajú po hlave do vln." povedali Sirény.

A tak sa Pena pripojila k zboru Sirén, ktorý za jasných mesačných nocí vypláva na hladinu a láka nešťastníkov do hlbín mora.

Jednej noci uzreli Sirény koráb, plávajúci ich smerom s napätými plachtami.

"Pod' s nami, Pena. Budeme spievať!" povedali a spustili svoju pieseň:

*"Mesiace keď v mori odráža jas,
tvárou striebornou až hviezdy hasnú,
počúvaj námornícky náš hlas,
ak chceš uzrieť Sirénu krásnu. "*

Kúzlo piesne zapôsobilo a bolo vidieť, ako sa nejaký muž vrhá cez zábradlie do vln. Vo svite mesiaca ho Pena spoznala: bol to jej manžel.

"Toho premeníme v morskú riasu!" vraveli si Sirény. "Alebo v koral! Nie, na mušľu!"

"Počkajte sestričky, prosím vás! Nezaklínajte ho!" zvolala Pena.

"Prečo ti ten človek tak leží na srdci?" zaujímali sa družky.

"Neviem ... Chcela by som si to skúsiť sama, nechajte ho nažive aspoň deň ..."

Sirény, ktoré stále videli Penu len smutnú, jej to nedokázali odprieť a tak odviekli námorníka do podvodného kráľovstva. Pomaly nastával deň, a tak sa všetky Sirény vydali spať. Len Pena nie. Spievala túto smutnú pieseň:

*"Keď spln nad morom svieti a žiari,
načúvaj piesni tej, ktorá ťa zradila,
pod morom žijem so smútkom na tvári,
radšej zomriem, aby som ťa životu vrátila."*

Námorník začul pieseň a bolo mu jasné, že to môže byť len jeho žena. V srdci ľutoval, že sa k nej zachoval tak kruto.

Sirény vo dne spali a v noci sa vydávali na hladinu mora strojiť nebohým námorníkom svoje úklady. Pena počkala až znovu nastane noc, svojim družkám povedala, že dnes nie je v dobrej nálade a radšej zostane v paláci. Keď sa Sirény vzdialili, ihneď plávala za svojím mužom.

"Mlč, ešte nie sú dosť ďaleko a mohli by nás počuť!" povedala mu. "Chyť sa ma a nechaj sa niesť."

Plávali celé hodiny, než Pena konečne uzrela koráb.

"Žiadaj posádku o pomoc." prikázala mu.

"A a .. ale ako ťa nájdem, ako ťa získam späť?" nestačil ani dopovedať vetu.

Pena v strachu, že sa nestihne vrátiť včas do paláca, zmizla vo vlnách.

"Pomoc! Pomoc! Hej vy tam!" vykrikol z posledných síl. Potom už len videl ako námorníci spúšťajú šalupu² a vyťahujú ho na palubu.

"Siréna. Siréna." opakoval dookola.

"Chudák, dočista sa z toho pomiatol," pomysleli si námorníci. "Neboj sa, priateľu, žiadna tu široko ďaleko nie je. Si v bezpečí."

Prebral sa až v prístave. Celú dobu ale musel myslieť len na svoju ženu Sirénu a bol veľmi smutný: "Ja som ju utopil a ona ma zachránila. Ach aký krutý som bol!"

Rozhodol sa, že ju zachráni, aj keby ho to malo stáť život.

Medzitým sa vracali Sirény z hladiny. Pozdravil Penu a pýtali sa, kde má námorníka.

"Tu, premenila som ho na biely krištál. Už ma nebavil." A ukázala na obrovský kus krištálu, ktorý vylovila cestou späť. Sirény ju pochválili a boli jej kúzlením potešené.

Muž medzitým prechodil sveta kus a každého sa pýtal na radu. Nikto mu však nevedel pomôcť. Nešťastný a zahľbený do svojich myšlienok už nevnímal ani čas, ani cestu. Došiel do stredu lesa k storočnému orechu, o ktorom sa hovorilo, že sa u neho schádzajú víly. Unavený pod

² šalupa – jednostážňová pobrežná loď, veľký čln

ním zaspal. Nad ránom, keď sa objavujú prvé kvapky rosy, otvoril oči. Obklopený vílami, požiadal ich o pomoc.

"Áno, existuje riešenie." povedala najkrajšia z nich, "Sirény nám pred stáročiami ukradli vzácnu kvetinu, ktorej vôňa ich činí nesmrteľnými. Strážia ju v morskom paláci. Prines ju sem a tvoja žena bude zachránená."

"Ako ju mám ale z dna mora priniesť?" zosmutnel námorník.

"Trblietanie klenotov." odvetila víla a rozplynula sa v rannej hmle.

Námorník nevedel, či to bol sen alebo skutočnosť. Bola to ale jediná rada, čo dostal a tak sa vydal domov. Predal dom, majetok i všetky svoje lode, okrem jednej. Za získané peniaze nakúpil tie najkrajšie a najskvelejšie šperky z celej krajiny. Naložil ich na palubu, zdvihol plachty a vydal sa na plavbu. Dorazil do miest, kde svoju ženu utopil a usilovne volal jej meno.

Tá sa po chvíli naozaj objavila. Muž jej prikázal priniesť kvetinu.

"Ale ako to mám urobiť? Sirény ju strážia a skoro nikdy sa od komnaty, kde rastie, nevzdialia." povedala.

"Nič sa neboj. Žiadna zo Sirén dnes večer nebude doma. Až získaš kvetinu, plávaj na hladinu." Rozvinul plachty a pokračoval v plavbe.

Pomaly sa blížil večer a námorník sa dal do práce. Z podpalubia vynosil všetky truhlice a rozložil poklady po celej lodi. Odraz mesačných lúčov od šperkov bol vidieť na míle ďaleko. Prilákal tým všetky Sirény k jeho lodi. Tie chtivé šperkov, plávali za loďou a spievali:

"Námorníček, čuj náš spev, ako zvon.

Na tvojej lodi sú krásne klenotnice.

More je pokojné, načo ten zhon.

Daruj nám prstene a náušnice! "

Ale on pokračoval v plavbe a Sirény ho nasledovali. Chvíľu čo chvíľu odhadzoval šperky do mora, túžba morských panien tým len rástla. Omámené zlatom a drahými kameňmi nevšimli si ako ďaleko od domova sú. V tej chvíli sa zdvihla mohutná vlna a Sirény pochopili, čo sa stalo. Pena sa zmocnila kvetiny a plávala na hladinu. Orlica, ktorú poslala víla, chytila Penu do pazúrov a zmizla s ňou v oblakoch. Po Pene aj Sirénach sa zľahla zem. Teda more. Nešťastný námorník sa vrátil domov. Aké bolo prekvapenie, keď tam našiel svoju ženu. Odpustili si navzájom a žili šťastne ešte mnoho rokov.

Pavúk a mucha (lotyšská rozprávka)

Pávno-prádávno kraľoval na svete kráľ, ktorý mal takú moc, že ho poslúchali všetci ľudia i zvieratá, ba aj vtáčiky a chrobáčky na zemi. Ale ťažko sa veru vtedy žilo, lebo nebol na zemi oheň. Len čo slniečko zapadlo za vršky, všade sa rozhostila tma tmúca ako vo vreci.

Ľudia vedeli, že plameň blčí v pekle, ale nik sa ta neodvážil ísť.

Jedného dňa zvolal kráľ všetkých svojich radcov k sebe a dlho predlho sa radili, ako odmenia odvážlivca, ktorý im z pekla priniesie oheň.

Napokon sa dohodli, že ten, kto priniesie kráľovi oheň, bude naveky slobodný, aj jeho deti budú slobodné, môže jesť zadarmo zo všetkých stolov a nik ho nesmie od nich odháňať.

Kráľovskí poslovia rozniesli novinu po celom svete a zakrátko o nej vedeli ľudia i zvieratá, vtáčiky aj chrobáčky.

Keď sa novina dostala do uší pavúčikovi tkáčikovi, ten veru nelenil, a hneď začal tkať pavučinku. Tká jeden deň, tká druhý deň a na tretí deň, keď je pavučinka už poriadne dlhá, vybral sa pavúčik do pekla. Šiel, šiel, až prišiel k železnej bráne. Jeden koniec pavučinky priviazal o hrubý stĺp a šup! spustil sa po nej dolu. Zaliezol do najtmavšieho kútika, aby ho nik nevidel, a čakal. Keď čerti zaspali, pavúčik sa prikradol k ohňu, zobral žeravý uhlík a po pavučinke sa vyškríabal späť.

Lenže uhlík bol poriadne ťažký a pavúčik ustal.

„Chvíľočku si oddýchnem a pôjdem ďalej,“ myslí si pavúčik.

Ľahol si pod strom do mäkkej trávy, uhlík si dal za hlavu a tvrdo zaspal. Slaniečko už zapadlo za vršky, a pavúčik len spí a spí. Tu priletí mucha bzučalka a čo nevidí: pod stromom spí pavúčik a za hlavou mu blčí žeravý uhlík. Mucha nelenila, žeravý uhlík schmatla a podľho ku kráľovi.

- Najjasnejší kráľ, nesiem ti z pekla oheň. Nože mi daj odmenu, ktorú si sľúbil!

Natešený kráľ vystrojil bohatú hostinu a muche bzučalke odovzdal listinu s kráľovskou pečatou, na ktorej stálo napísané: Mucha bzučalka môže jesť zadarmo zo všetkých stolov.

Keď sa pavúčik sedmospáč prebudil, po žeravom uhlíku nebolo ani chýru ani slychu. Pobieha, neborák, sem a ta, hľadá uhlík, ale márne. Všetky zvieratká sa z pavúčika smejú a vravia mu:

- Pavúčik tkáčik, vari si nepočul, že oheň priniesla kráľovi mucha bzučalka?

Keď to pavúk počul, zlostne zvolal:

- Mucha je zlodejka, mucha je veľká zlodejka! Okradla ma! Ja som vyniesol oheň z pekla, mne patrí kráľovská odmena.

Pavúčik sa vybral za kráľom a všetko mu vyrozprával. Kráľ počúva, počúva a napokon vraví:

- Uveril by som ti, pavúk. Ale ako mi dokážeš, že ťa mucha okradla? Nik ju pri tom nevidel.

Pavúčik odišiel zo zámku s dlhým nosom. Rozhodol sa, že to tak nenechá. Muchu musí potrestať.

Na druhý deň zvolal všetky pavúky, veľké aj malé, a vyrozprával im, ako mu mucha ukradla oheň a klamstvom si vyslúžila kráľovskú odmenu. Takto okradla všetky pavúky. Pavúky sa rozhnevali a vymysleli trest: budú tkať pavučiny a beda muche, ktorá sa do nich zamoce!

Od tých čias pavúky tkajú pavučiny a lapajú do nich muchy.

A muchy zasa zadarmo jedia zo všetkých stolov.

Faraón a rybárka (egyptská rozprávka)

24

Pred dávnymi dobami žil v Egypte jeden faraón. Jeho záľubou bola plavba po Níle. Rád pozoroval život prostých rybárov i krásy rieky Níl. Ako sa tak raz plavil, videl pri brehu rybárku stojacu po kolená vo vode, ako sťahuje svoje siete. Nebola to najkrajšia žena, ktorú kedy videl, ale zostala mu z nejakého dôvodu v mysli a nemohol sa jej obrazu zbaviť. Premýšľal o nej celý zvyšok dňa. A dokonca sa mu o nej aj v noci snívalo. Ráno rozkázal svojim sluhom, aby zistili, kto je tá žena a v akom je stave, či je vydatá, slobodná alebo napríklad vdova.

Sluhovia poslúchli príkaz a vydali sa zistiť veci pre svojho pána. Vrátili sa v ten istý deň večer a nepriniesli faraónovi dobrú správu. Zistili, že rybárka je vydatá za rybára. Faraón sa zachmúril, tak trochu dúfal, že bude slobodná.

Jeho sluha však rýchlo spoznal, čo sa jeho pánovi naháňa hlavou a povedal: "Nevešaj hlavu, pane. Si faraón a môžeš mať všetko, na čo si spomenieš. Ak to dovoľí tvoje svedomie, sú iste prostriedky, ako sa manžela zbaviť".

A tak sa faraón so svojím verným sluhom a radcom dali do premýšľania a počas noci vymysleli plán.

Druhý deň poslal faraón strážu pre rybára, aby ho k nemu priviedli. Strážu vydeseného rybára k faraónovi predviedli a ten pokľakol a čakal, čo od neho bude faraón chcieť. Faraón vstal a povedal: "Dávam ti úlohu. Ak ju nesplníš, predhodím Ťa krokodílovi",

Rybár sa vydesil, ale neodvážil sa povedať ani slovo. Faraón pokračoval:

„Tvoja úloha znie: zajtra sa vystrojíš, prídeš sem a ukážeš mi, ako chodíš a zároveň ideš na koni. Teraz vstaň a odíď".

Rybár sa zdvihol a než odišiel, spýtal sa ešte: "Môj najmilostivejší pane, smiem ti položiť otázku?"

Faraón kývol hlavou a rybár pokračoval: "V akú dennú hodinu mám zajtra prísť?"

Faraón odpovedal: "V rovnakú, ako dnes".

Rybár odišiel a faraón sa zase posadil.

Keď prišiel rybár domov, jeho žena sa ho spýtala: "Čo po tebe mohol chcieť sám faraón?"

Rybár jej porozprával všetko, čo mu faraón povedal. Jeho žena len krútila hlavou:

"To je ale divné. Prečo si spomenul práve na Teba? A čo to je za podivnú úlohu? A vôbec, to predsa nejde, aby človek zároveň chodil a išiel na koni. To by si musel byť dvakrát", povedala a sadla si.

Jej muž sedel s hlavou v dlaniach a bedákal: "U najmilostivejšieho Slnka! Ved' ma zajtra zožerú krokodíly! "

Jeho žena ale v tú chvíľu prudko vstala a povedala mu: "Nebedákaj, muž môj, niečo ma napadlo. Teraz sa idem poradiť so svojou sestrou" a odišla.

Rybárkina sestra bola veľmi dôvtipná žena a čoskoro vymyslela plán. Požičala si od sestry kozu a potom s ňou išla domov. Rybárka mužovi povedala len to, že prišli na to, ako splniť faraónovu úlohu a poslala ho spať. Skoro ráno ho zobudila a všetko, čo vymysleli, mu vyzprávala.

Tak sa stalo, že v rovnakom čase, ako predošlý deň, sa pred palácom faraóna objavil rybár, aby splniť úlohu. Rybárka muža jednou nohou a jednou rukou priviazala ku koze tak, aby ho ťahala, ale zároveň tak, aby druhou nohou mohol normálne chodiť. Tým splnil faraónov príkaz. Len čo ho faraón uvidel, bolo mu jasné, že sa prepočítal. Chvíľu sa zachmúril a potom povedal: "Dobre. Svoju úlohu si splnil, rybár. Ale čaká ťa ďalšia úloha. Zajtra príď zase v rovnakú dobu, ale tentoraz nahý a oblečený. Ak úlohu nesplníš, nechám ťa predhodiť krokodílom. Teraz odíď!"

Keď prišiel rybár domov, jeho žena sa ho spýtala: "Tak čo? Bolo to správne? Ako si obišiel?". Rybár jej zase vyzprával všetko, čo mu faraón povedal. Jeho žena len krútila hlavou.

"To je ale divné. Prečo ďalšiu úlohu? A zase takú čudnú? A vôbec, to predsa nejde, aby človek bol zároveň oblečený a nahý." povedala a sadla si.

Jej muž sedel s hlavou v dlaniach a bedákal:

"U najmilostivejšieho Slnka! Ved' ma zajtra zožerú krokodíly!"

Jeho žena ale v tú chvíľu prudko vstala a povedala: "Nebedákaj, muž môj. Už včera si bedákal a dobre to dopadlo. Niečo ma určite napadne, teraz sa idem poradiť so svojou sestrou" a odišla.

Rybárkina sestra vymyslela ďalší plán. Rybárka mužovi povedala len to, že prišli na to, ako splniť faraónovu úlohu a poslala ho spať. Skoro ráno ho zobudila a všetko, čo vymysleli, mu pošepkala.

Tak sa stalo, že v rovnakom čase, ako predošlý deň, sa pred palácom faraóna objavil rybár znovu splniť zadanú úlohu. Rybárka ho obliekla do rybárskej siete, a tak bol vďaka tomu vlastne oblečený aj nahý zároveň. Tým splnil faraónov príkaz

.Len čo ho faraón uvidel, bolo mu jasné, že sa aj tentoraz prepočítal. Chvíľu sa chmúril a potom povedal:

"Dobre. Svoju úlohu si splnil rybár. Ale čaká ťa ďalšia úloha. Zajtra príď zase v rovnakú dobu, ale tentoraz so sebou prines batolaťá, ktoré vedia rozprávať hádanky a historky. Ak úlohu nesplníš, nechám ťa predhodiť krokodíлом. Teraz odíď."

Faraón bol presvedčený, že táto úloha sa splniť nedá. Preto si šúchal radostne ruky.

Keď prišiel rybár domov, jeho žena sa ho spýtala: "Tak čo? Bolo to správne? Ako si obišiel?"

Rybár jej vyrozprával všetko, čo mu faraón povedal. Jeho žena len krútila hlavou.

"To je ale divné. Prečo zase ďalšiu úlohu? A táto je ešte omnoho divnejšia, než oba predošlé úlohy. A vôbec, čo to je za nezmysel, aby batola rozprávalo hádanky alebo dokonca historky" povedala a sadla si.

Jej muž sedel s hlavou v dlaniach a bedákal.

"U najmilostivejšieho Slnka! Veď ma zajtra zožerú krokodíly!"

Jeho žena ale v tú chvíľu prudko vstala a povedala mu: "Nebedákaj, muž môj. Už včera si bedákal a dobre to dopadlo. Niečo ma určite napadne, teraz sa idem poradiť so svojou sestrou" a odišla.

Rybárkina sestra si aj tentoraz vedela rady.

"Poznám jednu rodinu, kde majú dieťa. Viem, že to dieťa vie hovoriť a dokonca aj rozpráva príbehy. Hovorí sa, že je napoly človek a napoly džin" povedala sestra.

Rybárka mužovi povedala len to, že prišli na to,, ako splniť faraónov úlohu a poslala ho spať. Skoro ráno išla k rodine, o ktorej jej povedala sestra a vysvetlila im, o čo sa jedná. Boli veľmi milí, a aby jej pomohli, dieťa jej požičali. Potom s ním išla rybárka domov, zobudila manžela a porozprávala mu o dieťati, ktoré vyskúšali či naozaj hovorí.

Tak sa stalo, že v rovnakom čase ako predošlý deň do faraónovho paláca prišiel rybár s malým dieťaťom v náručí. Len čo ho faraón uvidel, začal na rybára kričať:

"Chceš si robiť blázna zo mňa? Zo samotného faraóna? Veď toto dieťa je sotva týždeň staré! Očakávaš, že mi tu bude rozprávať hádanky a historky!"

Rybár na to nič nepovedal, len pokrčil ramenami, ale do faraónovho kriku zakričalo dieťa: "Prestaň toľko kričať, ó najmocnejší Faraón! Tvojho kriku nie je potreba. Veď ja dokážem hovoriť" povedalo napoly batola, napoly džin.

Potom začalo rozprávať príbeh:

"Som veľmi zámožný človek. Ak teda som človek v pravom slova zmysle. Teraz ti poviem, ó, najmocnejší, ako som vlastne k bohatstvu svojmu prišiel. Je tomu už päťdesiat rokov, keď som bol chudobný ako púštna myš. Ani na jedlo som nemal. Jeden deň som sa tak prechádzal v sade, a keď som stál pod datľovou palmou obťažkanou zrelými datľami, napadlo ma, že si ich natrhám. Vedel som, že patrí niekomu inému, ale mal som veľký hlad, a tak som sa pokúšal dostať nejaké datle zo stromu, ale nešlo to."

A dieťa hovorilo ďalej. Nebolo nič, čo by faraón miloval viac, než rozprávania neuveriteľných príbehov a tak dieťaťu tleskal, smial sa a popoháňal ho, aby porozprávalo ďalší príbeh.

"No, a keď som mal datle tak som ich zjedol. Z datlí boli kôstky. Kôstky som si neďaleko zasadil. Ako zázrakom hneď z nich vyrástli stromy a začali plodiť. Až neskôr som sa dozvedel, že pôda, kde som ich zasadil, je vraj kúzelná. Tak som mohol jesť aj predávať datle. Ako som tak bol na trhu a predával datle, dostal som darom od nejakého pútnika hrst sezamových semienok. Požičal som si od známeho pluh a vola a šiel som siať. A ako som zasial, hneď to vyrástlo a mal som viac čo jesť i predávať a veľmi som zbohatol. Potom som si kúpil aj ďalšie pozemky a bol som stále bohatší a bohatší. Ale aj keď mám všetko, jedna vec mi vadí." - dopovedalo batola.

Kráľ sa začudoval: "Aká vec?"

"Nerád plytvám. Keď som vtedy sial prvýkrát sezamové semienka, tak som vyliezol na strom, pretože keď ich rozhodíte z väčšej výšky, viac sa rozletí a potom sú ďalej od seba a lepšie rastú. Ako som ale semienka rozhodil, jedno spadlo a uviazlo v kôre datľovníka, z ktorého som ich rozhadzoval. Snažil som sa ho vytiahnuť, ale nešlo to. Päťdesiat rokov nad tým rozmýšľam a hovorím si, čo by sa stalo, keby sa mi podarilo vtedy to semienko vytiahnuť. Trebárs by bolo bývalo najplodnejšie, a bolo by z neho najviac sezamu, a bol by som býval bohatší. Alebo by

tiež mohlo mať nákazu a zahubiť ostatné rastliny, a potom by som sa nikdy nestal tak bohatým. Tu je tá hádanka, ó, najmocnejší Faraón: Mal by som zabudnúť a ísť ďalej?"

Faraón tleskal a smial sa: "Si veľmi bohatý muž. Máš plno takých semienok. Nejaké osamelé semienko ťa už zaujímať nemusí. Zabudni na nejaké jedno semienko, ktoré mať nemôžeš. Moja rada teda znie: Zabudni a choď ďalej".

Dieťa zatlieskalo ručičkami, a potom povedalo:

"Ďakujem ti za radu, ó, najmocnejší. Vidím, že si veľmi múdry kráľ, prečo ale nenasleduješ sám svoju vlastnú radu?"

Kráľ bol zmätený, nechápal. "Mojou vlastnú radu?"

"Áno!" zvolalo dieťa "Si veľmi šťastný muž, ó, najmocnejší. Máš plno prenádherných žien. Nejaká jedna jediná žena ťa už zaujímať nemusí. Zabudni na jednu ženu, ktorú mať nemôžeš. Zabudni a choď ďalej, ó, najmocnejší".

Faraón by bol nechal opovážlivcovi, ktorý by povedal niečo podobné okamžite sťat' hlavu. Ale toto mu povedalo dieťa. Zrazu sa faraón usmial a povedal:

"Rybár, môžeš odísť domov za svojou ženou a dieťa tiež vezmi so sebou".

Faraón si sám uvedomil, že ak človek začne po niečom túžiť, mal by si uvedomiť, čo už má. Ak si budeme vážiť veci alebo ľudí, ktorých už máme, potom možno pochopíme, že je zbytočné túžiť po ďalších.

Orol a kura (africká rozprávka)

Kedysi dávno boli orol a kura dobrí priatelia. Orol čas od času ku kurati zaletel, aby zistil, čo nového sa na zemi udialo a kura rado rozprávalo. Ale ešte radšej počúvalo, aké je to krásne pozorovať zem z výšky.

Raz keď kuraťu bola dlhá chvíľa, rozhodlo sa opraviť si svoje krídla a skúsiť vzlietnuť vysoko na oblohu. Požiadalo preto orla, či by mu nepožičal svoju ihlu. Orol rád kuraťu vyhovel. To si hneď začalo opravovať krídla a snívalo ako vysoko poletí. Ale kuraťá sú veľmi ťažké, aby lietali vysoko. Lenže kura to skúšalo a skúšalo tak usilovne, až ihlu stratilo. Ihneď ako to zistilo, začalo hľadať a bedákať. Ale márne. Ihla bola stratená.

Po čase orol prišiel na návštevu a zdvorilo kura požiadala, aby mu ihlu navrátila. To muselo priznať, že ihlu stratilo a že nevie, kde je. Sľúbilo tiež, že pokiaľ ju nenájde, kúpi novú a ďalší týždeň mu ju donesie.

Hľadalo a hľadalo a čím viac sa termín návštevy blížil, tým viac hľadalo. Dňom i nocou – márne. Pretože sa kura na dohovorenú návštevu nedostavilo, povedal si orol, že za kuraťom zaletí. Klope na dvere chalúčky, kde kura býva, lenže nikto neotvára. Kura sa zo strachu ukrylo. Nemalo totiž pri jeho smole ani peniaze na nákup novej ihly. Preto sa kuraťá dodnes pred orlami schovávajú, lebo nemôžu požičanú ihlu vrátiť. A orol za nesplatenú pôžičku, kedykoľvek môže, kura loví.

Lakomý pavúk Anansi (africká rozprávka)

„Ach, už zase musím hostiť tú korytnačku,“ povzdychol si nahlas lakomý pavúk Anansi. „Ale ja ju oklamem.“

Keď korytnačka dorazila k pavúkovi na návštevu a s ňou spojený obed, riekol Anansi: „Korytnačka, je neslušné jesť so špinavými labkami. Nemôžem ti dať najesť, pokiaľ si ich neopláchneš.“

Korytnačke len tiekli z úst sliny, keď videla tanier plný jedla, ale nemohla odmietnuť hostiteľovo želanie a tak mlčky odišla k potoku umyť si labky. Keď sa vrátila, tanier bol už prázdny a ošklivý. Anansi si len hladkal plné brucho.

„Dobré jedlo si zaslúži ďalšie,“ povedala korytnačka a pripravovala plán, ako to pavúkovi odplatiť. Pozvala ho teda na druhý deň k sebe na návštevu.

„Pod ďalej,“ volá korytnačka zo dna rieky. Pavúk hľadá dolu a vidí tanier plný dobrôt. Naplní si teda vestu kameňmi, aby nevyplával a udržal sa na dne rieky.

„Ale Anansi, nie je zdvorilé jesť s vestou! Daj si ju dole,“ povedala korytnačka.

A ako to urobil, tak pomaly stúpal k hladine. Cestou mu nezostalo nič iného, než pozorovať korytnačku, ktorá si užívala dobrôt a dobrého pocitu, že dala pavúkovi príučku.

Prečo prasa chodí po kolenách (africká rozprávka)

„To je zase raz krásny deň. Pekne teplo, tráva po daždi čerstvučká, v bruchu už mi nevřzga,“ pomyslelo si prasa. Ale spokojné nebolo. Niečo mu chýbalo. A ako tak išlo a premýšľalo, tak mu došlo: „Chcem dom. Moja nora mi už nie je dosť dobrá. Zaslúžim si lepší,“ rieklo samé sebe a rozhliadlo sa naokolo.

V diaľke stálo staré, opustené termitisko. Prasa sa pustilo do prestavby termitiska. Opravilo strechu, vyrobilo okná, rozšírilo vchod, aby lepšie videlo do krajiny. Potom sa na svoj nový domček s obdivom poďívalo a domnievalo sa, že má najkrajšiu vilu v Afrike. Celé dni polihovalo s rypákom zdvihnutým k oblohe.

Jedného dňa zrána prasa vykuklo zo svojho domčeka a s hrôzou vidí, že pred vchodom stojí obrovský lev. Ako ho zahliadlo, hneď sa utiekalo skryť do kúta domčeka. Ale fíha, vchod bol príliš veľký a lev pokojne vošiel dovnútra.

„Čo len budem robiť, ja nešťastné. Lev ma zožerie priamo na mojej posteli,“ triaslo sa prasa hrôzou. Tu si prasa spomenulo na starý trik, ktorý mu kedysi povedal prefíkaný šakal. Tak sa oprelo zadkom o stenu a zatlačilo svoje kly do stropu a začalo volať na leva: „Pomooooc. Môj dom padá, asi ma čoskoro rozdrví. Uteč, lev, skôr ako bude i po tebe.“

Ale lev, deti, nie je žiadny hlupák. Okamžite spoznal klamstvo prefíkaného šakala. Párkrát ho už šakal pekne nachytil, preto nechcel byť znovu za blázna. Zareval tak silno, že prasa kľaklo strachom na kolená a začalo prosiť o milosť.

Našťastie pre neho lev nebol veľmi hladný a strach prasaťa z jeho sily ho pobavil. Preto naň ešte raz zareval: „Pre svoju hlúposť zostaneš navždy na kolenách.“ Lev sa smial, ako prasa vylakal a pomaličky odkráčal.

Od toho času sa prasa kŕmi na kolenách vo veľmi poníženej pozícii. Nezdvíha už svoj rypák k oblakom, ale čuchá prach zeme. Takto bolo ponížené za to, že chcelo byť prefíkané ako šakal a chcelo prekabátiť samotného leva.

Prečo mačky lovia myši (africká rozprávka)

Kedysi dávno, v jednej africkej zemi zvanej Calabar, žil kráľ Ansa. Vládol už päťdesiat rokov. Bol to veľmi tvrdohlavý muž. Ale mal rád všetky zvieratká. Hlavne mačky. Mačiek a myší v jeho zámku slúžilo nespočetné množstvo. V tých časoch sa ešte spolu priatelili.

Jedného dňa išiel jeden z myších poddaných na vyššie poschodia zámku a uvidel krásnu služobnú. Ale pretože bol chudobný, tak jej nemohol dať žiadny darček.

Trápil sa a premýšľal, čo by jej daroval. A ako sa tak prechádzal v noci po zámku, šiel práve okolo kráľovskej komory. Napadlo ho, že keď nahlodá v strope malinkú dierku a vezme si pár zrníek pšenice a niekoľko hrušiek, nikto nič nespozná. Takto chodil do komory každú jednu noc po celý mesiac.

Na konci mesiaca kráľova pravá ruka, kocúr Murko, mal za úlohu skontrolovať zásoby. A bolo zle! Zistil, že chýba mnoho hrušiek a zrna. Nevedel, ako to má povedať kráľovi. Tak sa kocúr vypytoval všetkých, aby zistil, ako sa mohli zásoby stratiť. Nikto ale nič nevedel. Tak sa rozhodol čakať v komore celú noc. A všetko videl.

Ráno uháňal k svojmu vládcovi. Ten bol od zlosti celý bez seba a nechal všetko myšacie služobníctvo vyhnať a kocúrovi dať päť rán na kožuch. Chudák Murko, veď za nič nemohol. Od tej doby, keď vidí nejakú myš, tak za ňou hneď letí a chce jej vrátiť tých päť rán.

Korytnačka a slon (africká rozprávka)

Štrelol slon korytnačku a hovorí: „Z cesty, korytnačka, si malá, máš krátke nohy a chodíš hrozne pomaly. Ja som obrovský a preto mám prednosť.“

Korytnačka bola síce malá, mala krátke nohy a chodila hrozne pomaly, ale tiež bola veľmi bystrá.

„Áno, slon, máš pravdu. Lenže ja dokážem hravo preskočiť tvoju hlavu.“ povedala pokojne korytnačka.

Slon sa zasmial. „Ty že preskočíš moju hlavu? Taká maličká? Chcem to vidieť. Teraz hneď.“

„Dnes som príliš unavená, skákala som celý deň cez žirafu. Zajtra ráno sa stretneme pri jazere a predvediem ti ako ťa preskočím.“

„Dobre,“ povedal slon a neveriacky krútil hlavou.

Korytnačka potom odišla domov, kde sa dohovorela so svojim mužom. „Zajtra musíš ísť so mnou, dáme slonovi lekciu.“

Na druhý deň prišli obaja k jazeru trochu skôr a korytnačka manželovi hovorí: „Zastaň si sem do trávy a až zakričím *ahoj*, musíš rýchlo vyliezť a povedať *ach*!“

O chvíľu dorazil na miesto slon.

„Slon, som pripravená. Prosím, zastaň si sem. Tu je veľmi dobré miesto na skákanie.“ A nalákala slona k miestu kúsok od trávy, kde bol už pripravený jej muž.

„Počúvaj, slon, skôr ako skočím, poviem *ahoj* a potom skočím. Ale pretože skáčem veľmi rýchlo, musíš dávať dobrý pozor. Keď preskočím, poviem *ach*.“

Korytnačka pripravila svoje nohy na skok a zakričala: „Ahoj!“ V ten okamih jej manžel na druhej strane vyliezol zo svojej skrýše v trávě a zakričal: „Ach!“

Slon sa prudko otočil a uvidel korytnačku na druhej strane. Neveril svojim očiam:

„Korytnačka, skočila si tak rýchlo, že som ťa ani nevidel. Prosím, ukáž mi to ešte raz.“

Korytnačkin manžel natiahol nohy a zakričal: „Ahoj!“ V tej chvíli už vylieza korytnačka z trávy a zdatne volá: „Ach!“

Ani teraz to slon nestihol. Preto požiadal korytnačku o preskočenie ešte raz, dvakrát, trikrát... až to asi po päťdesiatkrát vzdal:

„Korytnačka, skáčeš tak rýchlo, že nestačím pohnúť hlavou, aby som ťa videl. Moja hlava je už príliš unavená. Nikdy by som nepovedal, že si taká rýchla. Prijmi moje ospravedlnenie. Nabudúce ti z cesty ustúpim ja.“

Chorý lev (africká rozprávka)

Jedného dňa sa po celom kraji roznieslo, že kráľ Savany je chorý. Choroba bola veľmi zlá a lev sa rozhodol, že zavolá všetky zvieratá v kraji, aby mu poradili ako chorobu zahnať. Prišli zebry, slony, leopardy, opice aj supy, ale nikto si nevedel s kráľovou chorobou dať rady.

Ako posledná dorazila hyena a aj keď ju kráľ veľmi v láske nemal, požiadal o radu aj ju. Samozrejme, že nevedela. Ale hneď žalovala, že tu vôbec nie je šakal. Hyena a šakal boli starí nepriatelia a hyena vždy hľadala dôvod, ako mu uškodiť:

„Kráľ, šakalovi na tebe vôbec nezáleží, len sledí za ľuďmi, je, čo mu nechajú a o teba nedbá.“ Keď to lev počul, náramne sa na šakala rozhneval. Zobral posledné zostatky síl a nakázal hyene, aby ho zaviedla na miesto, kde šakala naposledy videla. Išli mu po stope. Onedlho ho skutočne našli v blízkosti ľudských chatrčí. Lev na neho prísne spustil: „Prečo si neprišiel, keď som zvolal všetky zvieratá. O svojho kráľa sa nestaráš. Za to ťa prísne potrestám.“

„Ó, nie, kráľ môj,“ plakal prešibaný šakal, „práve naopak. Sledujem ľudí, aby som sa dozvedel od šamana, aký liek je na tvoju chorobu. Prezradil mi, že zo svojej choroby sa vyliečiš odvarom, ktorý bude pripravený z kože hyeny.“

Hyena vedela, že je zle. „Prečo ja, hlúpa, som len žalovala na šakala,“ pomyslela si v duchu a na viac nečakala. Dobre urobila, pretože v tú chvíľu sa lev chystal po nej seknúť svojou mohutnou labou. Podarilo sa mu odtrhnúť len kúsok jej chvosta.

Prečo je zebra pruhovaná (africká rozprávka)

Kedysi dávno, keď Slnko bolo k Zemi oveľa bližšie, panovalo všade sucho a teplo. Voda bola vzácna a našla sa len na niekoľkých málo miestach, rozprestretých po púšti.

Jedno také jazierko objavil pavián, ktorý hneď sám seba vyhlásil za vlastníka všetkej vody. Jeho lakomosť rástla každým dňom.

„Voda je len a len moja,“ vykrikol, keď prileteli dve volavky ovlažiť si svoje hrdlá. A okamžite ich vyhnal.

„Taká drzosť,“ pomyslel si. Vybudoval si veľké ohnisko a začal jazierko strážiť dňom i nocou. Jedného dňa okolo prechádzala po dlhej a náročnej ceste cez púšť zebra. Vtedy ešte nemala pruhy a jej srst' bola žiarivo biela, čo ju robilo najkrajším zvieraťom široko ďaleko. Zamierila okamžite k vode uhasiť svoj pálivý smäd. V tú chvíľu sa objavil pavián a zúrivo kričí: „Voda je moja, len moja. Zmizni!“

Zebra ale nemala chuť lakomého paviána počúvať a tak len odvetila: „Toto nie je tvoja voda, ošklivá opica! Voda je všetkých.“ A pokojne sa napila.

Pavián červený od zlosti, riekol zebre, že pokiaľ chce aj naďalej vodu piť, bude si ju musieť vybojovať. Tak sa strhla bitka. Chvíľu vyhrával pavián, chvíľu zebra. Tá paviána kopla celou silou zadnými kopytami. Rana bola taká silná, že paviána odhodila na vysokú skalú. Sama pritom však stratila rovnováhu a zvalila sa priamo do paviánovho ohniska. A než stačila znovu vyskočiť, popálila si svoj biely kožuch. Zranená a vydesená utiekla hlboko do trávinatej savany. Čierne pruhy na jej pôvodnom žiarivom kožuchu jej už zostali a nosí ich hrdlo, pretože ich nemá žiadne iné zviera na svete.

A čo pavián? Ten dopadol oveľa horšie. Odniesol si z boja holý a červený zadok, čo ho zebra nakopala. Schováva sa v skalách a tvári sa veľmi rozhnevane, pretože prišiel o svoje jazierko. Žiadne zo zvieratiek sa po víťazstve zebry paviána nebálo a všetci chodili piť vodu bez strachu.

Prečo sa ľudia smejú hyene (africká rozprávka)

Pred dávnymi časmi, keď zem bola ešte mladá, všetky zvieratká mali rovnakú farbu. Hnedú. Leopard bol hnedý, zebra bola hnedá a rovnako tak aj hyena.

Hyena už vtedy bola zlá a nepriateľská. A tak raz, keď cestou z pralesa stretla korytnačku, len tak zo zlomyseľnosti ju vysadila na vysoký strom. Zdalo sa jej to veľmi smiešne, ale chudera korytnačka. Keby spadla, tak by sa zabila. To bolo hyene ale jedno a bez jedinej výčitky svedomia išla ďalej.

Korytnačka sa vysoko v korune stromu len triasla od strachu.

„Čoskoro spadnem dolu a rozbijem si pancier,“ pomyslela si.

Našťastie neďaleko odtiaľ lovil leopard, ktorý bol majstrom v šplhaní po konároch. Hneď ako korytnačku zahliadol, zniesol ju z koruny dole. Bol veľmi dobrý a láskavý.

Korytnačka sa mu poďakovala a ponúkla odmenu: „Pretože si ma zachránil, urobím ťa krásnym.“

Vzala svoju škatuľku s farbami a pomaľovala leoparda na chrbte a hlave čiernymi škvrnami a ešte pridala žiarivú žltú, aby sa odvdáčila. Ten sa jej veľmi poďakoval a pokračoval v love.

Na druhý deň leopard stretol zebra. Tá neodolala a celá v úžase sa ho spýtala: „Odkiaľ máš také krásne škvrny?“

„Od korytnačky, ktorú som zachránil.“

Zebra teda tiež išla za korytnačkou a poprosila ju: „Milá korytnačka, mohla by si ma tiež urobiť krásnou?“

Korytnačka vzala svoje farbičky a nakreslila zebre krásne pruhy a pridala veľa bielej, aby lepšie vynikli.

„Ďakujem ti veľmi, korytnačka, čoskoro sa ti odvdáčim,“ zakričala zebra a radostne sa bežala predvádzať.

Cestou zebra zahliadla hyena. V zlej nálade z biedneho lovu kričí na zebra: „Odkiaľ máš to sfarbenie?“

„Od korytnačky,“ odvetila zebra a bežala po svojom.

Hyena teda šla tiež za korytnačkou. „Urob ma krásnou. Ak to neurobíš, vysadím ťa znovu na strom,“ a pripravila sa na skrážlenie.

Korytnačka nepovedala ani slovo, vzala nožnice a ostrihala hyene hrivu a chlpy. Niekde viac, niekde menej. Potom vzala svoju škatuľku s farbami a namaľovala tu pruh, tam škvrnu. Keď to hyena videla, hanbou sa chcela pod zem prepadnúť. Preto sa dodnes ľudia smejú, keď začujú jej meno.

Chlapec kúzelník (americká rozprávka)

36

Kedysi dávno, na rozľahlých pláňach ľadovej Aljašky, kočovala jedna rodina. Živili sa lovom bobrov, rýb a ďalších menších zvierat. Nikde sa dlho nezdržiavali a tak sa im žiadne miesto nestalo domovom.

Žena mala tajné želanie - nájsť priateľskú dedinu, kde by mali malý domček, mohli spokojne žiť a vychovávať deti. O svojom sne však s manželom nikdy nehovorila. Bol veľmi vznetlivý a kočovný život miloval nadovšetko. Rád sa sťahoval, rád poznával nové miesta Jedného večera, na táborisku, ktorých už spoločne zažili mnoho, sa žena vydala i s dieťaťom v náručí na zber dreva, zatiaľ čo muž odpočíval po náročnom love. Ako sa prechádzala a zbierala konáre, počula niečo veľké sa pohybovať blízko nej. Burácajúce dunenie bolo také silné, akoby sa neďaleko prechádzal obor.

Bála sa otočiť a pozrieť, ale zvedavosť je vždy silnejšia ako strach. Našťastie bola medzi stromami veľmi dobre schovaná a dieťaťko spalo. Uvidela veľkého tvora. Bolo to akési stvorenie s veľkými klami, dlhými chlpmi a mohutným trupom. Uvedomila si, že to vyzerá trochu ako mamut.

To podivné zviera vyzeralo veľmi hladne a ťahalo za sebou mŕtveho soba. Nedbala na nič a rýchlo utekala späť do táboriska, kde mali postavenú hlinenú chatrč. Dieťa začalo plakať, pretože vycítilo matkin strach. Doma všetko o tom podivnom, zlom tvorovi vypovedala manželovi, ten ale len krútil hlavou a neveril jej. Len povedal že zrejme blúznila a aby si nerobila starosti. Išiel pripravovať viac sietí na ranný rybolov a žena, akonáhle pripravila večeru, skontrolovala či je obydlie bezpečne zatvorené, aby ich to divné zviera nemohlo v noci napadnúť.

Manžel sa vrátil neskoro, večera už bola studená, ale žena mu ju ohrialala. Šli teda spať neskoro. Ľahli k ohňu. Keď muž videl, ako žena objíma dieťa, zasmial sa "Ty ešte stále veríš, že prídu mamuty a napadnú nás?". Žena chvíľu váhala, ale potom prikývla.

Muž si z toho nič nerobil a za chvíľu zaspal, ale jeho žena ešte dlho počúvala a každý tieň jej naháňal hrôzu. Za nejakú dobu však predsa zaspala, ale nespala vôbec pokojne.

Po pár hodinách spánku ju prebudili podivné zvuky. Zľakla sa a posadila na pletenej posteli. Teraz už jej bolo jasné, že sa k ich obydlu blíži, to odporné zviera. Začala budiť manžela. Manžel zahundral a otočil sa chrbtom k nej, keď ho ale neprestala budiť, zdvihol sa, pretrel si oči a nevrlo sa spýtal "Čo sa zase deje? Prečo ma budíš?". Keď mu vysvetlila, čo ju zobudilo, nahneval sa.

"Ja nič nepočujem! To, čo si počula, sa ti len zdalo. Nič sa nás nechystá napadnúť!" rozčuľoval sa manžel.

Žena si ale nedala povedať a presviedčala ho, že to, čo počula, nebol sen. Manžel sa už naozaj nahneval a povedal jej, že ak sa tu tak bojí, tak nech si ide do najbližšej dediny. Potom si ľahol, otočil sa na druhý bok a spal ďalej. Vystrašená žena chvíľu počkala, a keď počula, že je vonku ticho, vzala dieťa a ich obydlie opustila.

Bola už celkom ďaleko, keď začula rev zvieratá nasledovaný ľudským krikom. Ihneď spoznala, že ľudský hlas patrí jej mužovi. Počula ďalej rev jej muža a ten potom utíchol. Rozplakala sa. Vedela dobre, čo sa stalo...

Utekala ďalej a ďalej. Čo najďalej od miesta, kde krátko táborili. Schovala sa v rybárskej chatrči, na kraji jazera. Na druhom brehu bola dedina, ale ona sa neodvažovala prejsť v noci ľadovú plochu. Schúlená v kôlni, tlačiac si dieťa k telu, aby ho zohriala, prečkala zvyšok noci. Bolo skoré ráno, keď začula znovu zvuky mamuta. Počula jeho tlmené bručanie a dupot na snehu. Pritisla k sebe svoje dieťa ešte silnejšie a utišovala ho, aby neplakalo. Neskôr zvuky na chvíľu utíchli a ona sa rozhodla vyliezť von z toho malinkého príbytku. Prešla zamrznuté jazero.

Vošla do dediny, ktorá ležala práve na druhej strane jazera a teraz sa začala prebúdzat' do mrazivého rána. Žena povedala ľuďom, čo ju postretlo, aby sa mali na pozore, pred besniacim mamutom. Povedala im aj to, že jej zabil manžela. Chvíľu jej neverili, ale po počutí hrôzu naháňajúcich zvukov, muži chytili sekery a chystali sa na mamuta pripraviť pascu. Nasekali plochu jazera a dúfali že sa ľad pod ťažkou beštou prepadne.

Ženu medzitým k sebe domov vzala stará, vľúdna žena, čo žila len so svojim chlapcom na okraji dediny. Celá dedina mala túto starenu za čudáčku a preto ani nič nenamietali. Vyčerpaná žena s dieťaťom ponuku s vďakou prijala.

Večer sa pomaly blížil a mužov sa postupne zmocňoval strach. Rôzne sa vyzbrojovali a robili hliadky, aby ich nemohol mamut preväpiť. Po zotmení sa mamut priblížil k dedine. Ľudia počuli, ako dupe a aké príšerné zvuky robí. Dokonca videli aj jeho mohutnú siluetu.

Dúfali, že sa na úmyselne rozbitom ľade prepadne a to sa tiež vzápätí stalo. Akonáhle obrovské zviera vstúpilo na ľad blízko dediny, úmyselne rozbitý ľad sa prelomil a hrozné zviera sa prepadlo do vody. Ľudia skákali a jasali radosťou. Tá im však nevydržala dlho ...

Ľudia boli vystrašení a zmätene pobežovali dedinou. Aj žena s dieťaťom sa chcela znovu dať na útek, ale stareнка sa na ňu pokojne pozrela a povedala aby bola pokojná a zostala pri ohni. Zobudila chlapca, ktorý celú dobu tvrdo spal. Na hlave mal čiapku, ktorá mu vlasy zakrývala tak, že si všetci mysleli že je plešatý. Nosil ju stále a ostatné deti sa mu preto smiali.

Starenka prebudila chlapca, ten sa vyšiel pozrieť von, čo sa deje. Len ona vedela aké kúzla chlapec ovláda a kým v skutočnosti je. Chlapec zbadal, ako sa do dediny blíži to hrôzostrašné zviera a reve. Zavolať na babičku, aby mu priniesla luk a šípy. Vydal sa bez jediného náznaku strachu smerom k zvieraťu. Kus pred zvieraťom si zložil čiapku a z nej sa spustili krásne dlhé vlasy, čierne ako noc. Napol tetivu a vystrelil prvý šíp. Ten neminul, ale zviera stále malo dosť síl a rútilo sa na chlapca. Ten rýchlo otočil hlavou, podrepol do kolien, vlasy sa mu obtočili okolo tela a stal sa v noci neviditeľným. Rýchlo sa presunul na pahorok z ktorého vypustil ďalší šíp. Ten sa zvieraťu zaryl hlboko do krku. Napriek tomu ten netvor mal stále silu a znovu sa rútil na chlapca.

Chlapec zovrel ruky, vyslovil ticho zaklínadlo a vedľa neho sa objavil jeho tieň. Ilúzia. Oklamáný mamut prebehol tieňom a spadol z pahorku. Chlapec požehnal tajným kúzlom aj tretí šíp a vystrelil. Zviera vydýchlo naposledy.

Ten chlapec bol synom samotného Nočného lovca, slávneho mága, ktorý padol v boji proti zlým silám. Ich dedina bola vyplienená, len babička stačila zachrániť chlapca a skrývať ho, kým nadobudne otcovu silu.

Ľudia jasali a radovali sa. Boli chlapcovi, ktorého mali za čudáka nesmierne vďační, zároveň sa však hlboko hanbili, za to že ich odsudzovali a mali za čudákov. Babička s chlapcom sa vydali znovu na cestu, aby ich prítomnosť neohrozila obyvateľov. Predtým ešte chlapec vyslovil mocné ochranné kúzlo na celú dedinu a daroval ich chalúpku žene s dieťaťom.

Puma a dievča (argentínska rozprávka)

Legendu, ktorú vám dnes poviem, si ľudia v Argentíne rozprávajú od nepamäti.

Asi pred päťsto rokmi, v dobe, kedy na pôdu Južnej Ameriky vstúpili prví Španieli, sa ich náporu domorodí Indiáni snažili brániť. Jedným zo spôsobov obrany bolo dlhodobé obliehanie ich osád. Náš príbeh sa udial okolo roku 1500. Vtedy žilo v jednej zo španielskych dedín dievča menom Maldonado a malo len pätnásť rokov. Aj osud jej osady bol poznamenaný krutou vojnou medzi Indiánmi a Španielmi. Dedina bola obliehaná dlhé týždne a zásoby potravín sa tenčili až jedného dňa došli úplne. Dedinčania trpeli krutým hladom a núdza bola naozaj veľká. Osadou sa niesli nepokoje. Hladní ľudia prosili vojenského kapitána, ktorý stál v čele osady, aby im dovolil osadu opustiť. Stretli sa len s odmietnutím.

Maldonado bola veľmi mladá a nerozvážna. Hlad urobil svoje. Rozhodla sa z osady utiecť. To sa jej nakoniec podarilo a nechtyli ju ani Španieli, ani Indiáni. Ukryla sa v džungli a dúfala v lepšie chvíle a nájdenie niečoho na jedenie. Schovávala sa niekoľko hodín, keď tu prišla noc. Dievčina nikdy v džungli nebola sama, nieto v noci. Preto mala obrovský strach. Všade sa ozývalo plno zvukov. Najväčší strach mala z hlasov šeliem. Ale kto by nemal? Vedela, že sa musí ukryť niekde do bezpečia, najlepšie v korunách stromov, aby mohla spať. V džungli si predsa nemôžete len tak ľahnúť, zvieratá by vás roztrhali, alebo by vás uhryzol jedovatý hmyz. Nejakú dobu bez cieľa kráčala tmou a občas sa obzerala alebo započúvala, či nebude počuť nejaký šuchot, ktorý by značil nebezpečenstvo. Nič ale nepočula. Bolo jej do plaču a tak si sadla na zem. Chvíľu podriemkavala, ale potom dostala strach, že zaspí a nejaké zviera ju zabije a zožerie.

Z premýšľania, kam sa schovať ju zrazu vytrhol podivný zvuk. Nebol to rev šelmy, ktorá po noci loví, bol to plač. Ale nie ľudský plač. Bol to úpenlivo, bolestný plač zvieratá. Maldonado si bola celkom istá, že je to nejaká šelma. Namiesto toho, aby sa bála, bolo jej zvieratá ľúto a niečo ju neuveriteľne silno ťahalo k tomu, aby podľa hlasu to zviera našla. Ľudský rozum by velil byť čo najďalej od akejkoľvek šelmy, ale jej srdce hovorilo opak.

Podľa sluchu sa teda vydala smerom, z ktorého počula plač. Nebolo to síce nijako ďaleko, ale v tme sa zle orientovala. Občas sa teda zastavila a započúvala. Ďalší zvuk ju doviedol vždy o kúsok bližšie. Až nakoniec objavila jaskyňu a v nej uvidela na zemi ležať pumu, ktorá práve rodila. Maldonado na nič nečakala, hladkala pumu, šepkala jej modlitbičku, a keď porodila mláďatká, utierala ich starostlivo lístím a zahrievala ich. Puma cítila, aká je dievčina dobrá a preto sa nebránila. Navyše bola vysilená, takže nemala ani možnosť konať inak. Keď prišla puma k sile, hoci je šelmou dravou, dievčaťu neublížila a dôverovala jej. Puma mohla pokojne ísť na lov a Maldonado sa o jej mláďatká postarala. Maldonado zase dobre vedela, že jej puma neublíži. Takto si navzájom dôverovali.

Dni plynuli a Maldonado žila stále s pumou a jej mláďatami. Jedného dňa zbierala Maldonado v džungli jedlé ovocie a puma bola v jaskyni s mláďatami. Zrazu, kde sa vzali, tu sa vzali, objavili sa v džungli Indiáni. Maldonado zajali a odviekli ju do svojej dediny. Maldonado tušila, že čoskoro príde smrť a už na to bola aj pripravená. Nebol jediný dôvod, prečo by ju Indiáni mali nechať žiť. Indiáni jej však nič neurobili. Povedali jej, ako bude v dedine pracovať a pomáhať a Maldonado bola vďačná a ochotne sa pustila od akejkoľvek práce.

Nastal deň, kedy Španieli prepadli dedinu, kde žila a pracovala Maldonado. Španieli pobili niektorých Indiánov, iných zajali. Keďže to boli Španieli z Maldonadiny osady, spoznali ju a prinútili k návratu. Dopravili ju späť do jej osady, kde bola predvedená pred kapitána. Ten bol rozzúrený nad tým, že neuposlúchla jeho rozkaz a utiekla do džungle a tiež tým, že pracovala pre Indiánov. Za trest a pre výstrahu pre ostatných nechal dievča zaviesť do džungle a priviazať k stromu, aby ju roztrhala divá zver.

Po pár dňoch sa odvážili ľudia z osady ísť sa pozrieť na miesto, kde vojaci Maldonado priviazali k stromu a očakávali to najhoršie. Aké bolo ale ich prekvapenie, keď uvideli dievčinu živú a zdravú a pri jej nohách pumu, ktorá ju bránila pred všetkými. Dievča rozviazali a nechali slobodne odísť.

Ako prišiel tiger k pruhom (brazílska rozprávka)

40

Pred dávnymi a dávnymi časmi, v dobách, kedy svet ešte len vznikol, žili tigre, ktoré nemali pruhy. Vtedy mali aj králiky ešte dlhý chvost.

Jeden taký tiger mal farmu a tá bola celá zarastená krovím a burinou. Chcel ju nechať vyčistiť aby bola zase krásna, ale práca na záhradke mu nešla. Tak k sebe povolal všetky zvieratká a povedal im: "Potrebujem jedného z vás, aby mi pomohol vyčistiť moju farmu od krovia. Ten, ktorému sa to podarí, dostane voľačo."

Opica bola prvá, kto chcel pre tigra pracovať. Tiger to teda s opicou skúsil, ale videl, že jej to nejde. Vôbec sa jej to nedarilo a všetko čo mohla pokazila. Čoskoro ju prepustil a odišla bez sľúbenej odmeny.

Potom tiger najal kozu. Kozu síce pracovala poctivo, ale nebola dosť múdra, aby pracovala sama. A pretože nedokázala sama premýšľať, vždy niečo urobila a potom šla zase urobiť niečo niekam inam a tak nebolo na farme nikdy nič odstránené úhladne tak, ako by si to tiger predstavoval. Tiger ju preto musel čoskoro tiež prepustiť a nezaplatil jej.

Ďalším, kto o prácu stál, bol pásavec. Bol síce veľmi silný, ale mal tiež neustále chuť k jedlu, a pretože bolo na farme veľa mravcov, ktoré má pásavec veľmi rád, tak vlastne väčšinu času miesto práce jedol mravce a nepracoval toľko, koľko by mal a mohol. Preto ho tiger poslal tiež preč a nič mu nezaplatil.

Tiger už nevedel, koho by si na tú prácu vzal. Keď zrazu prišiel malý králik a povedal mu, že by o tú prácu stál. Tiger sa mu vysmial, že je príliš malý a ako by mohol takú ťažkú prácu robiť. Bol presvedčený, že králik zlyhá tak, ako zlyhali ostatní. Ale pretože nemal tiger nikoho ďalšieho, kto by mohol pracovať, tak nechal králika, aby to skúsil.

Králik pracoval poctivo a k tomu bol veľmi šikovný. Kroviny mizli rýchlo a farma začínala byť krásna. Keď to tiger videl, tak ho nechal pracovať aj ďalší deň. Králik nesklamal, pracoval ďalší deň rovnako tvrdo, ako predošlý. Tigrovi sa zdalo, že králik vie presne čo robiť, bez toho, aby mu čokoľvek musel hovoriť.

Preto sa vydal na lov a nechal len svojho syna, aby králika strážil. Ako tiger odišiel, pýtal sa králik tigrovho syna:

"Vôl, ktorého tvoj otec ponúkol tomu, kto uprace jeho farmu, je ten s bielou škvrnou na ľavomuchu a na pravej strane?"

Syn tigra odpovedal: "Ó nie, to je ten červený s čiernou škvrnou na pravomuchu."

Králik potom zase pracoval a po chvíli sa spýtal:

"Vôl, ktorého tvoj otec tiger ponúkol tomu, kto uprace jeho farmu, sa pasie pri rieke?"

Syn tigra na to odpovedal: "Áno, to je on".

Prefíkaný králik mal totiž v pláne, že prácu nechá a pôjde si pre voľa hneď. Tiger sa, ale vrátil o niečo skôr a videl, že kým bol preč, králik nepracoval tak dobre, ako predtým. Potom už sa od neho tiger ani na chvíľu nepohol, a keď bola práca hotová, dal králikovi voľa, ako sľúbil.

Králik s volom odišiel. A šiel a šiel. Cestou chcel voľa zabiť, ale nevedel, kde nie je toľko múch a komárov. A tak šiel ďalej. Po chvíli si povedal, že už by to mohlo stačiť. Ale náhle počul hlas kohúta a pomyslel si, že keď je na tomto mieste počuť kohút, musí byť v blízkosti nejakej hospodárstva a ako je známe, na hospodárstve sa držia muchy.

Preto išiel ešte ďalej. Keď sa mu už zase zdalo, že by to malo stačiť, ucítil pod labkami vodu a videl, že lístie je mokré a tráva tiež a predsa je známe, že tam kde je voda, tam je plno komárov. A tak šiel zase ďalej, až prišiel na akési vyvýšené miesto, kde fúkal vietor. V duchu ho napadlo, že je to ďaleko od akejkolvek farmy, takže tu nebudú muchy a je tu sucho, tak tu ani nebudú komáre. Rozhodol sa teda voľa zabiť.

Zrazu sa ale objavil tiger a sťažuje sa aký je hrozne hladný:

"Som tak hladný, že mi až rebrá lezú. Buď taký dobrý králik a daj mi kus svojho voľa. Veď je pre teba aj tak príliš veľký".

Králik mu teda dal pol voľa. Tiger to zhltol bez mihnutia oka a bolo vidieť, že by si dal ešte. Pretože bol tiger veľký a vyzeral nebezpečne, králik by ani nenapadlo mu odporovať. A tiger sa s chuťou pustil do ďalšieho kusa mäsa. Jedol a jedol, až zjedol králikovi celého voľa. Králik si pritom stihol odhryznúť asi raz. Bol na tigra veľmi nahneváný.

Deň potom šiel králik okolo miesta neďaleko Tigrovho domu a povytínal tam kmeň suchého stromu. Tiger išiel okolo a spýtal sa ho, čo to robí.

"Staviam si z kolov stenu, aby som sa ochránil. Vari si nepočul rozkaz?" povedal králik.

"Nepočul som žiadny rozkaz" začudoval sa tiger.

"To je divné. Všetci to počuli a všetci si okolo seba stavajú opevnenia z kolov, aby sa ochránili" podpichol ho králik.

Tiger sa zľakol a začal nariekať "Ó, čo budem len robiť? Veď ja som to nevedel. Nevieť postaviť žiadne opevnenia. Ó, králik, ty si dobrý králik, si môj priateľ. Nebol by si taký láskavý a nepostavil by si pre mňa opevnenie?" pýtal sa tiger.

Králik chodil okolo horúcej kaše. Najprv sa robil, akože nechce a nemieni riskovať svoj život a stavať pre tigra opevnenie. Potom ale súhlasil.

Králik sa pustil do práce, oseká konáre a povedal tigrovi, nech si ľahne na zem. Okolo neho z tuhých, osekaných tyčí a konárov urobil akúsi klietku. Pokojne mu povedal, že je opevnenie hotové, nechal ho tam a odišiel.

Ako tam tak tiger ležal, dostal hlad a smäd. Po nejakej dobe okolo prešla opica. Tiger na ňu zavolať: "Už prešlo to nebezpečenstvo?".

Pretože opica netušila, o čom hovorí, odpovedala, že áno. Tiger jej povedal, aby ho teda dostala von, ale ona na to odpovedala: "Kto ťa dostal dovnútra, nech ťa dostane zase von" a odišla.

Za dlho išla okolo koza. Tiger na ňu zavolať: "Už prešlo to nebezpečenstvo?". Pretože ani koza netušila, o čom hovorí, odpovedala, že áno. Tiger jej povedal, aby ho teda dostala von, ale ona na to odpovedala: "Kto ťa dostal dovnútra, nech ťa dostane zase von" a odišla.

Za ďalšiu chvíľu išiel okolo pásavec. Tiger na neho zavolať: "Už prešlo to nebezpečenstvo?". Pretože pásavec netušil, o čom hovorí, odpovedal, že áno. Tiger mu povedal, aby ho teda dostal von, ale on na to odpovedal "Kto ťa dostal dovnútra, nechaj ťa dostane zase von" a odišiel.

Tiger sa už rozhneval. Snažil sa všetkou silou vyskočiť, ale nemohol preraziť opevnenie z kolov okolo seba. Veľmi ho to unavilo a tak zostal na chvíľu ležať a len sníval o love. Potom vyskočil znovu zo všetkej svojej sily. Síce obrnenie prerazil, ale zranil sa a na jeho tele zostali zreteľné pruhy odtlačené od kolov.

A od tej doby majú všetky tigre pruhy.

Ako ropucha prišla k modrinám (brazílska rozprávka)

Na dávnych čias, keď v pralesoch rástli obrovské prasličky, boli ropuchy, ktoré mali všetky hladkú kožu a rovnakú farbu. Vtedy sa veľmi túlili, a takmer ich nebolo možné vidieť doma. Ak niekto organizoval večierok, ropucha tam nikdy nechýbala, bez ohľadu na to, ako ďaleko kvôli tomu musela ísť. Všetci dobre vedeli, že každý bál, ples alebo večierok je pre ropuchu ako stvorený, a preto ich aj každý pozýval.

Jedného dňa prišlo žabe pozvanie na večierok do neba. Jej dobrý priateľ pásavec tvrdil, že na tento večierok nemôže ropucha nikdy stihnúť prísť. Ona sa ale nedala: „Však počkaj, uvidíš či sa tam dostanem alebo nie.“

Neďaleko od miesta, kde bývala žil myšiak lesný, ktorého nikto nemal rád. U myšiakov je celkom obvyklé, že medzi všetkými zvieratami nie sú obľúbené. Ale tento myšiak to bral veľmi osobne. Ropuchu napadlo vydať sa za ním.

Zastihla ho pred jeho domom, akurát keď hral na husle. Hneď spustila: „Ahoj myšiak. Chystáš sa na večierok do neba?“

Myšiak odpovedal: „Áno, myslím, že by som mohol...“.

Ropucha s tým tak trochu počítala, a pokračovala: „Keď tam pôjdeš, mohli by sme mať spoločnú cestu. Vezmi si to tak – ja mám talent trafiť kamkoľvek chcem, s každým sa poznám, a ty máš krídla, bystrý zrak a navzájom si môžeme pomôcť.“

Myšiak nemal námietky, a tak sa dohodli, že sa myšiak zastaví pre ropuchu o štvrtrej, a pôjdu spoločne. Ropucha ešte dôrazne pripomenula myšiakovi, aby nezabudol na svoje husle, pretože tie budú na večierok skvelé, a potom odišla domov.

Myšiak je nielen múdry, ale aj presný, preto presne o štvrtrej stál pri dverách ropuchy. Tá ale nebola ani zďaleka hotová.

„Len si polož husle a poď ďalej. Musím sa ešte trochu upraviť.“ zavolala na neho žaba.

Myšiak si teda opatrne odložil husle k dverám, vošiel dovnútra a posadil sa. Ropucha vyskočila von oknom, vliezla do huslí a usadila sa v nich.

Myšiak čakal a čakal, a keď sa mu to zdalo už príliš dlho, šiel ďalej do jej domu a zistil, že tam nie je. Trochu nahnevaný vzal husličky a vydal sa na cestu na večierok do neba sám. Cestou sa párkrát stratil, ale nakoniec dorazil v poriadku, i keď s malým meškaním, čo mu ako veľmi presnému zvieratú vôbec nerobilo radosť. Všetkým bolo divné kde je, pretože vždy lieta presne, dokonca niekedy aj skôr než by musel.

Jeho hostiteľ sa len zasmial: „Trochu pochabé čakať na ropuchu, keď letíš na večierok do neba, nie? Ako by sa ropucha dostala do neba? Nemá predsa krídla. Polož si husle, a poď sa s nami baviť.“

Myšiak si teda husličky odložil. Hneď ako boli husle na chvíľu samé, ropucha z nich vyskočila von a smiala sa a smiala: „Tak oni si myslia, že ropucha nemôže prísť na večierok do neba? To je teda vtip! To ste ale prekvapení, že som tu!“

Myšiak sa pýtal, ako sa ropucha na večierok dostala, ale ona sa iba smiala: „Poviem ti to až niekedy inokedy! Teraz si idem dať niečo jesť!“ odvetila.

Myšiak bol mrzutý a na večierku sa mu veľmi nepáčilo. Rozhodol sa, že domov poletí skoro. Ako bol nahneváný, zabudol sa nielen rozlúčiť, ale nechal si tam aj svoje husle. Nepozorovane zmizol a hundrajúc letel domov.

Na konci večierku sa ropucha schovala zasa do huslí a čakala, až ju myšiak vezme a poletí domov. Tak ropucha čakala, ale myšiak si husle nevzal, pretože už dávno odletel. Keď už boli takmer všetci preč, tak si sokol chystajúci sa k odletu všimol zabudnuté husle. „To je ale popleta, zabudol tu husle. Vezmem mu ich na zem, nech sem nemusí letieť znova“, povedal si sokol, vzal husle, rozlúčil sa a letel.

Ako tak letel, bolo veľmi škaredé počasie a silno fúkalo. Cítil sa po večierku čím ďalej, tým viac unavený a husle boli pre neho príliš ťažké. „Som ja ale hlupák, ťahám sa tu s husľami myšiaka, ktorého skoro nepoznám a nemám ho ani veľmi rád. Veď to vôbec nie je môj priateľ“, brblal sokol, pustil husle a nechal ich padať smerom k zemi.

Ropucha stukala a nariekala, pretože husle leteli k zemi a ona sa z nich nemohla dostať von, aby vyskočila. Keď dopadli, tak už nestukala. Zato po prebudení nariekala ešte viac, pretože síce prežila, ale všetko ju hrozne bolelo. Bola samá modrina. Ten deň už neskákala, domov sa doslova doplazila a padla na posteľ vyčerpaním.

„Taký pekný večierok v nebi! A takto hlúpo to dopadlo!“, mrmlala nespokojne. Ešte väčšia hrôza prišla ráno, keď sa chcela postaviť pred zrkadlo. Nielenže stáť ju hrozne bolelo, ale pohľad na modriny po celom jej tele ju vystrašil. Vôbec už nemala tú krásnu jemnú a jednofarebnú kožu, akú mala ešte deň pred tým.

Myšiak sa nikdy nedozvedel, čo sa stalo s jeho husľami. Sokol mu to nepovedal a ropucha sa nemala čím chváliť. Dokonca sa vlastne asi ani nikto nedozvedel, ako prišla ropucha k všetkým tým modrinám.

Po takom veľkom páde sa stalo, že ropuche už modriny a hrbole od kamienkov zostali navždy. Tak prišla o svoj krásny vzhľad. Dodnes teda chodí s modrinami na telíčku, a dokonca sa vyliečila z chodenia na večierky a túlania sa.

Ako vznikla noc (brazílska rozprávka)

44

Roky, roky dozadu, na samom počiatku času, v dobách, kedy sa svet ešte len tvoril, neexistovala noc. Bol len deň. Nikto nikdy nepočul o západe či východe slnka, o hviezdach, ani o mesačných lúčoch. Neboli žiadne nočné vtáky, kvety, ani nočné zvieratá. Ba ani tieňa nebolo. A ľahký nočný vánok tiež neexistoval.

V tej dobe dcéra veľkého morského hada, ktorý prebýval v hĺbinách morí, vzala si za muža Syna Kráľa pozemskej rasy, známej ako ľudstvo. Opustila tmavý svet hlbín a prišla bývať na povrch do zámku svojho milovaného. No neustály deň jej škodil. Jej oči boli unavené zo svetla a krása bledla. Manžel len smutne prizeral a nevedel, ako by mohol pomôcť.

„Ach, len trochu noci, len málanko tieňa.“ ticho zastenala.

„Čo je to noc?“ spýtal sa princ.

„Noc je meno, ktoré sme dali najtmavším tieňom v hĺbinách mora, v kráľovstve môjho otca. Milujem vaše slnko, čo zahrieva zem. Dáva život kvetom, zvieratám i ľuďom. Ale neustály svit ma vyčerpáva.“

Princ povolal troch najvernejších služobníkov a požiadal ich: „Choďte do zámku morského vládcu a poprosťte ho o trochu tieňa pre jeho dcéru.“

Služobníci sa teda vydali na cestu. Po dlhom a nebezpečnom pochode, dorazili do paláca morského hada.

„Ó najvyšší vládca, náš princ ťa žiada o trochu tieňa pre tvoju dcéru, ktorá na neustálom slnku trpí.“

„Samozrejme vám tiene dám, musíte ale s nimi byť opatrní a za žiadnu cenu ich nesmiete otvoriť. To môže len moja dcéra.“ prehovoril morský vládca mohutným hlasom a podal im pevne zaviazané hodvábne vrečko. Služobníci sa úctivo uklonili a vydali sa späť na cestu do ríše ľudí.

Keď opustili ríšu morského kráľa a stáli na okraji tropického lesa, z vrečka sa začali ozývať zvuky. Zvuky nočných vtákov, nočného hmyzu i nočných zvierat. Zvuky, ktoré v noci vychádzajú z džungle. Žiadny z poddaných, ale nikdy tieto zvuky nepočul a poriadne ich to vystrašilo.

Prvý navrhol ostatným, aby vrečko zahodili a utiekli. Druhý už bol skoro na úteku, ale tretí,

najzvedavejší z nich, povedal: „Otvorím to vrecko, nech sa už má stať čokoľvek.“ Opatrne položil vrecko na zem a otvoril ho. Z vrecka sa vyvalil temný mrak, plný nočných zvierat. Všetci traja bledí a vystrašení ešte viac sa rozpáchli do džungle.

V ten deň dcéra morského kráľa očakávala návrat výpravy s cenným nákladom, vrekom plným tmy. Stála pod dätľovou palmou, keď tu zbadala na horizonte tmavý oblak. „Noc je tu, noc je tu.“ volala radostne a celá unavená hneď zaspala pod palmou.

Po prebudení sa znovu cítila oddýchnutá, jej krása sa navrátila a celá šťastná sa pozrela hore na oblohu. Na nebi žiarila jasná hviezda. Princezná bola ohromená. Síce poznala noc z ríše svojho otca, ale hviezdy v hĺbinách mora neexistovali. „Ó krásna, jasná hviezda, dávam ti meno Zornička a budeš kraľovať nebu v túto hodinu. Budeš ohlasovať príchod dňa.“

Potom sa započúvala do nádherného spevu nočných vtákov. Tým prikázala, aby spievali celú noc až do príchodu Zorničky. Len kohút, ktorý nevedel spievať, dostal za úlohu budiť Zorničku a ostatné vtáky varovať, že už prichádza deň. Tak nastolila poriadok do chaosu, ktorý spôsobilo neopatrné otvorenie vrecúška.

Už sa pomaly rozvidnievalo, traja služobníci sa odvážili vyliezť z úkrytov a vydali sa späť do paláca. Priniesli však iba prázdne vrecko.

„Prečo ste neposlúchli rozkaz morského vládcu?“ spýtal sa princ. „Za vašu neposlušnosť budete premenení na opice a budete žiť v džungli na stromoch.“

A tak sa aj stalo.

Prečo sa tiger a jeleň boja jeden druhého (brazílska rozprávka)

O dávnych dobách žil statný jeleň s prekrásnymi obrovskými parohami. Celý život žil v lese a stále len chodil z miesta na miesto, až jedného dňa si zaumienil, že ho to už nebaví a povedal si: "Už som z toho celý unavený. Nechcem už neustále cestovať sem a tam a nikde nemať domov. Usadím sa a postavím si dom!"

Prešiel veľa miest, videl veľa riek, lesov, plání, lesných lúk, hôr, nížin i potokov, a keď už myslel, že snáď ani nevyberie miesto, kde by sa jeho dom najlepšie vynímal, tak prišiel na prekrásne miesto, kde vyhlásil: "Toto miesto je to pravé. Nie je ani blízko potoka, ani príliš ďaleko od neho. Nie je ani v nížine, ani v horách, jednoducho stojí tak akurát. Nie je to ani pustá čistina, ani zarastený les. Toto je presne to miesto, kde by som mohol postaviť svoj dom."

Tak sa hneď bez meškania pustil do práce a pracoval dlho, až do noci.

V rovnakej dobe, nie tak ďaleko od miesta, kde staval jeleň svoj nový domov, žil tiger. A nebol to hocijaký tiger, mal hrozne ostré zuby, zlé oči a vôbec - bol strach sa na neho len pozrieť. Tiger nikde dlho nevydržal. Chodil z miesta na miesto a nemal rovnako ako jeleň, svoj domov. Aj on si povedal: "Už ma to nebaví, som z toho trmácania len a len unavený. Nechcem už neustále cestovať a nikde nemať domov. Usadím sa a postavím si dom!"

Prešiel veľa miest, videl veľa riek, lesov, plání, lesných lúk, hôr a nížin i potokov, a keď už myslel, že snáď ani nevyberie miesto, kde by sa jeho dom najlepšie vynímal, tak prišiel na prekrásne miesto a povedal si: "Toto miesto je to pravé. Nie je ani blízko potoka, ani príliš ďaleko od neho. Nie je ani v nížine, ani v horách, jednoducho stojí tak akurát. Nie je to ani pustá čistina, ani zarastený les. Toto je presne to miesto, kde by som mohol postaviť svoj krásny príbytok."

Tak sa hneď bez meškania pustil do práce a pracoval po celú noc až do rána, potom vyčerpaný odišiel k rieke sa osviežiť a uloviť nejakú výdatnú korisť.

Za denného svetla sa vrátil na miesto jeleň a bol prekvapený. Pomyslel si: "To je zvláštne, zase toľko som toho včera nepostavil. Vyzerá to, že mi niekto pomáha, už je vykopaná aj diera pre základy domu ..."

Hneď sa bez meškania pustil do práce a pracoval dlho, až do noci, kedy už mal základy hotové a potom odišiel.

Ako začala noc, vrátil sa na miesto tiger, bol prekvapený a povedal si: "To je zvláštne, toľko som toho včera nestihol. Vyzerá to, že mi niekto pomáha, už sú hotové aj základy domu..."

Hneď sa bez meškania pustil do práce a pracoval po celú noc až do rána, kedy už mal hotové bočné strany domu, v jednej z nich okno a dvere, a potom odišiel na lov.

Na ďalší deň sa za denného svetla vrátil na miesto jeleň a bol celý ohromený, šúchal si oči, či dobre vidí a povedal si: "To je zvláštne, toľko som toho včera nestihol. Kto mi to pomáha? Veď ten dom má už dve bočné steny a v jednej z nich má okno a dvere!"

Potom nad tým mávol rukou, pustil sa do práce a pracoval dlho, až do noci, keď už mal hotový celý dom vrátane strechy, ktorú pokryl trávou. Pretože bol unavený, vyrobil si ešte posteľ a šiel do domu spať.

Ako začala noc, vrátil sa na miesto tiger a bol celý ohromený, šúchal si oči, či dobre vidí a povedal si: "To je zvláštne, toľko som toho včera nestihol. Kto mi to pomáha? Veď ten dom už je celý hotový! Aj strechu má pokrytú suchou trávou!"

Potom tiger vstúpil do domu, a keď v rohu uvidel spiaceho jeleňa, začal na neho kričať: "Čo si zač a čo robíš v mojom dome?"

Jeleň sa prebudil a začal aj on kričať na tigra: "Čo si zač a čo robíš v mojom dome?"

"To je môj dom! Sám som ho postavil!", zlostil sa tiger.

Jeleň ale tvrdil to isté: "To nie je pravda. Ja som si ten dom postavil, takže je môj!"

Tiger kričal: "Vykopal som dieru na základy domu!"

Jeleň zase: "Ja som položil základy domu".

Tiger pokračoval: "Ale ja som postavil bočné steny a v jednej z nich som urobil okno a dvere!"

Jeleň zase na to: "Ale ja som postavil zvyšné dve steny a strechu!"

Tak sa tiger a jeleň hádali celú noc, až z toho boli unavení. Za svitania, obaja vyčerpaní, urobili dohodu, že budú v dome žiť spoločne.

Ako prišla noc, povedal tiger: "Jeleň, idem loviť. Priprav oheň a vodu", a odišiel na lov.

Jeleň teda pripravil oheň a vodu. Tiger sa zanedlho vrátil a priniesol uloveného veľkého krásneho jeleňa. Jeleň sa vydesil, a nemal najmenšiu chuť na tigrovu večeru. Celú noc nemohol spať.

Ako prišiel deň, povedal jeleň: "Tiger, idem loviť. Priprav oheň a vodu", a odišiel loviť.

Tiger teda pripravil oheň a vodu. Jeleň sa za nedlho vrátil a priniesol uloveného veľkého krásneho tigra. Tiger sa vydesil, a tiež nemal najmenšiu chuť na večeru toho druhého.

Nasledujúcu noc nešiel loviť ani jeden z nich. Zažmúriť oka ale nemohol ani tiger, ani jeleň.

Obaja mali strach, že ho v spánku ten druhý zabije a zožerie. A ako tak v tichu ležali, prikrádal sa do mysle oboch strach, ktorý rástol a rástol... Až v jednu rovnakú chvíľu sa obaja zdvihli a utekali zo spoločného domu, ako ďaleko len mohli.

Preto jelene a tigre stále utekajú, pretože sa boja jeden druhého.

A domček? Ak sa nerozpadol, tak tam v džungli stojí dodnes.

Skadiaľ majú chrobáčky dúhový kabát (brazílska rozprávka)

48

Chrobáky v dažďovom pralese majú dúhové sfarbenie, odrážajúce lúče svetla, žiariace, ako drahé kamene. Nebolo tomu však vždy tak. Kedysi dávno boli hnedí. Úplne obyčajní. Dnes vám budem rozprávať ako k svojim dúhovým kabátikom prišli.

Jedného dňa, v pralese pozdĺž kmeňa stromu, liezol hnedý chrobáček. Znenazdania vybehla na vrcholci kmeňa krysa a pohrdavo pozerá zhora na chrobáčka. „Kam sa tak pomaly plazíš? Takto nikdy nikam nedôjdeš nič neuvidíš. To ja už som videla skoro celý prales. Pozri aká som rýchla!“ vyhlásila krysa.

Prebehla kmeň, obehla veľký, dvestoročný strom, preskočila potok a vrátila sa späť. Chrobáček nezašiel ani do polovice kmeňa.

„Nechcel by si byť taký rýchly ako ja?“ spýtala sa povýšene krysa.

„Si veľmi rýchly bežec.“ zdvorilo pochválil krysu a išiel si po svojom. Chrobáčia maminka ho totiž naučila, aby sa vždy správal slušne a zdvorilo. Aby sa nechválil vlastnými úspechmi.

Celý rozhovor počuli dva múdre papagáje sediace v konároch starého mangovníka. Rozhodli sa dať kryse za jej namyslenosť príučku. Zleteli dole a pýtajú sa krysy:

„Krysa, nechcela by si pretekať s chrobákom? Aby bol závod zaujímavejší, dáme vám ušiť dresy. Ten kto vyhrá, si bude môcť závodný plášť ponechať.“

„Ja by som chcela žltý s oranžovými pruhmi, ako má tiger.“ odpovedala krysa.

Chrobáček chvíľu váhal, ale potom zo seba vyhrkol: „Ja nejaký žiarivý, napríklad zlatý a zelený“ napadlo chrobáčka pri pohľade na farby papagájov.

Papagáje odleteli, aby nechali u krajčírka ušiť dresy a na druhý deň už boli pretekári pripravení na štart. Ako cieľ zvolili palmu na konci útesu. Krysa sa mohla od smiechu potrhať pri predstave ako preteká s chrobákom. Závod bol odštartovaný, krysa rýchlo vybehla. Ale trasa bola dlhá a ona pomaly strácala silu.

„Ach ja hlúpa, prečo sa ponáhľam? Veď chrobák ma nikdy nemôže dobehnúť.“ pomyslela si a tempo zvolnila.

V tej chvíli začula slabučký hlások: „Ponáhľaj sa, pridaj!“

Pozrie za seba, no nič nevidí. Napriek tomu zoberie všetku silu a ponáhľala sa ako len môže. Keď dobehla ku kráľovskej palme na konci útesu, neverila svojim očiam. Vedľa papagájov sedí ticho chrobáček. Krysa za celý svoj život nebola taká prekvapená. „Aaaa ako sa ti podarilo dostať sa sem tak rýchlo?“ zamrmľala krysa, hneď ako mohla pochytiť dych.

Chrobáček rozťahol krídla a hovorí: „V pravidlách nebolo zakázané lietať.“

„Ty vieš lietať?“ spýtala sa poníženým hlasom krysa.

„Týmto prichádzaš o svoju cenu a nabudúce nikdy nesúď len podľa vzhľadu.“ povedali papagáje kryse. „A ty chrobáček získavaš právo nosiť plášť, ktorý žiari ako slnko a svojou zelenou farbou pripomína vzdialené hory.“

Sararuma a veľký požiar (bolívijská rozprávka)

Kedysi dávno a dávno v krajine Yuracaré zúrila veľká vojna. Bojovali medzi sebou dva kmene ľudí. V tej krajine žil aj zlý čarodejník Sararuma a jeho jediným potešením bolo to, aby ľudia stále bojovali. Keď sa jedni ľudia rozhodli, že majú vojen dosť a chceli mier, Sararuma našeptával jednému kmeňu, že ten druhý kmeň chce na neho v najbližších chvíľach zaútočiť a práve teraz sňuje zlé plány.

Našepkal kmeňu, že musí okamžite vyraziť proti druhému, vypáliť im dediny a všetkých pobiť. Keď toto našeptával jednej strane, ihneď potom bežal zase za druhou a našeptával zase im, že nepriateľ chce čoskoro zaútočiť a jediné, ako môže kmeň predísť vypáleniu dediny, je stihnúť vypáliť dediny protivníka skôr. A tak boli ľudia neustále vo vojne a Sararuma z toho mal preveľké potešenie.

Netrvalo dlho a väčšina krajiny bola v plameňoch. Ale osud tomu chcel, že vo vrave vojny sa našli dvaja ľudia, ktorí sa pred ňou ukrývali a bojovať nechceli ani za nič. Nakoniec dediny i lesy ľahli popolom a nezostali ušetrené ani osamelé staveniská. Prežili len dvaja ľudia, muž a žena, z celej krajiny a to vďaka tomu, že sa ukryli v jame. Povieťe si, ako ale poznali, že už oheň zhasol? Nuž, šikovný muž v jame našiel vetvu a ruky s ňou natiahol nad jamu, a keď videl, že vetvička za chvíľu chytí, pochopil, že ešte nie je čas, aby vyliezol. A tak to trvalo mnoho a mnoho dní. Aj žena si počínala podobne. Keď však predsa len zhasol oheň, neskončilo tým ich trápenie. Doznel posledný lomož a zhasol posledný oheň, dvaja ľudia vyliezli každý z inej diery a postupne začali zisťovať, že sú jediní, ktorí prežili.

A tak dvaja jediní ľudia, čo prežili veľký požiar ich krajiny, sa bezradne rozhliadali po zbedačenej, spálenej zemi a nevedeli, čo si majú počať. Aj vzduch ich dusil, ako bol nasýtený pachom všetkého spáleného. Na svete zrazu nebolo nič z toho, čo poznali - nebola tráva, neboli stromy, neboli ľudia, zvieratá ani domy. Všade bol len popol a čierne kusy nedohoreného dreva. A tak bezradne chodili a brodili sa po členky v už vychladnutom popole a vždy, keď zavalí vietor, popol sa odvášal a lodvihol a lietali im do očí.

Ako tak bezradne chodili, zjavil sa im sám zlý Sararuma. Hrozne sa ho zľakli. Bol velikánsky a mal plášť tak červený, že vyzeral, akoby ho olizovali plamene a ten plášť sa vlnil, ako fúkal vietor. Ešte nedávno, keby sa s ním stretli, padli by na kolená a zakrývali si tvár, aby im

neublížil, ale teraz sa cítili tak unavení, bezradní a zúfalí, pretože boli na tejto zemi jediní živí ľudia, že nemali ani silu sa ho báť.

Sararuma zažmurkal, zavlňili sa vo vetre, naklonil sa k dvom ľuďom a zasyčal: "Tak ako sa vám to páči? Tešíte sa, až zomriete? Už to nebude dlho trvať!"

Muž mu ale oponoval: "Nezomrieme. Keď sme doteraz prežili, budeme žiť aj naďalej " povedal iste a žena s ním súhlasila. "Áno, budeme žiť!"

Sararuma sa začal smiať: "Úbohí ľudkovia, vedzte, že ste len ľudia a ľudia potrebujú jesť. Nebudete mať čo jesť! Umriete hladom .." syčal a posmieval sa.

Čoskoro ho ale smiech prešiel, ľudia boli tak odovzdaní, že si z jeho posmeškov nič nerobili.

Žena siahla do vrečka a potom povedala "Vo vrečku mám semenka, pôda síce bude suchá, ale myslím, že niečo vypestovať môžeme".

Sararuma zasyčal a začal sa zvíjať a potom zmenšovať a celú dobu kričal: "Prečo premýšľate inak ako ostatní ľudia? Ľudia sú predurčení k tomu, aby sa pobili navzájom vo vojnách. Prečo by ste mali byť práve vy iní? Všetci ešte uvidíte! Ohavní ľudia!"

Muž zavrtel hlavou: "Čo ty vieš, aký máme práve my mať osud? Nemôžeš vedieť, čo s nami bude. My sa pokúsime. Predsa sa len tak nedáme!" povedal rozhodne.

Sararuma pišťal a zmenšoval sa ďalej a ďalej.

Spálené stromy začali zelenáť. Sararuma teraz už bol veľký sotva ako dieťa a kričal z plných pľúc "Si len biedny človečik! Nič nedokážeš! Všetci ešte uvidíš! ".

Tentokrát sa už Sararuma nesmiel a vlastne sa nikdy potom už nesmiel. Smiali sa len dvaja ľudia, teda muž a žena, Sararumovi, ako sa zmenšoval.

"Čo uvidíme?" smial sa muž.

"Dokážeme veľa. Dokážeme toľko, koľko budeme chcieť. Budeme pestovať, budeme sadiť stromy. Budeme stavať a budeme mať deti. A naše deti budú mať tiež deti a tak začne zase ľudstvo žiť. A bude sa rozrastať." hovorili muž a žena spoločne.

A ako tak hovorili, čo všetko môžu a chcú urobiť, Sararuma sa zmenšoval ešte viac. Tu bol ako maličké lesné prasiatko, potom bol ako banán, potom ako orech, potom ako špendlík a potom bol ten najmenší z najmenších. Bol taký malý, že ho už ani vidieť nebolo a potom ho zrejme vzal vietor a zanesol ho niekam veľmi ďaleko, pretože už o ňom odjakživa nikto nepočul. A tiež je možné, že ho vlastne ani vietor nikam neodniesol, jednoducho je možné, že sa stále zmenšoval a nikto vlastne nevie, kam až sa mohol zmenšovať, pretože na svete neexistuje nikto, kto by bol niekedy tak neuveriteľne malý, že by nemohol byť menší.

A potom sa krajina znovu zazelenala a tí dvaja ľudia sa zamilovali jeden do druhého a odovzdávali tento príbeh svojim deťom po generácie. A preto vám ho dnes môžem povedať aj ja.

Žabka a kondor (peruánska rozprávka)

V horách, ktoré sa volajú Andy, vyššie, než kam si kedy trúfla ľudská noha, žila prapodivná žaba pri prameni ľadového jazera. Nevyzerala vôbec ako ostatné žaby. Mala pravú prednú nohu dvakrát väčšiu ako ľavú a kvôli tomu krívala. Vždy, keď išla okolo vody a na jej hladine videla svoj krivajúci odraz, začalo jej byť smutno a pýtala sa sama seba, prečo nemôže mať tak pekné, rovnaké nohy, ako jej bratia a sestry.

Nedaleko tohto prameňa, mal v jaskyni hniezdo kondor a v ňom žila smutná dievča. Kondor je veľký dravý vták, čo sa tak trochu podobá supovi. Keď by ste na neho náhodou narazili, určite by vám nebolo ľahko pri srdci. Tá dievčina bola pastierka, ktorú kondor kedysi dávno uniesol, aby mu mal kto variť a upratovať jaskyňu. Ako je známe, kondory radi a veľa jedia a okrem prípravy jedla sa musela malá pastierka ešte starať o kožu lamám.

Žabka občas vídala, ako kondor nesie do svojej jaskyne lamie kože a tiež vedela o úbohej dievčine, zatvorenej v jaskyni. Niečo ju k nej ťahalo, asi to bolo to, že boli obe smutné. Jedného dňa sa žaba trochu priblížila k jaskyni a vypočula si, o čom sa kondor s dievčaťom rozprávajú. "Postarala si sa o tie nové kože z bielej lamy, čo som ráno priniesol?" Zakrákal kondor. Dievča odvetila, ako vždy: "Áno, pán kondor." Kondor zase: "A kde je môj obed?", Dievča odvetila, hoci jedlo bolo vedľa kondora a vedela, že sa pýta len preto, aby mu ho položila až pod nos: "Tu, pán kondor".

Dievčina nechala kondora najesť, pretože s najedeným kondorom sa lepšie zjednáva, než s hladným a potom sa osmelila a opýtala sa: "Pán kondor, rada by som si išla k potoku vyprať svoje šaty ..".

Kondor sa hneď zle oboril: "Vari ma máš za blázna? Určite by si sa pokúsila utiecť! Nikam nepôjdeš!"

Dievčina bola nešťastná: "Ale, pán kondor, ja by som neutiekla. Potrebujem len vyprať svoje oblečenie, je už veľmi špinavé! A okrem toho si môžem vziať drevko a klopať ním do skál, tak budete počuť, že som sa nevzdialila príliš, že som išla len k potoku."

Kondor nakoniec súhlasil, ale dôrazne dievča varoval, aké strašné následky by mal jej pokus o útek. Potom dodal: "Ak nebudem počuť dlhšiu dobu klopanie, zle dopadneš!"

Dievčatko, ktoré rodičia pomenovali Collyur, čo znamená Zornička, zabalilo do jednej kože z lamy svoje oblečenie. Tento podivný, chlpatý batoh si prehodilo cez rameno a vydalo sa k potoku. Vzalo si so sebou drevko a celou cestou ním klopkalo.

Ako Zornička išla dole k potoku, celou cestou plakala nad stratenou slobodou a rodičmi. Každým okamihom sa bála o svoj život. Keby urobila nejakú chybu, kondor by ju nemilosrdne zabil a zožral. Ako tak hrozne plakala, zrazu sa neďaleko nej ozvalo:

"Neplač prosím, dievčatko".

Keď sa otočila, aby sa pozrela, kto to na ňu hovorí, zistila, že je to malá žabka. Žaba vedela, čo je dievča zač a prečo plače, ale napriek tomu sa spýtala:

"Čo sa deje, malá dievčinka?"

Dievčina nečakala ani sekundu a všetko vsetučko žabke vyrozprávala. Povedala jej, ako ju kondor uniesol a ona je od tej doby jeho zajatcom a musí mu slúžiť a plniť jeho rozkazy a želania. A tiež ako jej dovolil kondor ísť vyprať svoje oblečenie k potoku, len ak bude udierať paličkou do skaly, aby vedel, že neutiekla ďaleko. Pri tom rozprávaní ale nezabúdala klopať, aby kondor s prenikavým sluchom počul, že neutiekla.

Žaba ju utišovala, ako len mohla a ponúkla sa, že jej pomôže. Dievčina ale neverila: "Mne predsa už nič pomôcť nemôže. Aká sila, by sa mohla vyrovnáť kondorovi?" A stále klopkala, aby si kondor nemyslel, že chce utiecť.

Ale žaba si verila, vedela dobre, že sa pomoc pre úbohú trpiacu dievčinku určite nájde. "Ver mi dievča, poznám trochu mágie, ktorá ti pomôže... Môžem sa na malú chvíľku zmeniť na celkom iného tvora alebo aj vec. Ak sa premením, bude si kondor myslieť, že si stále tu a perieš. Občas aj zaklopkám a ty budeš môcť utiecť."

Dievčina sa strachovala, či to bude fungovať, ale keď sa pozerala na žabu ochotnú pomôcť jej, chytila ju za srdce obrovská túžba byť zase slobodná. Zornička ďakovala žabe, pretože videla, že koná úprimne. Teraz pre ňu bola žaba najkrajším stvorením na svete, hoci mala každú nohu inak dlhú. Zornička sa sklonila k zemi a pobožkala žabu na čelo. Tá sa začervenala a posúrila Zorničku, aby nemeškala a ponáhľala sa preč. Zornička sa žabe poďakovala a utekala preč, čo jej nohy stačili. Žaba sa premenila a sem tam tíkla paličkou do skaly.

Netrvalo však dlho a kondorovi došla trpezlivosť

"Predsa nebudem čakať celý deň!" krákal zlostne. Zobral sa a letel k prameňu. Tam videl Zorničkin odraz vo vode, ako perie. Ale nebola to Zornička, bolo to kúzlo, ktoré vyčarovala žaba. Kondor pristál na skale nad prameňom a zvolal: "Nechaj to, dievča hlúpe a ihneď sa vráť so mnou do jaskyne, som hladný!"

Aké bolo ale jeho prekvapenie, keď dievčina neposlúchla a skočila namiesto toho do vody. Mohutný kondor sa ihneď vzniesol a letel tým smerom, kde ju naposledy videl. Lietal tesne nad vodnou hladinou dlhú chvíľu, ale nikde ju pod vodou nevidel. Videl len nejakú žabu a pár rýb, ktorých si nevšimol. Kým sa nahnevanej vrátil do jaskyne, Zornička stále utekala a utekala, preč, čo najďalej. Kondor sa párkrát k prameňu aj vrátil, aby sa ubezpečil, že tam dievča nikde nie je. Odletel a myslel si že sa nadobro utopila.

Akonáhle sa žabka vrátila k svojim sestrám a bratom ďalej po prameni, všetci sa okolo nej zhromaždili. Žabka vôbec nechápala, prečo ju okukujú a vítajú. Bola z toho nervózna, schovávala svoju dlhšiu nohu, aby predišla neprijemným pohľadom.

"Čo sa deje?" pýtala sa žabka.

Jej sestra na to odvetila: "Ó ... si taká krásna!"

Žaba s dlhou nohou si myslela, že si z nej sestra robí žarty, ale keď uvidela svoj odraz vo vode, zistila, že v mieste, kam ju pobožkala Zornička, teda presne naprostred čela, sa jej objavila krásna strieborná hviezda. Všetkým žabám a žabiakom sa tá hviezda prenáramne páčila a obdivovali žabku tak dlho, že si už ani nikto nespomenul, že má jednu nohu dlhšiu.

Od tej doby sa žabka nebojí vidieť svoj odraz na vodnej hladine a Collyur sa vrátila šťastne domov k rodičom.

Ako sa korytnačka a opica rozdelili (filipínska rozprávka)

Raz sa korytnačka opaľovala, odrazu zazrela, ako k nej dolu riekou čosi pláva. Keď to priplávalo bližšie, zistila, že je to banánovník. Skočila do vody, priplávala k stromu a privliekla ho k brehu. Ale nevládala ho vyniesť na breh, preto šla hľadať pomoc.

Našla opicu a priviedla ju, aby si pozrela korisť.

- Tu je banánovník, čo som zachránila z rieky, - povedala korytnačka. - Pomôž mi ho odniesť domov, zasadím si ho.

Ale opica myslela najskôr na seba a povedala: - Za pomoc chcem polovicu stromu.

Korytnačka odpovedala: - Keď mi pomôžeš, rozdelím sa s tebou.

Opica a korytnačka teda spoločne dotiahli strom ku korytnačkinej záhrade. - Teraz vykopeme jamu a strom zasadíme, - navrhla korytnačka.

Ale opica sa priečila: - Och, nie. Povedali sme, že sa rozdelíme.

- To je pravda, - odvetila korytnačka. - Zasadíme strom, a keď zarodí banány, každá si vezme polovicu.

- To nie, tak sa deliť nebudeme, - odporovala opica. - Rozdeľme sa hneď. Ty si vezmi pol stromu a ja si vezmem pol stromu.

- Tak sa deliť nedá, - odpovedala korytnačka.

- Ale ja chcem svoju časťku hneď, - nájstojila opica.

Korytnačka neochotne rozsekla strom napoly.

Opica pozrela na hornú polovicu stromu so zeleným lístím, a keďže sa jej pozdalo, že je to lepšia časť, povedala: - Horná polovica je moja.

Vzala si teda polovicu stromu so zeleným lístím do svojej záhrady a zasadila ju. Korytnačka zasadila svoju časťku s koreňmi a hlinu udupala.

Opici čoskoro zelená polovica stromu uvädla a vyhnula. Korytnačkina polovica však vyhnala nové listy a po čase zarodila banány.

Keď banány dozreli, korytnačka ich chcela pooberať, ale nemohla vyliezť hore. Znova priviedla opicu a prosila ju, aby vyliezla na strom a pozhadzovala banány na zem. - Za námahu ti dám niekoľko banánov, - odpovedala.

Opica vyliezla hore. Sadla si navrch stromu a spokojne sa začala napchávať. Korytnačka stála a čakala, ale opica banány nezhadzovala. Sedela a jedla.

- Zhod' mi niekoľko, chytím ich, - povedala korytnačka.

- Nikdy, - odpovedala opica. - Oklamala si ma, dala si mi horšiu časť stromu. Teraz budem jesť.

- Zhod' mi zopár, - prosila korytnačka.

- Tu sú šupky, - riekla opica a hádzala na zem šupky z banánov.

Teraz sa už korytnačka nazlostila. Odišla, nazbierala trne a pichliače z kríkov a porozsýpala ich okolo stromu. Potom sa skryla.

Keď opica zjedla posledný banán, zoskočila a dopadla na trne. Od bolesti sa metala, skákala sem i tam a vrešťala ako pominutá. Bolest' neprestávala, lebo kdekoľvek stúpila, všade sa jej do nôh zabodávali nové a nové pichliače.

Korytnačka sa na všetko dívala a nakoniec sa nemohla zdržať smiechu. Keď ju opica začula, rozbehla sa k nej, chytila ju a prevrhla na chrbát. Korytnačka sa nemohla ani pohnúť.

Opica potom zvolala: - Konečne ťa potrescem za tvoju zlomyseľnosť. Mám ťa zmlátiť palicou? Alebo ťa mám hodiť do mažiara a roztláčať na múku? Či ťa mám zhodiť z kopca? a pospomínala veľa iných podobných trestov.

Napokon korytnačka povedala: - Keď ma tak veľmi chceš potrestať, prosím ťa, zhod' ma z kopca, alebo ma roztláča v mažiari, alebo rozmláť palicou. Potrestaj ma hocijako, len ma nehod' do vody.

Keď to opica počula, zaradovala sa.

- Aha! - zvolala, - do vody! Že som na to prv neprišla! Zmárnim ťa vo vode!

Chytila teda korytnačku, priniesla ju k rieke a hodila do najväčšej hĺbočiny. Voda sa rozšplachla a korytnačka zmizla.

Opica sa však dlho netešila, lebo korytnačka po chvíli vyplávala na hladinu a vystrčila hlavu.

- Ďakujem ti, priateľka, - povedala opici, - ďakujem ti za službu! Ty nevieš, že voda je mojím domovom?

Opička a hrášok (indická rozprávka)

55

Kedysi dávno žil v Indii jeden kráľ. Bol to veľmi dobrý človek a jeho najlepším priateľom bol Chahel, veľmi múdry muž a zároveň jeho poradca. Mal dobré srdce a veľmi bystrú myseľ. Jedného úplne obyčajného dňa sa kráľ rozhodol, že vyrazí na lov. Viac než na lov dravej zvery sa ale tešil na rozhovory so svojím najlepším priateľom a najmúdrejším radcom. Keď už boli na love skoro celý deň, rozhodli sa zastaviť v chládku stromov, aby si odpočinuli a nakrmili kone hrachom. Kráľov poradca zložil zo sediel nádoby na hrášok, postavil ich pred kone a z koženého vaku do nich nasypal pre každého koňa poriadnu porciu zelených guľôčok. Než sa ale kone pustili do jedla, zo stromu šikovne zoskočila opica. Rýchlosťou blesku a bez akýchkoľvek obáv utekala k jednému z koní. Zaborila sa rukou do nádoby s hrachom a nabrala si dve plné hrste. Ako sa tak ponáhľala s hrachom späť na strom, spadla jej jedna guľôčka hrášku.

Opica sa snažila tú jednu guľôčku vziať zo zeme, pretože bola priveľmi chamtivá. Ako sa ale snažila, vypadol jej z rúk všetok hrášok a rozsypal sa po zemi. Opica v strachu, že bude chytená, nechala hrach hrachom a vyliezla späť na strom odkiaľ sa nahnevane pozerala na zem. Mohla mať všetok ten hrach, ale teraz nemala nič. A to len preto, lebo bola chamtivá a snažila sa zobrať zo zeme jednu jedinú a poslednú guľôčku hrachu.

Kone rozsypaný hrach pozbierali a zjedli. Kráľ so svojím poradcom to všetko sledovali, bavili sa a smiali, až sa za brucha chytali. Potom sa Chahel postavil a povedal: „Je to tak. Kto sa uspokojí s málom má viac než ten, ktorý je chamtivý. Ten čo je chamtivý totiž nakoniec nemá nič.“

A práve vďaka tomuto sa príbeh o opici a hrachu rozpráva všetkým deťom preto, aby neboli chamtivé.

Kráľ džungle (indická rozprávka)

Džungli žije plno zvierat. Niektoré lovia, niektoré sú lovené a k niektorým možno priradiť oboje.

Keď raz číhal tiger na lišiaka a potom na neho skočil, lišiak na neho skríkol: "Ako sa opovažuješ! Ako sa opovažuješ útočiť na kráľa džungle?"

Tiger zneistel, na chvíľu lišiaka pustil a prekvapene na neho pozeral! "Čo to je za nezmysel! Ty predsa nie si kráľ džungle! Lišiak a kráľ džungle? Kto to kedy počul!"

Lišiak sa ale bojovne postavil a povedal: "Som kráľ džungle! Som najnebezpečnejšie zviera v celej tejto džungli. Všetky ostatné zvieratá utekajú, kedykoľvek ma lenvidia, pretože sa ma hrozne boja. Chceš dôkaz, ty trúfalec?"

Tiger sa len smial, ale lišiakove slová ho zaujali a tak len pokývol hlavou, že áno.

Lišiak povedal: "Ak chceš dôkaz, že hovorím pravdu, nasleduj ma!"

Tak sa lišiak s tigrom v pätách vydal hlbšie do lesa. Ako tak šli, stretli stádo jeleňov. Jelene vo chvíli, keď uvideli tigra kúsok za lišiakom, začali rýchlo utekať, až zmizli v džungli úplne. Tiger bol udivený. Nechápal, prečo utekajú pred lišiakom, ale musel uznať, že niečo pravdy na tom, čo mu rozprával, bolo. To ale nebolo všetko.

"Pod, pôjdeme ďalej. Mohol by si si myslieť, že to, že jelene ušli práve vo chvíli, keď som prišiel ja, bola náhoda. Preto ti chcem znovu dokázať, že som naozaj kráľom džungle."

Išli teda ďalej a ďalej, hlbšie do džungle, keď tu stretli skupinku opíc, ako sedia na rôznych kameňoch a napchávajú sa zrelými, sladkými banánmi. Akonáhle opice zazreli ísť lišiaka a kus za ním tigra, všetky s veľkým krikom vyskákali na stromy a zmizli.

"Potrebuješ ďalšie dôkazy? Alebo ti stačí to, čo si videl? Pozri, uteká predom mnou každé zviera, taký veľký strach zo mňa majú. A ak zo mňa majú strach, je isté, že som nepremožiteľným kráľom džungle." povedal s ľadovým pokojom lišiak.

Tiger chápavo pokýval hlavou. "Stačí mi to. Teraz už ti verím, pán lišiak. Som prekvapený, ale teraz už viem, že si kráľom džungle práve ty a navždy si to budem pamätať. A prosím, odpusť, že som na teba pred tým skočil a chcel ťa zožrať, bola to odo mňa nehorázna trúfalosť."

Lišiak kývol hlavou a povedal: "Nech je ti teda odpustené. Ale varujem ťa, nech sa to viackrát neopakuje!"

Tiger na to: "Ako si praješ, ó, veľký kráľ džungle." Poklonil sa a potom odišiel.

A lišiak sa smial ešte druhý deň nad tým, aké sú tigre hlúpe.

Krdel' (indická rozprávka)

Ked' začal v Indii nový deň, začal sa aj príbeh jedného krdľa vtákov.

Na prvý pohľad je to úplne obyčajný krdel', ako stovky ďalších. A vtáky v ňom tiež vyzerali ako ostatné. S týmto krdľom sa však spája príbeh, ktorý je neobyčajný tým, že poukazuje na pravdu, ktorá platí všade, za všetkých okolností a v každej dobe. Tak teda...

Bol raz jeden krdel' vtákov a tí sa za slnečného dňa posadili pod strom. Z plodov, ktoré ležali na zemi pod stromom, vyďobávali von semená, aby ich mohli zjesť. Vtáky boli veľmi hladné a tak ďobali ostošeť a dokonca si semienka medzi sebou brali a na nič sa neobzerali. Hoci vtáky bývajú zvieratá ostražité a veľmi pozorné, pri hodovaní sa pozabudli a úplne prestali dávať pozor na svoje okolie.

Tu sa k nim prikradol lovec, muž úplne obyčajný a pre podstatu príbehu nedôležitý. Lovec si počkal na vhodnú chvíľu, a potom rozhodil cez všetky tie vtáky veľkú sieť. Vo vtákoch by sa v tej chvíli krvi nedorezal, až teraz si uvedomili, kam ich chamtivosť, hlad a nepozornosť priviedli. Boli si istí, že čoskoro zomrú a strach sa medzi nimi šíril rýchlosťou blesku.

Keďže sa lovcovi podarilo všetko, ako chcel, tak víťazoslávne vykrikol: "Báječné! Mám večeru!" Vtáky boli, samozrejme, stále všetky v pasci pod sieťou a len bezmocne bili krídlami. Všetci dobre vedeli, že za to, že sú pod sieťou, môže každý z nich.

Ako sa tak vtáky motali pod tou sieťou a bili krídlami, tak sa jeden z nich vzchopil a povedal si sám pre seba, že problém všetkých musia vyriešiť všetci spoločne.

Premýšľal a premýšľal, pomerne rýchlo ho napadla jedna rozprávka, ktorú spievavajú údajne vtáci svojim malým vtáčatkám. Bola to rozprávka, kde boli štyria bratia plameniaky a tí bratia sa stále len hádali a nedokázali spolu vyjsť. Keď ich otec zostarol a chcel im dať svoje panstvo, bolo mu jasné, že bratia sa nepohnú. Preto im povedal, že získajú panstvo jedine tak, keď dostanú rozum. Každému zo štyroch bratov dal vetvičku a prikázal, nech tú vetvičku zlomia. Všetci tak ihneď urobili a smiali sa tomu, aká bola úloha jednoduchá. Ale potom im otec dal každému desať vetvičiek a povedal, nech ich zlomia dohromady. To sa ale žiadnemu z nich nepodarilo. A preto ich otec poslal preč a panstvo nechal ležať ladom. Verejne vyhlásil, že panstvo získajú len v prípade, že prídu na to, prečo im dal každému desať vetvičiek a povedal im, nech ich zlomia. Starý plameniak zomrel. Po niekoľkých mesiacoch bratia pochopili, že žiadny z nich sám desať vetvičiek naraz nezlomí a tak sa zišli a ako tak nad tým premýšľali, pokúsili sa spojiť sily a zlomiť konáriky spoločne. Postupne a spoločne zlomili všetky štyri

zväzky vetvičiek a pochopili, že jedine dohromady majú väčšiu silu i rozum, než každý zvlášť. Panstvo po otcovi štyri plameniaky získali späť a viedli spoločne k úžitku všetkých.

Ako si tak ten vták spomenul na tú rozprávku, hlasno zakrákal: "Všetci ma teraz počúvajte! Ak sa odtiaľ chceme dostať živí, musíme držať pospolu. Až poviem TERAZ, tak všetci zároveň začneme mávať krídlami."

Vtáky súhlasili a boli zrazu ďaleko pokojnejšie. Teraz všetky vtáky dobre vedeli, že jeden z nich má plán a teda majú nádej na to, aby sa zachránili. Keď ten vták zavelil hlasno "TERAZ!", začali všetky vtáky zároveň mávať krídlami, presne ako im povedal.

Mávali všetci spoločne krídlami tak mocne, že sa vzniesli a to aj so sieťou, ktorá na nich ležala. Než sa lovec spamätal, aby sieť chytil, bol vtáčí krdeľ vo výške koruny stromu. Tam sa sieť chytila o konár a všetkým vtákom sa bez ujmy podarilo odletieť. Sieť zostala bezmocne visieť na konári a vietor s ňou hádzal ako opretek.

Keď lovec získal späť zo stromu svoju sieť, poškrabal sa na hlave a povedal: "Ako je možné, že nikdy nemôžem tie vtáky všetky pochytať? Každý vták sám o sebe je len malé, bezbranné stvorenie. Ale spolu dokážu uletieť vždycky a tentoraz dokonca aj so sieťou!"

A z toho plyní poučenie, že človek sám nemôže byť zďaleka tak silný, ako dobre fungujúca skupina, ktorá si rozumie, pomáha a vie spolupracovať.

Pavúčia tkáčka (japonská rozprávka)

Kedysi dávno žil prostý mladý farmár, ktorý sa volal Yosaku. Jedného dňa, keď pracoval na svojej farme, videl v tráve kúsok od seba hada, ako sa chystá zožrať pavúka. Bolo mu pavúka ľúto, preto motykou hada zahnal. Pavúk sa dal na útek, ale keď vbehol späť do trávy, tak sa na chvíľu zastavil, otočil sa k farmárovi a poďakoval mu. Potom zmizol.

Druhý deň započul mladý farmár hlas: „Pán Yosaku! Pán Yosaku!“. Vyšiel teda von, a zistil, že na neho volá krásna mladá dievčina. Spýtal sa jej teda čo potrebuje.

„Pán Yosaku, počula som, že hľadáte niekoho, kto by pre vás tkal látky“

Yosaku súhlasil, bola to pravda, hľadal niekoho takého. Dievčina sa ponúkla, že tkať vie a mohla by teda pre neho pracovať a on bol veľmi potešený. Dohodli sa, že dievča zostane u Yosaku a pustí sa hneď do práce.

Yosaku teda krásnej dievčine ukázal miestnosť, v ktorej bol tkáčsky stroj, pomocou ktorého sa tkali látky, a potom ju nechal, aby pracovala. Keď ale večer prišiel do miestnosti, bol celý prekvapený. Dievčina utkala toľko peknej látky, že by to vystačilo na osem kimon pre dospelého človeka. Nikdy predtým nevidel, že by nejaký človek stihol za jeden deň utkať toľko látky.

„Ako si to spravila?“ pýtal sa Yosaku.

Dievča mu však nič neodpovedalo. Chvíľu bolo ticho, a potom povedala: „Nebud' tak zvedavý a vedz, že nikdy nesmieš prísť nazerať do miestnosti, keď ešte pracujem.“

Nejakú dobu to Yosaku bral vážne, ale za pár dní začal byť veľmi zvedavý a nedalo mu to. Keď mal hotovú svoju prácu, obišiel dom a nahliadol oknom do izby, kde pracovala dievčina s tkáčskym strojom.

Aké bolo ale jeho prekvapenie, keď v miestnosti nevidel dievča ako tkať na stroji, ale obrovského pavúka s ôsmimi nohami, ako tkať obrovskou rýchlosťou krásnu látku. Vzápätí mu došlo, že je to práve ten pavúk, ktorému zachránil život. Bolo mu jasné, že sa mu pavúk chcel odvdáčiť, a tak sa premenil na krásne dievča a prišiel pre neho látky tkať.

Yosaku jej nepovedal, že vie o tom, že je pavúk. Nebolo to pre neho až také dôležité, a keby to dievčaťu povedal, vedelo by, že ju neposlúchol a pozrel sa do miestnosti, keď nemal a mohlo by ju to mrziť.

Yosaku bol dievčaťu - pavúkovi za jej pomoc vďačný. Pretože pavúk pracoval oveľa rýchlejšie, než by mohol pracovať akýkoľvek človek na svete, tak mu pomaly začala dochádzať bavlna. Yosaku sa preto vypravil do blízkej dediny cez hory pre novú bavlnu. Vybral v obchode tú najjemnejšiu a najlepšiu, a potom ju niesol na chrbte domov v balíku.

Po ceste späť z nákupu si Yosaku na chvíľu sadol na zem, aby si odpočinul. Kým odpočíval objavil sa neďaleko had, ktorý chcel zabiť onoho pavúka. Had vliezol do balíka bavlny ležiaceho na zemi, a Yosaku, ktorý o tom nemal tušenia, si ho odniesol domov.

Keď dievča - pavúk ešte v ten deň dotkalo posledné zvyšky pôvodnej bavlny, šlo za Yosakom, aby jej dal tú novu, ktorú kúpil. Vzala teda balík a odniesla si ho do miestnosti a zavrela sa tam. Akonáhle sa ale zase premenila na pavúka a začala tkať, vyliezol had z balíka bavlny a zaútočil. Chcel pavúka zožrať stoj čo stoj. Pavúk zmätený a vyľakaný pobehoval po miestnosti, a keďže nebolo kam utiecť, vyskočil oknom von. Had sa ale plazil rýchlo za ním a bol mu v pätách.

Tu sa ale stalo niečo zvláštne. Slnko videlo, čo sa to dole deje. A tiež vedelo, že pavúk pomáha Yosakovi, pretože ho zachránil. Zrazu mu prišlo ľúto úbohého pavúka. Nie je predsa bežné, že pavúk pomáha človeku.

Slnko si teda povedalo: "Ak má ten pavúk dobré srdce, čo má, musím mu predsa nejako pomôcť. Nenechám ho zožrať hadovi".

Natiahlo teda jeden zo svojich krásnych dlhých lúčov, nežne, ale rýchlo ho uchopilo a zdvihlo ho veľmi vysoko, aby na neho had nedosiahol. Had bol prekvapený a po chvíli odišiel, pretože pochopil, že so slnkom si svoje sily merať nemôže.

Pavúk bol veľmi vďačný, že mu Slnko zachránilo život, a za odmenu mu utkal krásne bavlnené mráčiky na nebi. Od tej doby sa hovorí, že sú mráčiky na oblohe mäkké a biele ako bavlna. V Japonsku navyše dostali mrak a pavúk rovnaký názov - kumo.

Králik na Mesiaci (japonská rozprávka)

61

Už veľakrát vyšlo slnko nad obzor, aby jeho miesto potom zase prevzal mesiac, od čias kedy sa tento príbeh udial. Vtedy žil na Mesiaci jeden starý, múdry obor. Sem tam pozoroval tú modrú žiariacu planétu plnú farieb a čudoval sa nad rozmanitosťami, ktoré na Mesiaci nemal. Jedného dňa obor zase hľadel dolu na Zem. Pozoroval les, ktorý sa rozprestieral neďaleko hory. Nezaujala ho krása toho lesa, ale traja kamaráti - králik, opica a líška, žijúci všetci pohromade, bez rozporov a v mieri.

Obra by bývalo zaujímalo, kto z nich má najlepšie srdce, kto je najlepší z nich? Chvíľu premýšľal, ale potom mu zvedavosť nedala. Rozhodol sa, že pôjde na planétu Zem a zistí to, čo ho tak veľmi zaujíma.

Urobil krátke prípravy a vypravil sa na Zem. Chvíľu si po tej dlhej ceste odpočinul na hore a potom sa premenil na žobráka, aby nebudil pozornosť. Vydal sa do lesa práve tam, kde predtým videl žiť tie tri zvieratá, ktoré vzbudili jeho zvedavosť. Akonáhle bol v lese, chvíľku premýšľal, čo teraz bude robiť. Vzápätí mu prebleskol hlavou nápad. Sadol si na veľký kameň a začal hlasno nariekať a volal: "Ó, ó ... Aký je to život žobráka? Aký je to život žobráka? Hlavu kde zložiť nemám, jedlo nemám. Hlad mám! Ó, ja mám taký veľký hlad!". Zvieratá pribehli a keď ho videli, začali ho ľutovať. "Ó, chudák starý žobrák. Musíme mu zohnať nejaké jedlo." povedala nahlas trojica a rozpýchli sa zháňať jedlo.

Obor z Mesiaca, teda žobrák, nemusel čakať nijak dlho. Zvieratá sa ponáhľali a neuplynulo ani pár minút a boli späť. Opica priniesla veľa ovocia, líška chytila veľkú rybu, ale chudák zajačik nemohol na nič prísť, nech behal, ako behal, vrátil sa späť na prázdno a žobral ešte viac, než predtým žobrák. "Nič som nezohnal! Ó, ale mám nápad. Opica, prosím, zožeh nejaké drevo a líška, urob oheň z toho dreva, prosím. Potom zoženieme nádobu a do nej vodu a tú vodu ohrejeme. Pretože som nezohnal jedlo pre žobráka, uvarte mňa, aby mal čo jesť." Líška s opicou tento nápad králikovi vyhovárala, ale ten nechcel nič počuť a pripravoval sa dobrovoľne na svoje uvarenie. A tak teda, hoci neochotne, opica zohnala dreva, líška rozrobila

ohň a spoločne zohnali nádobu, do ktorej dali vodu, šikovne ju pripevnili nad ohň a začali ohrievať.

Králik sa ani trošku nestážoval na svoj osud. Veď sa rozhodol sám, že to urobí. A tak, keď voda vrela, rozlúčil sa králik s ostatnými a už-už skoro skákal do ohňa, keď tu sa žobrák, kvôli ktorému to všetko králik robil, premenil späť v seba. Teraz pred nimi stál obor z Mesiaca a povedal: "Ste láskavý, máte dobré srdce, pán králik. Ale nemá zmysel, aby ste sa varil. Ja nie som žobrák. Som obor z Mesiaca. Pozoroval som vás troch po nejakú dobu a zaujímalo ma, ktorý z vás, má najlepšie srdce. Preto som sa premenil na žobráka a vydal sa na vašu planétu. Hoci ste všetci dobrí, ty, pán králik, si dokázal, že z vás troch si ten najlepší. Preto ti ponúkam, aby si odišiel so mnou na Mesiac.

Králik nemohol veriť svojim ušiam. Namiesto toho, aby sa trošku hneval, že sa skoro uvaril kvôli žobrákovi, ktorý v skutočnosti nie je žobrák, ale obor z Mesiaca, jasal nad tým, že sa môže vydať na Mesiac. Obor aj králik sa rozlúčili s opicou aj líškou.

Velikán vzal králika do náručia a spoločne sa vydali na cestu domov.

Králik bol z mesiaca nadšený, veľmi sa mu tam páčilo a tak už tam zostal.

A preto dodnes, keď Mesiac jasne svieti, môžete na ňom zo Zeme vidieť králika, ktorého tam so sebou vzal múdry obor.

Broskyňový chlapec (japonská rozprávka)

63

R Japonsku, v krajine ďalekej, v Zemi vychádzajúceho slnka, žili dvaja manželia, ktorí už dávno neboli mladí. Ich vek ich už predišiel a boli navyše stále sami a tušili, že už sa to asi nezmení. Peniazmi neoplývali, muž bol drevorubač a jeho žena gazdinka, ale žili jednoducho a zdanlivo šťastne. Napriek tomu ich trápilo že nemajú dieťa a cítili sa veľmi osamelí. A ako plynul čas, bolo ešte horšie, pretože im bolo jasné, že už žiadne dieťa mať nebudú.

Jedného dňa sa vypravil muž do hôr rúbať stromy a jeho žena išla k rieke prať oblečenie. Akonáhle sa ale sklonila k vodnej hladine a začala prať bielizeň, uvidela, že po rieke čosi pláva. Keď lepšie zaostřila zrak, zistila, že tou plávajúcou vecou je obrovská broskyňa. Už to jej bolo divné. Keď by sme položili broskyňu na hladinu, pravdepodobne by sa potopila, pretože je celkom ťažká. Nikdy v živote, ale takúto veľkú broskyňu nevidela, bola skoro ako melón, ale dozaista to bola broskyňa. Udivilo ju to, preto ju ani nenapadlo, že je zvláštne, že sa vo vode nepotopila. Žena teda vliezla do rieky a obrovskú broskyňu vytiahla von, kde si ju dôkladne prezerala. Považovala ju za neobyčajne veľkú, ale inak úplne normálnu broskyňu. Povedala si teda, že ju dá manželovi na večeru, až sa vráti z hôr. Keď potom doprala, išla domov a broskyňu ťahala so sebou.

Akonáhle prišiel večer muž domov, ukázala mu žena obrovskú broskyňu a povedala, že ju našla vo vode v rieke. Ani muž sa nepozastavil nad tým, že normálne broskyňa nepláva, ale mal radosť a navrhol, že si broskyňu môžu dať spolu na večeru.

Žena išla pre nôž. V okamihu, keď chcela do obrovskej broskyne zarezať, ozval sa z nej detský hlas: "Počkaj! Nerež do mňa! "

Manželia sa obaja zľakli, ale žena sa hneď odvážila a roztvorila prstami broskyňu a s veľkým úsilím ju rozpolila. Z broskyne vyskočil krásny chlapec. Muž aj žena boli ohromení a nadšení zároveň. Sprvu mali pocit, že sa im to len zdá, ale keď sa uistili, že to nie je sen a že vidia dobre, rozlial sa im na tvárach úsmev úsmevov. Bolo to krásne dieťaťko a pre manželský pár, ktorý túži po dieťati, ktoré nemôžu mať, to bolo najnádhernšie dieťa na tomto celom svete.

Chlapec stojaci na stole si dal ruky v bok a povedal "No čože? Pozeráte na mňa ako na zjavenie! Aby ste vedeli, Broskyňová bohyňa vie, akí ste osamelí, preto ma posla, aby som bol vaším synom."

A oni zase povedali: "Ak chceš byť naším synom, budeme najšťastnejšími na svete. Vždy sme si priali dieťa, ale nikdy by sme si nepomysleli, že by sme mohli mať takého pekného chlapčeka."

Matka aj otec sa nad ním rozplývali ešte niekoľko dlhých hodín. Potom mu dali, čo mali najlepšieho k jedlu a uložili ho do drevenej postielky, ktorú otec počas chvíle vyrobil z prineseného kusu dreva. A mamička mu narýchlo ušila perinku a vankúš. Potom cez noc samou radosťou oči nezažmúрила a šila svojmu chlapčekomu všetko možné. Otec mu zase z dreva a kože vyrobil topánky, jeho vlastnú lyžicu a misku z dreva a veľa iných vecí, aby mal ich chlapec všetko, na čo si pomyslí.

Tak si teda muž so ženou chlapca nechali a pomenovali ho Momotaro, čo znamená broskyňový chlapec. Veľmi milovali Momotara a starali o neho, ako najlepšie vedeli. Viedli ho k láskavosti, poslušnosti a добрote. Aj napriek tomu, že sa o neho starali ako o najvzácnejší púčik, Momotaro nikdy nespýšnel a nikdy si neprestal ich starostlivosti a lásky vážiť. Mal svojich rodičov vo veľkej úcte a bol poslušný.

A tak čas plynul a Momotaro rástol a rástol. Rástol v dobrého, slušného a silného mladíka. Navyše bol tiež šikovný a so všetkým, s čím prišiel do styku, sa čoskoro naučil zaobchádzať. Veľa vecí poznal a vedel.

Keď mal Momotaro takmer pätnásť rokov, prišiel za svojím otcom a povedal mu "Otče, viem, že ste ku mne boli vždy láskavý a starali o mňa. Ale teraz som už veľký. Je na čase, aby som pomáhal zase ja a to predovšetkým svojej krajine Ďaleko odtiaľto v mori je ostrov Ogre, na ktorom žijú zlobre a tí často priplávajú do našej krajiny a robia zlé veci. Niekedy len kradnú, inokedy ale odnášajú ľudí. Preto sa vypravím na ten ostrov bojovať so zlobrami, pobiť ich a priniesť späť poklad, ktorý schovávajú," povedal Momotaro.

Otec sa trochu obával, ale bol na syna hrdý, že chce pomáhať ostatným ľuďom. A tak spolu so svojou ženou pripravili Momotara na cestu. Otec mu dal so sebou meč a brnenie, matka zase zásoby dobrého jedla. Sľúbil rodičom, že nebude preč dlho. A tak sa pripravený Momotaro vydal na cestu pešo k moru.

Ako tak šiel, po ceste stretol strakatého psa. Pes na Momotara vrčal a chcel ho uhryznúť. Ale Momotaro bol šikovný a hodil mu jeden z knedlíkov, čo mu dala matka so sebou. Psa to upokojilo. Momotaro mu rozprával, kam ide a strakatý psík sa rozhodol, že pôjde s ním a pomôže mu pobiť zlobrov za to, že mu dal dobrý knedlík. Ako tak spolu šli, stretli opicu, a ako jej rozprávali, kam idú, opica sa rozhodla, že pôjde s Momotarem a psom pobiť zlobrov, pretože jej zlobrovia nedávno odniesli brata. Ako tak všetci traja išli - teda Momotaro, pes a opica, stretli bažanta. Pes vyskočil a chcel bažanta zahryznúť, ale Momotaro ho požiadal, aby to nerobil. Keď sa bažant dozvedel, kam idú, chcel ísť s nimi tiež, pretože mu zlobrovia zožrali polovicu rodiny, ostatní súhlasili a tak sa vybrali spoločne.

Na ceste sa z nich všetkých stali dobrí priatelia aj napriek tomu, že pes a bažant sa odjakživa neznášajú. Ako tak šli a šli, došli k moru. Ale čo teraz? Ako cez more? Pýtali sa zvieratá. Ale Momotaro bol šikovný a vedel, ako vyrobiť loď z dreva. Jeho otec pracoval s drevom. Momotaro pochytil od neho, ako sa zaobchádza s drevom a tiež poznal jedného pána, čo lode

vyrábal a bral na ne drevo od Momotarova otca a občas ho pozoroval pri práci. Preto nebolo pre Momotara ťažké vyrobiť loď. Keď bola dostavaná, tak všetci nastúpili a plavili sa smerom k ostrovu Ogre. A pretože poznal Momotaro staviteľov lodí, poznal aj nejakých námorníkov a jedného kapitána a vďaka svojej zvedavosti sa od nich dozvedel veľa o mori a tak mu nerobilo problém nájsť ostrov alebo sa vysporiadať s nepriaznivým počasím či vlnami. Ostrov bez problémov našli a vylodili sa.

Na ostrove mali zlobrovia veľké sídlo. Boli to ľudožrúti. Nikdy predtým Momotaro nevidel zlobrov toľkých farieb. Boli tam zlobrovia červení, modrý aj zelení, všetky rôzne farby. Bažant vyletel nad pevnosť, pristál na hlave prvému zlobrovi, ktorého uvidel a začal do neho zúrivo Ťobať. Všetci zlobrovia sa zbehli a chceli mu pomôcť, a ako boli nepozorní, vkĺzla opice okienkom pri bráne dovnútra do pevnosti a zvnútra otvorila bránu Momotarovi so psom. Keď boli vo vnútri, začalo sa to všetko mlieť. Zlobrovia boli prekvapení a to bola ich skaza. Bažant Ťobal hlava nehlava, opičie pazúry škriabali, pes hrýzol o sto šesť a Momotaro sa oháňal mečom, len to hviždalo.

Kým sa zlobrovia nazdali, bolo po nich, hoci ich nebolo málo a boli veľkí. Potom sa zvieratá s Momotarem objali a povedali si, že už nikdy nebudú robiť také veci. Potom vyniesli pred pevnosť všetko, čo zlobrovia ukradli a našli tam aj opičiakovho brata a aj iné zvieratá, ktoré si nechali zlobrovia do zásoby. Bolo tam však aj veľa zlata a šperkov a rôzne čarovné veci, ako plášť neviditeľnosti alebo kúzelný klobúk. A tak Momotaro so zvieratami nanosili do lode všetky tie veci a pretože sa tam všetci s tými vecami nevošli, postavil Momotaro s ich pomocou ďalšiu loď s ktorou sa vydali na more. Počasie im prialo. Netrvalo dlho a boli zase vo svojej krajine.

Keď sa Momotaro vrátil domov a navyše so všetkými tými krásnymi a cennými vecami a kopou verných priateľov, rodičia boli šťastím bez seba, že ho vidia zdravého a živého a navyše ako víťaza všetkých víťazov. Vždy vedeli, že je ich syn ten najlepší z najlepších, takto múdre dieťa nadané vo všetkých smeroch im všetci závideli, ale teraz boli tými najšťastnejšími. A nikoho snád neprekvapí, že od tej doby žil Momotaro šťastne a veľmi bohato so svojimi rodičmi a priateľmi-zvieratami a vždy bol slušný, dobrý a nikdy nespyšnel, ani kvôli pokladom a víťazstvám.

Figliar Abunuvas (saudsko-arabská rozprávka)

Kto bol najväčším figliarom zo všetkých ľudí, ktorí kedysi žili a na ktorých sa ešte spomína? Niektorí vravia, že to bol ten, iní vravia, že onen, ale tí, čo poznajú skutočnú pravdu, vravia, že to bol Abunuvas. Celý jeho život bol samý žart a figel'. A keď si zmyslel zašpásovať alebo niekoho zosmiešniť, neušetril sedliaka, ba ani samého kráľa.

Hovorí sa, že istého dňa bol Abunuvasov somár smädný, preto Abunuvas potreboval vedro, aby somára napojil.

Zašiel k susedovi a povedal: - Požičaj mi vedro, chcem napojiť somára.

Sused vzal medené vedro a požičal ho Abunuvasovi. Abunuvas zobral vedro domov a mal ho tri dni. Na štvrtý deň vložil do neho medený hrnček a oboje zanesol susedovi.

- Tu je vedro, čo som si od teba vypožičal, - riekol Abunuvas.

Sused ho vzal, ale keď videl na dne hrnček, povedal: - ach, ale tento hrnček nie je môj.

Abunuvas mu odpovedal: - Nie som zlodej. Čo je tvoje, to ti vraciam. Kým som mal tvoje vedro, porodilo tento hrnček. Pretože hrnček je dieťaťom vedra, oboje patrí tebe.

Sused sa zaradoval, že bude mať osoh z Abunuvasovho bláznovstva, a preto riekol: - Máš pravdu, keď je hrnček dieťaťom vedra, tak mi patrí. Tvoj dom je požehnaný, lebo v ňom i vedrá rodia deti!

O tri dni zašiel Abunuvas znova k susedovi vypožičať si vedro.

Sused si pomyslel, že môže mať opäť šťastie, preto mu vedro ochotne požičal. Čo ak vedro zasa porodí?

Abunuvas sa mu poďakoval a vzal vedro domov. Ale tentoraz vedro nevrátil. Prešlo veľa času a sused sa vybral k Abunuvasovi, že si vypýta vedro. Abunuvas sa zatváril veľmi smutne a riekol:

- Mám pre teba zlú novinu. Tvoje vedro umrelo.

- Ešteže čo! - zvolal sused.

- Áno, vedel som, že ťa to zarmúti, preto som ti ani neoznámil, keď sa to stalo.

Sused sa nahneval.

- Abunuvas, chceš si zo mňa robiť blázna? Odkedy vedrá umierajú?

- A či neporodilo dieťa? - opýtal sa Abunuvas.

- Áno, - odpovedal sused, keď si spomenul, ako prijal hrnček.

- Všetko, čo môže rodiť, musí raz umrieť, - riekol Abunuvás. - Je to smutné, že tvoje vedro neumrelo doma.

Tak Abunuvasovi medené vedro ostalo, lebo kdekoľvek sused rozpovedal túto príhodu, všade mu povedali: - Abunuvás má pravdu. Všetko, čo môže rodiť, musí raz umrieť.

Vraví sa, že raz ktosi prišiel k Abunuvasovi a chcel si vypožičať jeho somára.

- Ľutujem, - odpovedal Abunuvás, - ale somár nie je dnes doma. Odišiel na výlet.

Somár, ktorý stál za domom, práve vtedy hlasno zahíkal.

Človek prešibane povedal: - A či to nie je híkание somára? Vravil si, že tvoj somár je preč.

- No pozri, - riekol Abunuvás, - prišiel si si vypožičať somára alebo híkание? Somára doma niet, ale ak chceš híkание, môžeš ho mať. - Nato Abunuvás zahíkal: - I-á! I-á! A ohromenému návštevníkovi povedal: - Tu máš híkание. Rýchlo naň vysadni a choď si po svojom.

Kedysi vraj Abunuvás staval poschodový dom. Keď ho dokončil, chcel ho predať, ale nikto nepotreboval prízemie i poschodie. Nakoniec presvedčil bohatého kupca, aby odkúpil hornú časť domu. Kupec sa dal naviesť, ale o niekoľko mesiacov Abunuvás chcel, aby odkúpil aj spodnú časť. No kupec odmietal.

Istého dňa Abunuvás najal robotníkov a priviedol ich k domu.

Rozkázal im, aby začali búrať steny prízemia. Keď kupec hore začul lomož, pristúpil k obloku a pozrel dolu. Videl hrbu chlapov, ako pod vedením Abunuvása krompáčmi rozkopávajú múry.

- Čo to robíš? - skríkol.

- Keď nemôžem predať prízemie, tak ho búram, - riekol Abunuvás. - A ty radšej dávaj pozor na poschodie, aby nespadlo na mojich ľudí a neporanilo ich!

- Počkaj, počkaj! - zvolal kupec. - Kúpim, kúpim aj prízemie! - A tak sa aj stalo. Kúpil prízemie, aby si zachránil poschodie. Až potom Abunuvás prepustil robotníkov.

Ani sultánovi sa s Abunuvasom lepšie nepovodilo. Istej noci sa mu prisnilo, že pod Abunuvasovým domom sú zakopané džbány s peniazmi, a hneď na druhý deň poslal robotníkov, aby poklad vykopali. Abunuvás nebol doma, a tak jeho žene iné neostávalo, iba sa prizerať, ako robotníci podkopávajú dlážku a múry. Nakoniec sultánovi robotníci videli, že tam niet pokladov, a odišli. Keď sa Abunuvás vrátil, našiel pod múrmi chodby a v dlážke plno jám.

Žena plakala, ale Abunuvás povedal: - Netráp sa, ja to sultánovi odplátim.

Prikázal žene, aby navarila za hrniec ryže. Keď bola ryža uvarená, Abunuvás z nej trocha vzal, položil na misu a prikryl ju šatkou. Čakal, kým neprileteli muchy a nesadli si na šatku. Keď videl, že niekoľko z nich vošlo pod šatku, upokojil sa. Na druhý deň vzal Abunuvás misu so šatkou a šiel k sultánovi. - Prišiel som so žalobou, - povedal kráľovi. - Žalujem tých, čo chodia do môjho domu bez pozvania a kradnú mi jedlo.

Sultán si nebol istý, či Abunuvás hovorí v podobenstvách, alebo nie. Rád by bol vedel, či nemyslí na robotníkov, čo mu rozkopali dlážku. Prísne povedal:

- Koho žaluješ?

Abunuvás strhol šatku z ryže, a tu vyleteli tri muchy.

- Tieto tu, - riekol Abunuvás.

Sultán sa usmial. - Muchy žaluješ? Čo chceš odo mňa?

- Žiadam spravodlivosť podľa zákona, - povedal Abunuvás. - Chcem povolenie na trestanie múch.

- To je maličkosť, - riekol sultán so smiechom. - Udelím ti právo trestať muchy. Kdekoľvek uvidíš sedieť muchu, môžeš ju udrieť. - Svoj rozsudok napísal na papier a podpísal.

Abunuvás si zhotovil palicu s ťažkou guľou na konci a kam išiel, tam mlátil muchy. Ak videl muchy na datliach na trhu, bil a rozmetával datle na všetky strany. Ak ich zočil na ovocí v obchodoch, mlátil ich, ovocie mliaždil a ničil. Keď sa obchodníci proti tomu postavili, Abunuvás povedal: - Ja som netlkal ovocie, ale muchy, - a ukázal im rozsudok podpísaný sultánom. Tak to robil dlhý čas. Kým sa jedni nad takým bláznovstvom pohoršovali, druhí to pokladali za dobrú zábavu. Ba aj sultán sa smial, keď počúval chýry o tom, čo sa robí.

Jedného dňa sultán súdil pred palácom. Abunuvás prišiel a sadol si blízko neho. Sultán práve vynášal rozsudok a hovoril veľmi vážne. Kým hovoril, sadla mu na chrbát mucha. Abunuvás chytil palicu s ťažkou guľou a udel sultána po chrbte, len tak zadunelo.

Celé súdne zhromaždenie sa znepokojilo. Ľudia chytili Abunuvása a chceli ho potrestať.

Ale on riekol: - Ak ma potrestáte, nebude to múdre ani spravodlivé. Ja som neudrel sultána, udrel som muchu, čo mu sedela na chrbte. Mám na to od sultána rozsudok.

Ukázal im písmo so sultánovým podpisom. Videli, že je to pravda, a prepustili ho.

- Muchy si zaslúžili taký trest, - povedal, - lebo si bez dovoľenia vzali z môjho domu, čo nebolo ich.

Inokedy zase, ako ľudia vravia, bohatý kupec v meste zabil kozu a chystal hostinu. Keď sa koza varila, šiel okolo žobrák a videl, čo sa robí. Sadol si neďaleko kotla a vietor mu donášal do nosa vôňu jedla. Po celý čas, čo sa koza varila, tam žobrák sedel a vdychoval do seba vôňu. Ale boháč mu nedal ani kúšтик.

Na druhý deň žobrák stretol kupca a povedal mu: - Pane, včera si bol ku mne veľmi dobrý. Dovolil si mi sedieť nablízku, takže som sa mohol sýtiť vôňou tvojej kozľaciny.

Kupec zvolal: - Teda to je príčina, prečo bola kozľacina bez chuti! Ty si tam sedel a vyvoňal si všetku vôňu!

Šiel pred sultána a obžaloval žobráka, že mu ukradol vôňu kozľaciny. Sultán nadŕžal kupcom a s účasťou počúval žalobu. Potom rozkázal, aby žobrák zaplatil kupcovi dvanásť strieborniakov.

Žobrák odišiel s plačom, lebo nemal ničového nič. Stretol Abunuvasa a vyrozprával mu o svojej krivde. Abunuvas riekol:

- Ja ti pomôžem. Zajtra ráno sa stretneme a dlh vyrovnáme.

Na druhý deň išiel Abunuvas so žobrákom k sultánovi. Kupec tam už čakal na peniaze.

Abunuvas sa spýtal kupca: - Prišiel si si po peniaze?

Kupec odpovedal: - Áno, prišiel som.

Abunuvas vzal dvanásť strieborniakov, dal ich žobrákovi, a povedal: - Hod' ich na zem.

Žobrák hodil peniaze na zem. Keď padli na kamene, zacengali.

- Počul si ten cengot? - opýtal sa Abunuvas kupca.

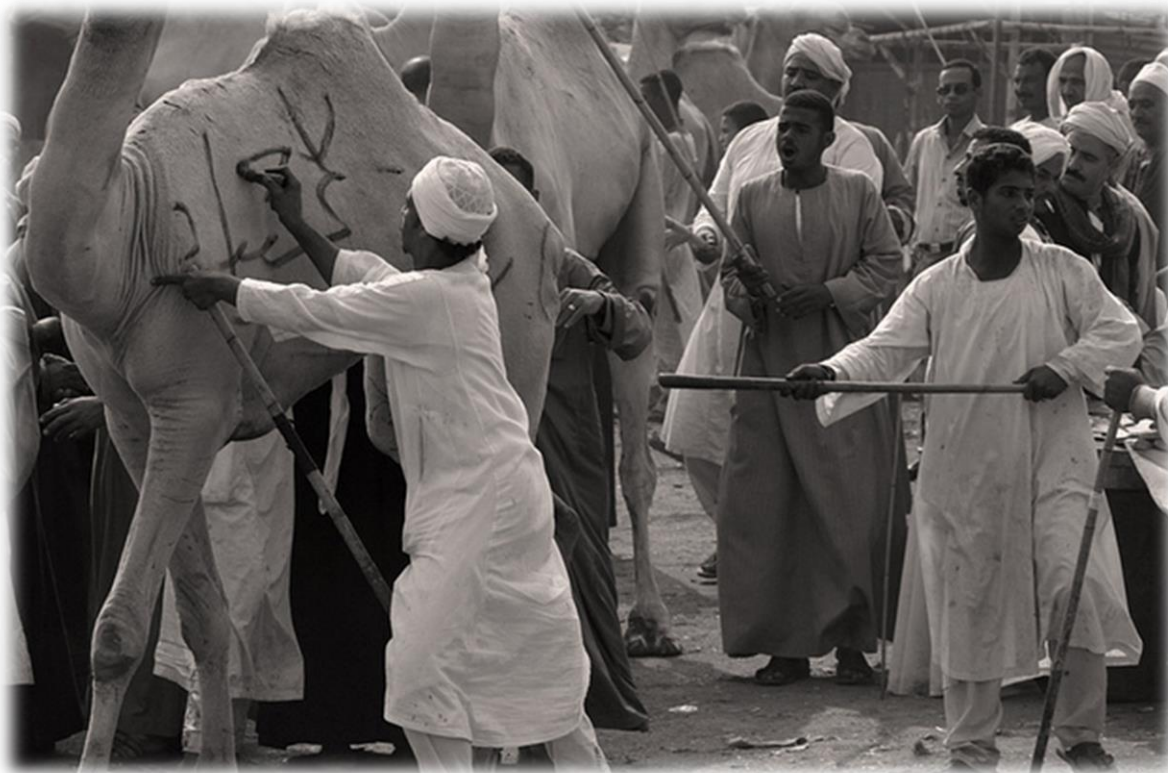
- Áno, - povedal prekvapený kupec. - Počul som.

- To je všetko, čo ti patrí, - riekol Abunuvas. - Ak niekto uberie z jedla tým, že ho vonia, potom hocikoho možno vyplatiť cengotom peňazí.

Po takomto dôkaze sultán rozhodol, že kupec už dostal svoje peniaze, a súd sa skončil.

Cena hrdosti (saudsko-arabská rozprávka)

Kedysi dávno žil jeden bohatý obchodník s ťavami. Svojej práci veľmi dobre rozumel, a preto bol úspešný a vďaka svojej múdrosti i veľmi rešpektovaný muž.

Jedného slnečného dňa, keď pražilo tak silno, že aj tie najvytrvavejšie ťavy dostávali smäd, sa obchodník Salif vydal na trh. Vzal so sebou aj svojho syna, aby ho zaučil do remesla a jedného dňa mu živnosť odovzdal. Malý Faaris bol chlapec nezbedník. Mal veľa energie a stále niekde pobehoval. Po otcovi mal tiež svoju tvrdohlavosť, a preto jeho výchova nebola práve jednoduchá.

Už si nespomínam tak jasne, ako za mojich mladých rokov ako sa to stalo, ale stalo sa. Možno to bolo tým teplom, možno kupcovou vidinou zisku. Kto vie. Salif, súc ponorený do zjednávania o najlepšie kusy tiav, úplne zabudol na svojho chlapca. Ten chvíľu vyvádzał s nezbednými kohútmi, potom skúšal jazdiť na býkovi, až zazrel psíka, ktorý sa mu veľmi zapáčil. Naháňal ho od cely k celte, potom do temných uličiek hlineného mesta. Stratil sa tak z otcovho dohľadu a jeho ochrany zároveň.

V tej dobe bolo v meste viac než bláhlych zlých charakterov a kupcov syn bol vítaná korisť. Onedlho skončil v pazúroch zloducha, prezývaného Lišiak.

Zhruba v tú chvíľu si otec uvedomil, že niečo nie je v poriadku. Volal Faarise, ale ten neprichádzal. Vyburcoval všetkých kupcov a spoločne hľadali. Nenachádzali však ani stopu. Chmáry začiernili jeho myseľ, a obavy čo na to povie jeho žena mu zvierali srdiečko. Domov sa mu vracieť nechcelo, a preto si najal vyvolávača, ktorý dával mohutným krikom všetkým na vedomie, že sa jeho pánovi stratilo dieťa, a že ten kto ho privedie, dostane veľké množstvo zlatiek.

Aj dostala sa táto správa k ušiam Lišiaka. Potešený novinkami si len šúchal ruky. Domyslel si, že ak bude čakať dlhšie, odmena sa určite zvýši.

A nemýlil sa. Na druhý deň vyvolávač ponúkal odmenu päťkrát vyššiu, než predchádzajúceho dňa. Aj tentoraz ho premohla chamtivosť s vidinou oveľa vyššej odmeny. A tak vyčkával.

Na tretí deň už netrpezlivo očakával príchod vyvolávača a jeho správ. Aké bolo však prekvapenie keď odmena, ktorú vyvolávač oznamoval, bola oveľa nižšia ako prvého dňa.

Štvrtého dňa strach z ešte nižšej odmeny ho doviedol k rozhodnutiu dieťa vrátiť, a to čo najrýchlejšie.

V kupcovom stane bol prijatý. Pretože bol zvedavý, spýtal sa chlapcovho otca, prečo prvý deň bola odmena tak vysoká, ďalší deň päťnásobná a tretí deň nižšia, než v deň prvý.

Otcov chlapec, skúsený obchodník odpovedal: "Prvý deň bol môj syn určite našťvaný a odmietal jesť, že?" Únosca súhlasil, že to bolo presne tak. "Druhý deň si vzal trochu jedla, ktoré ste mu dali. A tretí deň si popýtal jedlo sám, nie je to pravda?" Opýtal chlapcov otec. Únosca zase súhlasil a čudoval sa nad tým, aký je chlapcov otec dôvtipný. Ako len na to prišiel?

"Domnievam sa, že prvý deň bol pre vás môj syn cenný ako zlato. Aj pre mňa bol veľmi cenný. Preto som ponúkol toľko. Môj syn, aj keď je malý, má svoju česť, a tak odmietol jesť chleba so svojim únoscom.

Ďalší deň, som zdvihol cenu, pretože som už chcel chlapca naozaj späť a vedel som, že na druhý deň ťa o jedlo nepožiadala, aj keď trebárs niečo jedol. Preto som ponúkol päťkrát toľko peňazí.

Tretí deň mi už ale bolo jasné, že už česť nie je cťou, pretože hlad je hladom. Vedel som, že požiadala svojho únoscú o jedlo sám, preto som stiahol odmenu späť.

Avšak predtým než začal únoscu vysvetľovať ako to bolo s odmenou, poslal vyvolávača pre stráž, ktorá únoscu zatkla a odviedla ho do väzenia, pretože každý zločin musí byť predsa potrestaný.

Prečo žije pes s človekom (sibírska rozprávka)

Raj samotná bohyňa Tuvu rozprávala pred dávnymi časmi legendu kočovným kmeňom, pri dlhých zimných večeroch, o tom, prečo je vlastne pes oddaný človeku.

71

Hlboko v tajge žil osamelý pes. Hladom neštrádal, pretože Sibírska tajga je rozľahlá a na potravu bohatá. Priezračné jazera plné rýb, na jar voňavé medze s čarovnými kvetmi, lákajú veľa drobnej zveri. Ale na jeseň k nebu smutne trčia kmene stromov, zbavené uschnutých konárov a všade vyvrátené kmene. To oznamuje príchod zimy, ktorá býva na Sibíri naozaj krutá. Zima psovi starosť nerobila. Prežil ich viac ako tucet, odkázaný sám na seba. Trápilo ho niečo iné - samota. Bolo mu smutno.

A tak sa rozhodol, že sa vydá mimo svoj revír a nájde si niekoho s kým mu bude veselšie. Šiel a šiel, až zbadal zajaca, ako sa pasie v tráve.

Zvolal: „Priateľu, zajačik, pridaj sa ku mne. Vo dvojici nám bude veselšie.“

Zajac radostne súhlasil. „Dobre, zostaneme spolu.“ povedal zajac.

Pekne sa spoločne zabávali a ako prišla noc, ľahli si a zaspali. Pes v noci vyštekol zo spánku a tým ušiačika zobudil.

„Braček pes, neštekaj, neštekaj. Príde vlk a zožerie nás.“ ustrašene predniesol tichým hláskom zajac.

Keď to pes počul, zdvihol sa a odišiel.

„Nezostanem s takým bojkom. Pôjdem za vlkom. Ten sa určite nebojí. Pridám sa k nemu.“ povedal si v duchu.

Hľadal teda pes vlka a na druhý deň sa mu to aj podarilo. Našiel ho po čuchu, ako práve ulovil jeleňa.

„Hej braček vlk,“ zvolal na neho zďaleka, „pridaj sa ku mne. Vo dvojici nám bude lepšie.“

Vlk súhlasil: „Dobre, zostaneme spolu,“ zavyl, „budeš veľká pomoc pri love.“

Behali spolu, lovili a ako nastala noc, ustlali a pripravili sa na spánok. Pes v noci vyštekol zo spánku a zobudil tým vlka.

„Brat pes, neštekaj! Príde medveď a roztrhá nás.“ ticho predniesol vlk.

Keď to pes počul, zdvihol sa a odišiel.

„Nezostanem s niekým, kto sa len bojí. Pôjdem za medveďom. Ten určite nemá strach. Pridám sa k nemu.“ povedal si v duchu a odišiel hľadať medveďa.

Šťastena sa na psa usmiala až po týždni trmácania a hľadania. Medveď sedel pri rieke a pochutnával si na čerstvo ulovených jeseteroch.

„Hej, braček medveď,“ zvolal na neho, „pridaj sa ku mne. Vo dvojici nám bude lepšie.“

Medveď súhlasil: „Dobre, je mi to jedno,“ zahučal medveď.

Hodnú chvíľu spolu ešte chodili po lese, lebo medveď dostal chuť na lesné ovocie a ako prišla noc, ustlali a pripravili sa na spánok. Pes v noci vyštekol zo spánku, ako každú noc a zobudil tým medveďa.

„Brat pes, ticho buď! Začuje ťa lovec a uloví nás.“ zamrmľal medveď.

Keď to pes počul, zdvihol sa, a aj tentokrát odišiel.

„Ach, to naozaj nie je nikto v celej tajge, kto sa nebojí?“ pýtal sa. „Pôjdem za lovcom. Ten sa určite nebojí. Pridám sa k nemu.“ povedal si v duchu.

Vypátrať človeka psovi nerobilo problém. Jeho stopa bola čerstvá, jasná a na míle vyčuchateľná. Akonáhle ho zbadal, zvolal:

„Dobrý človeče, nechod sám, vo dvojici nám to pôjde lepšie a bude veselšie.“

„Tak sa pridaj.“ odvetil lovec.

Celý deň nastražoval pasce na drobnú zver a k večeru si obaja ľahli k ohňu. Nie inak aj tejto noci, pes zo spánku zaštekal. Lovec sa prebudil, ale ani trochu ho to nevyľakalo.

„Chyť ho, chyť ho kamarát!“ povzbudzoval psa, pretože si myslel, že pes zacítil divú zver a štekotom ich oboch chráni.

„Zostanem s tebou, máš smelé srdce,“ sľúbil mu pes.

A tak od tých čias žije pes s človekom.